

ATESTATO Nr.0428	KOMPLEKSO NR.U -2014	STADIJA EB,K,SP	TOMAS I	METAİ 2015

**TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ
Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 KRAŠTOVAIZDŽIO
SPECIALUSIS PLANAS**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

**PLANAVIMO ORGANIZATORIUS:
TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

**RENGĖJAS:
UAB „URBANISTIKA“**

PAREIGOS	VARDAS, PAVARDĖ	PARAŠAS
L.E.P.DIREKTORĖ	A. KAŽIENĖ	
PROJEKTO VADOVĖ	A. KAŽIENĖ	

I T O M O T U R I N Y S

TURINYS	2	psl.
1. BENDROJI DALIS	3	psl.
1.1. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano rengimo pagrindas.....	4	psl.
1.2. Planavimo sąlygos Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano rengimui.....	4	psl.
1.3. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano tikslai ir uždaviniai	5	psl.
1.4. Teisinė aplinka.....	5	psl.
1.5. Pagrindinių teritorijų planavimo dokumentų apžvalga.....	7	psl.
2. ESAMA BŪKLĖ	13	psl.
2.1. Nagrinėjamos teritorijos ypatumai.....	14	psl.
2.2. Nagrinėjamos teritorijos žemėvalda ir žemėnauda.....	17	psl.
2.3. Esama gamtinio kraštovaizdžio sistema.....	22	psl.
2.4. Kraštovaizdžio bendroji ekologinė būklė.....	30	psl.
2.5. Probleminiai arealai.....	40	psl.
3. KONCEPCIJA	42	psl.
3.1. Specialiojo plano kraštovaizdžio tvarkymo zonų skyrimo metodika.....	43	psl.
3.2. Bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 32 kraštovaizdžio specialiojo plano koncepcija.....	46	psl.
3.3. Bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 121 kraštovaizdžio specialiojo plano koncepcija.....	50	psl.
3.4. Bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano koncepcija.....	56	psl.
4. SPRENDINIAI.....	60	psl.
4.1. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų Trakų rajono savivaldybė teritorijos bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 reglamentavimas.....	61	psl.
4.2. Gamtinis karkasas	84	psl.
4.3. Pagrindinės gamtosaugos kryptys.....	90	psl.
4.4. Pagrindinės urbanistinės plėtros kryptys.....	90	psl.
4.5. Susisiekimo sistema.....	98	psl.
4.6. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas.	99	psl.
5. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA..	101	psl.
6. GRAFINĖ DALIS:	108	psl.

1. BENDROJI DALIS

1. BENDROJI DALIS

1.1. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano rengimo pagrindas.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialusis planas rengiamas kaip Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinius patikslinantis dokumentas.

Specialiojo teritorijų planavimo objektas :

- Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.32, kuri yra betarpiškoje Trakų miesto gretimybėje pietų kryptimi. Plotas apie 320 ha;
- Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.121, teritorija tarp Bitiškių ir Sieto ežerų. Plotas apie 399 ha;
- Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.122, teritorija tarp Alsakio ir Sieto ežerų. Plotas apie 116 ha.

Specialiojo teritorijų planavimo dokumento lygmuo – savivaldybės lygmuo.

Specialiojo plano organizatorius - Trakų rajono savivaldybės administracijos direktorius.

1.2. Planavimo sąlygos Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano rengimui.

Specialiojo plano rengimui išduotos planavimo sąlygos:

- Trakų rajono savivaldybės administracijos Architektūros skyriaus 2014-01-23 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr.14-024;
- Lietuvos respublikos Aplinkos apsaugos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento 2014-01-09 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr. (38-4)-VR.1.7-114;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos 2014-01-08 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr. 46 PLS-(14.46.42)-2;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinio padalinio 2014-01-09 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr. PVS-3;
- VĮ „Vilniaus regiono keliai“ 2014-01-07 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr. PS-572;
- AB „Lietuvos dujos“ Vilniaus filialo 2014-01-10 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr. 45;
- AB LESTO 2014-01-06 planavimo sąlygos Nr. TS-41140-13-3153;
- Vilniaus visuomenės sveikatos centro 2014-01-03 planavimo sąlygos nacionalinio, regiono, rajono lygmens bendrojo ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr. (12-22)-BSV-55;
- Trakų rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio administravimo skyriaus 2013-12-18 planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentui rengti Nr.Ž1-199.

1.3. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano tikslai ir uždaviniai.

- vadovaujantis Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 28 d., sprendimu Nr. S1-183 „Dėl Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvirtinimo“, sprendimas (reg. Nr. 010791001200), detalizuoti bendrojo plano sprendinius;
- numatyti kompleksinę teritorijos dalių plėtrą;
- išskirti urbanizuojamas ir neurbanizuojamas teritorijas, tvarkymo ir naudojimo režimus, tvarkymo reglamentus, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros plėtros ir vystymo galimybes;
- numatyti priemones kraštovaizdžio natūralumo palaikymui ir gausinimui, įvertinus regeneracinės-restauracinės gamtinio kraštovaizdžio formavimo krypties nuostatas, susijusias su nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.

1.4. Teisinė aplinka.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialiojo plano parengimas buvo nurodytas kaip privaloma Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo priemonė. Nuo bendrojo plano patvirtinimo datos iki tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialiojo plano parengimo minėtose zonose sustabdyta bet kokia urbanistinė plėtra, todėl minėto specialiojo plano ypač aktualus.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialiajame plane bus detalizuoti Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai, peržiūrėti kiti galiojantys teritorijų planavimo dokumentai, reglamentuojantys kraštovaizdžio tvarkymą ir naudojimą minėtose tvarkymo zonose, bus nustatyti tvarkymo ir naudojimo reglamentai, priemonės ir būdai nusakantys santykius tarp gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio.

Tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdis bus planuojamas pagal koncepcijos etape pasirinktą plėtros variantą, kai yra išryškinama gamtinės ir kultūrinės aplinkos darna, išlaikomi nusistovėję paslaugų ryšiai ir kaimynystės santykiai, darbo ir socialinės infrastruktūros pasiekiamumas, veiklos tęstinumas, intensyvinami integraciniai procesai, racionaliai naudojamas žemės fondas, sudaromos sąlygos turizmo sektoriaus plėtrai, vizualinės kokybės gerinimo tikslais bus taikomos urbanistinės priemonės.

Parengus Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialųjį planą bus numatyti susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridoriai, nustatyti visi privalomi reglamentai (aukščio, tankio, intensyvumo ir t.t.), kurių pagrindu bus keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, rengiami kompleksiniai teritorijų planavimo dokumentai, žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektai ir išduodami specialieji architektūriniai reikalavimai pastatų techninių projektų rengimui.

1.4.1. Teisės aktai.

Specialusis planas rengiamas vadovaujantis teisės aktais:

- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2391);
- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902);

- Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571) bei poįstatymiais aktais;
- Lietuvos Respublikos miškų įstatymu (Žin., 1994, Nr.96-1872; 2001, Nr. 35-1161; 2011, Nr. 74-3548);
- Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu (Žin., 1998, Nr.32-852; 2001, Nr. 34-1128; 2002, Nr. 123-5507);
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. D1-246 patvirtintose „Kraštovaizdžio tvarkymo specialiųjų planų rengimo taisyklėse“ reikalavimais.

Specialusis planas rengiamas taip pat vadovaujantis:

- Trakų rajono savivaldybės 2010-2016 metų veiklos strateginiu planu;
- Bendrosiomis kultūros paveldo teritorijų planavimą įtakančiomis Europos Sąjungos nuostatomis, išdėstytomis Europos kraštovaizdžio konvencijoje (2000-10-20 (Žin., 2002,Nr. 104-4621), Pasaulio kultūros paveldo ir gamtos paveldo globos konvencijoje, 1985-10-03 (Žin., 1997, Nr.19-411), Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijoje 1985-10-03 (Žin., 1999, Nr. 100-2896).

1.4.2. Plano sąsaja su kitais planais ir programomis

Rengiant specialųjį planą, atsižvelgiama į šių dokumentų nuostatas:

- Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais patvirtintais Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009-05-28 sprendimu Nr. S1-183;
- Trakų miesto bendruoju planu (reg. Nr. 010791001812);
- Trakų rajono savivaldybės gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiuoju planu (reg. Nr. 010792001900);
- Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schema (reg. Nr. 110792000003);
- Trakų rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo schema;
- Trakų rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiuoju planu;
- Trakų rajono žemės reformos žemėtvarkos projektais;
- Trakų rajono savivaldybės miškų išdėstymo žemėtvarkos schema (reg. Nr. 010792000723);
- UAB „TELE 2“, UAB „BITĖ GSM“ ir UAB „OMNITEL“ mobiliojo ryšio bazinių stočių išdėstymo Trakų rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu (reg. Nr. 010792000895);
- Trakų rajono savivaldybės 2008-2015 metų strateginio plėtros plano įgyvendinimo programa, patvirtinta Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. S1-14;
- Parengtais ir patvirtintais detaliaisiais planais;
- Planavimo sąlygomis;
- Kitais galiojančiais įstatymais, norminiais (teisinais) aktais ir metodiniais nurodymais.

Specialusis planas bus rengiamas taip pat vadovaujantis:

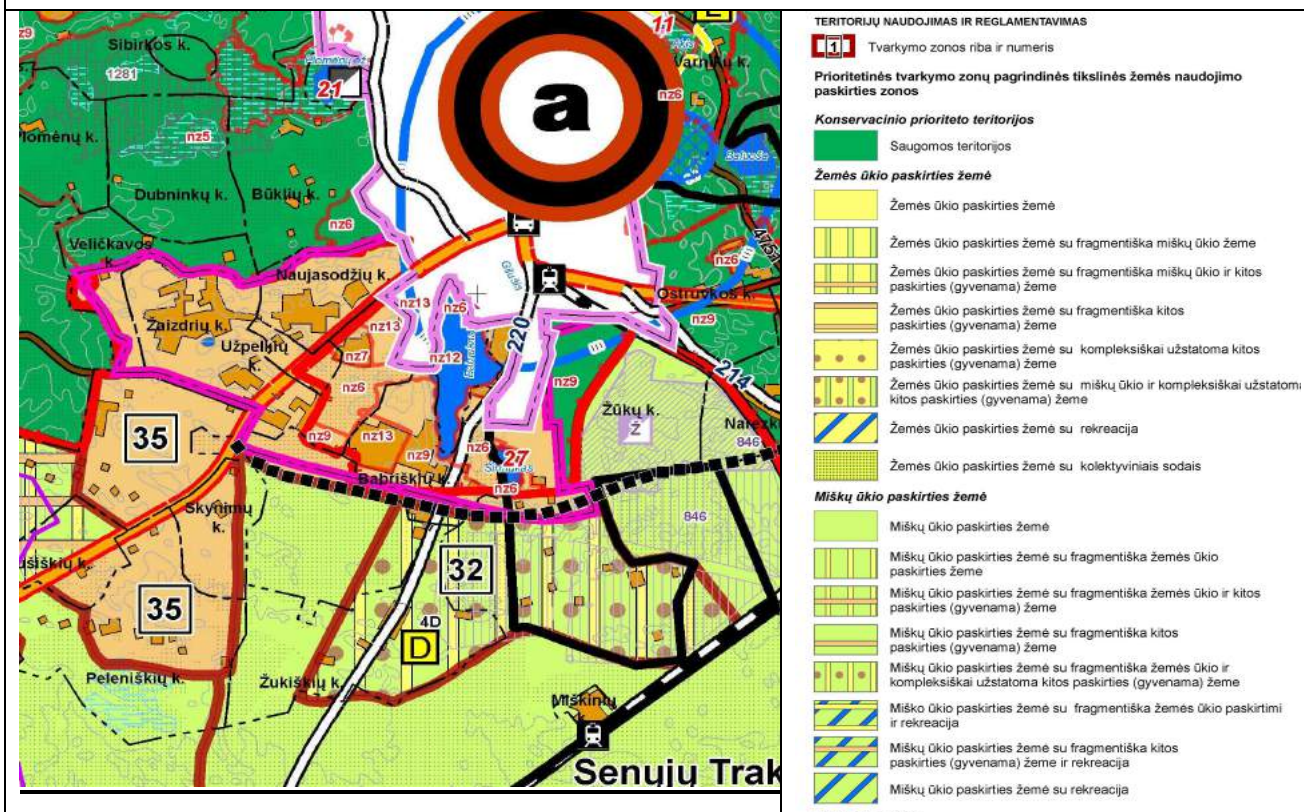
- Trakų rajono savivaldybės 2010-2016 metų veiklos strateginiu planu;
- Bendrosiomis kultūros paveldo teritorijų planavimą įtakančiomis Europos Sąjungos nuostatomis, išdėstytomis Europos kraštovaizdžio konvencijoje (2000-10-20 (Žin., 2002,Nr. 104-4621), Pasaulio kultūros paveldo ir gamtos paveldo globos konvencijoje, 1985-10-03 (Žin., 1997, Nr.19-411), Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijoje 1985-10-03 (Žin., 1999, Nr. 100-2896).

1.5. Pagrindinių teritorijų planavimo dokumentų apžvalga

Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas (patvirtintas 2009 m. gegužės mėn. 28 d. Trakų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.S1-183) yra bazinis dokumentas, kuris reglamentuoja ūkinę veiklą tvarkymo zonose Nr.121, Nr.122 ir Nr.32.

TVARKYMO ZONA Nr.32

Tvarkymo zona Nr.32 patenka į Vilniaus miesto aglomeracinio poveikio zoną, kurioje numatoma užstatomų teritorijų plėtra (U4). Teritorijos užstatymo intensyvumas tiesiogiai siejamas su lokalizacija gamtinio karkaso atžvilgiu. Vadovaujantis Trakų miesto bendrojo plano sprendimais šiaurinėje dalyje numatomas Trakų miesto aplinkkelis.

Nustatomi bendrieji reglamentai:

U4 - gyvenamoji vietovė (Prioritetas teikiamas naujų urbanizuotų vietovių formavimui Vilniaus miesto aglomeracinio poveikio zonoje, esamos žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimui į kitą paskirtį. Urbanizacija vykdoma vadovaujantis miestų planinės struktūros plėtros dėsniais. Aglomeracinio poveikio teritorijų užstatymui gamtiniame karkase taikomos Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai, patvirtint LR Aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr.d1-96). Visoms zonoms, kuriose galima urbanizacija, privaloma rengti specialiuosius arba detaliuosius planus su privaloma koncepcijos nustatymo stadija.

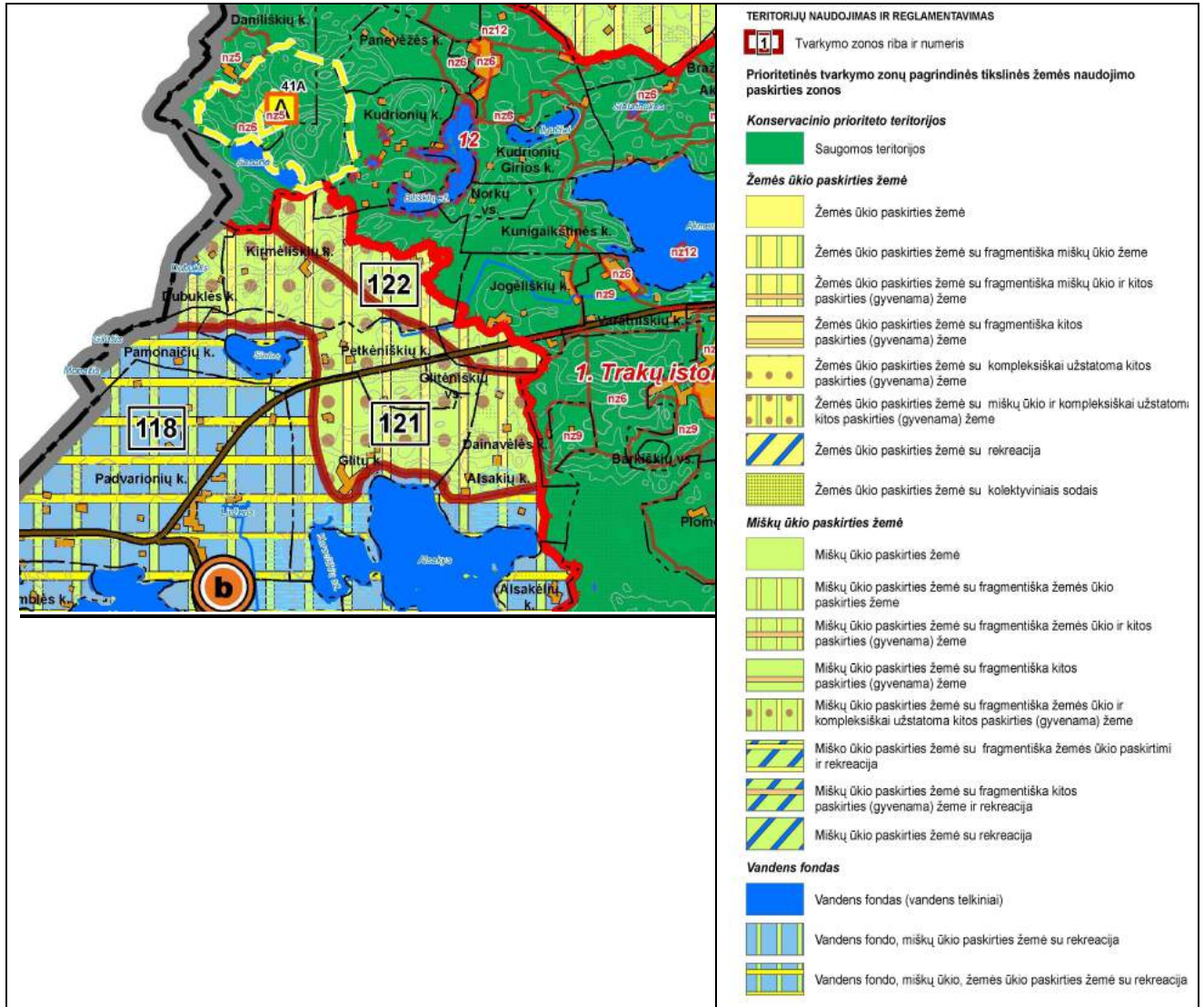
M – Miškų ūkio paskirties žemės indeksas

Z – Žemės ūkio paskirties žemės indeksas

G – Kita tikslinė žemės paskirtis, gyvenamosios teritorijos indeksas

TVARKYMO ZONA Nr.121

**TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ N.32, NR.121 IR NR. 122
KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.**

Tvarkymo zona Nr.121 patenka į Vilniaus miesto aglomeracinio poveikio zoną, kurioje numatoma užstatomų teritorijų plėtra (**U4**). Teritorijos užstatymo intensyvumas tiesiogiai siejamas su lokalizacija gamtinio karkaso atžvilgiu. Siūloma didinti teritorijos miškingumą.

Nustatomi bendrieji reglamentai:

U4 - gyvenamoji vietovė (Prioritetas teikiamas naujų urbanizuotų vietovių formavimui Vilniaus miesto aglomeracinio poveikio zonoje, esamos žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimui į kitą paskirtį. Urbanizacija vykdoma vadovaujantis miestų planinės struktūros plėtros dėsniais. Aglomeracinio poveikio teritorijų užstatymui gamtiniame karkase taikomos Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai, patvirtint LR Aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr.d1-96). Visoms zonoms, kuriose galima urbanizacija, privaloma rengti specialiuosius arba detaliuosius planus su privaloma koncepcijos nustatymo stadija.

M – Miškų ūkio paskirties žemės indeksas

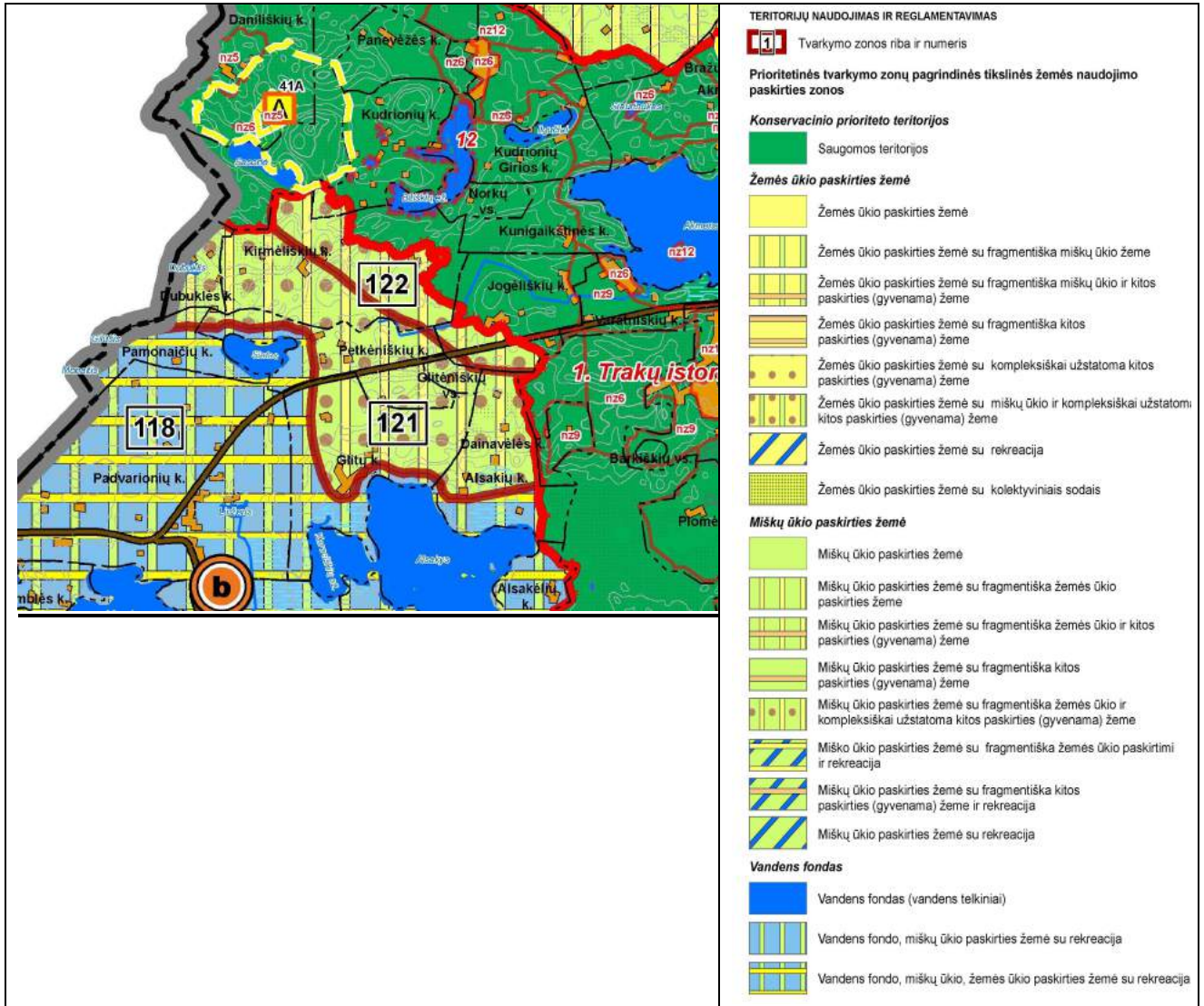
G – Kita tikslinė žemės paskirtis, gyvenamosios teritorijos indeksas (nedominuojanti veikla)

Z – Žemės ūkio paskirties žemės indeksas

V - Vandens fondas

TVARKYMO ZONA Nr.122

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ N.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

Tvarkymo zona Nr.122 patenka į Vilniaus miesto aglomeracinio poveikio zoną, kurioje numatoma užstatomų teritorijų plėtra (**U4**). Teritorijos užstatymo intensyvumas tiesiogiai siejamas su lokalizacija gamtinio karkaso atžvilgiu. Siūloma ženkliai didinti teritorijos miškingumą.

Nustatomi bendrieji reglamentai:

U4 - gyvenamoji vietovė (Prioritetas teikiamas naujų urbanizuotų vietovių formavimui Vilniaus miesto aglomeracinio poveikio zonoje, esamos žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimui į kitą paskirtį. Urbanizacija vykdoma vadovaujantis miestų planinės struktūros plėtros dėsniais. Aglomeracinio poveikio teritorijų užstatymui gamtiniame karkase taikomos Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai, patvirtint LR Aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr.d1-96). Visoms zonoms, kuriose galima urbanizacija, privaloma rengti specialiuosius arba detaliuosius planus su privaloma koncepcijos nustatymo stadija.

M – Miškų ūkio paskirties žemės indeksas

Z – Žemės ūkio paskirties žemės indeksas

G – Kita tikslinė žemės paskirtis, gyvenamosios teritorijos indeksas (fragmentinė veikla)

Trakų rajono savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialusis planas

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ N.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai detalizuoti Trakų rajono savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiajame plane (patvirtintas 2012 m. rugpjūčio mėn. 30 d. Trakų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.S1-227 , reg. Nr.010792001900);

TVARKYMO ZONA Nr.32

Tvarkymo zonoje Nr. 32 išskiriamos vidutiniškai tankaus užstatymo gyvenamojo funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos Nr. 39 ir Nr.38.

Užstatymo tipas - kvartalinis, visoje teritorijoje, nepatenkančioje į miškų žemę.

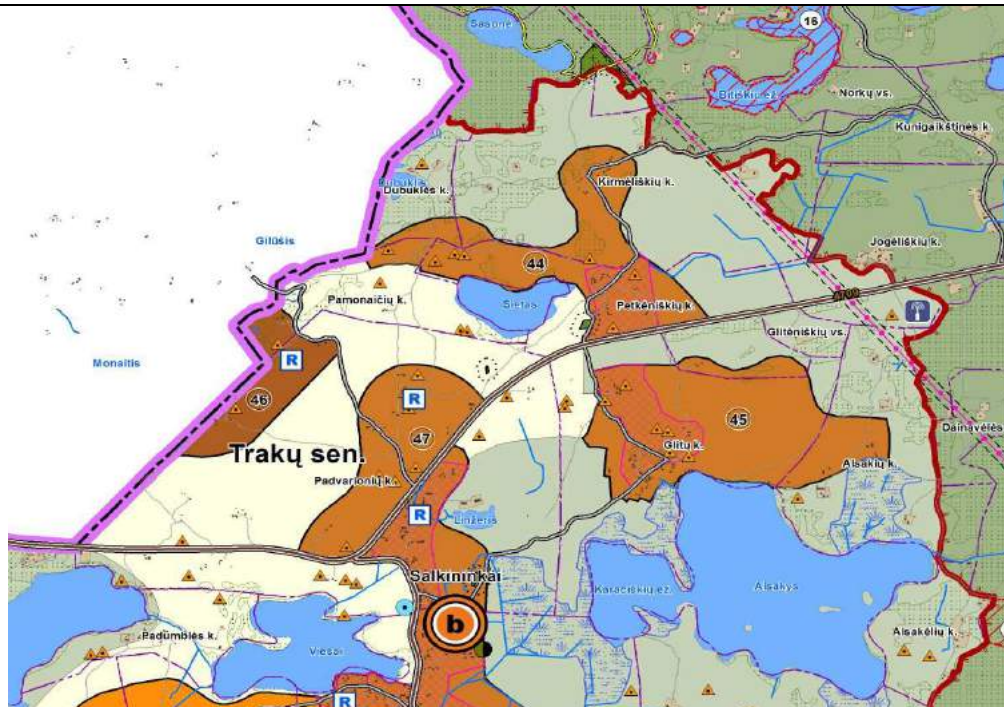
Užstatymo intensyvumas - 0,3.

Sodybų skaičius į 1 ha - 4-5 sodybos.

Aukštingumas - 2 aukštai.

Ūkininkų sodybos konvertuojamos į gyvenamas teritorijas, naujų ūkininkų sodybų parinkimui negalimas.

TVARKYMO ZONA Nr.121

-
UŽSTATYTOS IR UŽSTATOMOS TERITORIJOS
- GYVENAMOJO FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Ypatingai reto užstatymo
 - Reto užstatymo
 - Vidutiniškai reto užstatymo
 - Vidutiniškai tankaus užstatymo
 - Tankaus užstatymo
 - Labai tankaus užstatymo
 - Miestų teritorijos su perspektyvinėmis plėtros teritorijomis
 - Gyvenamojo funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos su kompleksiniu rekreaciniu objektų užstatymu
 - Gyvenamojo funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos kompleksinėse saugomose teritorijose
- PRAMONĖS FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Pramonės funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos
- VERSLO IR PASLAUGŲ FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Verslo ir paslaugų funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos
- VISUOMENINIŲ TERITORIJŲ FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Visuomeninių teritorijų funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos
- SAUGOMI OBJEKTAI IR TERITORIJOS**
- Saugoma teritorija ir eksplikacijos numeris
 - Buveinių apsaugai svarbios teritorijos ir eksplikacijos numeris
 - Paukščių apsaugai svarbios teritorijos ir eksplikacijos numeris
 - Gamtos paveldo objektai ir eksplikacijos numeris
 - Konservacinės apsaugos prioriteto ir kompleksinės saugomos teritorijos
 - Nekilnojamojo kultūros paveldo objekto teritorijos riba ir eksplikacijos numeris

Tvarkymo zonos Nr.121 vakarinėje dalyje išskiriamos *vidutiniškai tankaus užstatymo gyvenamojo funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos* Nr.44 ir Nr.45. Teritorija tarp plėtros zonos Nr.44 ir Nr.45 ir Trakų istorinio nacionalinio parko teritorijos neurbanizuojama.

Užstatymo tipas - kvartalinis, visoje teritorijoje, nepatenkančioje į miškų žemę.

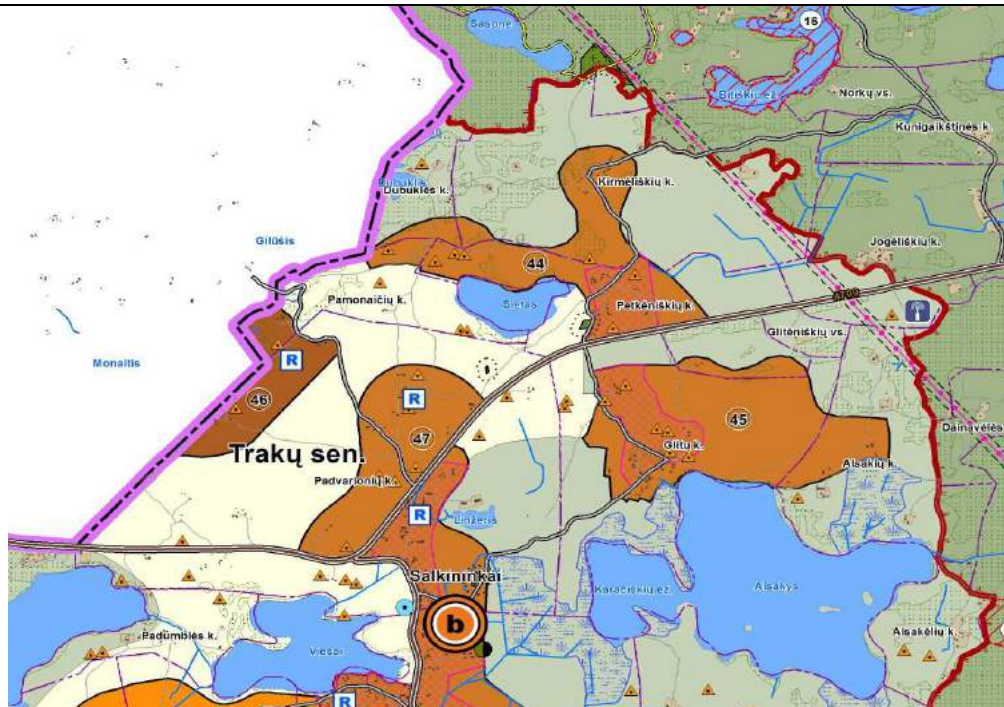
Užstatymo intensyvumas - 0,3.

Sodybų skaičius į 1 ha - 4-5 sodybos.

Aukštingumas - 2 aukštai.

Ūkininkų sodybos konvertuojamos į gyvenamas teritorijas, naujų ūkininkų sodybų parinkimas negalimas.

TVARKYMO ZONA Nr.122

-
UŽSTATYTOS IR UŽSTATOMOS TERITORIJOS
- GYVENAMOJO FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Ypatingai reto užstatymo
 - Reto užstatymo
 - Vidutiniškai reto užstatymo
 - Vidutiniškai tankaus užstatymo
 - Tankaus užstatymo
 - Labai tankaus užstatymo
 - Miestų teritorijos su perspektyvinėmis plėtros teritorijomis
 - Gyvenamojo funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos su kompleksiniu rekreaciniu objektu užstal
 - Gyvenamojo funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos kompleksinėse saugomose teritorijose
- PRAMONĖS FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Pramonės funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos
- VERSLO IR PASLAUGŲ FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Verslo ir paslaugų funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos
- VISUOMENINIŲ TERITORIJŲ FUNKCINIO PRIORITETO URBANISTINĖS PLĖTROS ZONOS**
- Visuomeninių teritorijų funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos
- SAUGOMI OBJEKTAI IR TERITORIJOS**
- Saugoma teritorija ir eksplikacijos numeris
 - Buveinių apsaugai svarbios teritorijos ir eksplikacijos numeris
 - Paukščių apsaugai svarbios teritorijos ir eksplikacijos numeris
 - Gamtos paveldo objektai ir eksplikacijos numeris
 - Konservacinės apsaugos prioriteto ir kompleksinės saugomos teritorijos
 - Nekilnojamojo kultūros paveldo objekto teritorijos riba ir eksplikacijos numeris

Į tvarkymo zonos Nr.122 patenka maža **vidutiniškai tankaus užstatymo gyvenamojo funkcinio prioriteto urbanistinės plėtros zonos Nr.44 dalis**, kuri suformuota esamų sodybų pagrindu. Likusi zonos dalis neurbanizuojama.

Plėtros zonos Nr.44 dalies reglamentai:

Užstatymo tipas - kvartalinis, visoje teritorijoje, nepatenkančioje į miškų žemę.

Užstatymo intensyvumas - 0,3.

Sodybų skaičius į 1 ha - 4-5 sodybos.

Aukštingumas - 2 aukštai.

2. ESAMA BŪKLĖ

2. ESAMA BŪKLĖ

Kraštovaizdis - žemės paviršiaus gamtinių (paviršinių uolienu, pažemio oro paviršinių ir gruntinių vandenų, dirvožemio, gyvųjų organizmų) ir (ar) antropogeninių komponentų (archeologinių liekanų, statinių, inžinerinių įrenginių, žemės naudmenų bei informacinio lauko), susijusių medžiagiais, energetiniais ir informaciniais ryšiais, teritorinis junginys.

Visų šių kraštovaizdžio komponentų deriniai sudaro lokališkai funkcionuojančias įvairaus teritorinio lygmens sistemas, kurios yra dinamiškos ir kintančios tam tikroje apimtyje. Priklausomai nuo kraštovaizdžio komponentų tarpusavio santykio, o ypač nuo santykio tarp gamtinių ir antropogeninių komponentų skiriami du pagrindiniai kraštovaizdžio tipai: *gamtinis* ir *kultūrinis*.

- *gamtinis* – gamtinių procesų įtakoje atsiradęs ir tebesiformuojantis kraštovaizdis, kurio raidai gamtiniai procesai daro esminę, o žmogaus veikla – minimalią įtaką (išlikę sąlygiškai natūralūs miškai, pelkės, vandens telkiniai ir kt.);
- *kultūrinis* – žmogaus veiklos sukurtas ir jo sambūvį su aplinka atspindintis kraštovaizdis. Tai kryptingai formuojamas, tenkinantis biologinius, psichologinius (informacinius, estetinius) socialinius, ergonominius (tinkamumo veiklai), ekonominius gyvenamosios, darbo ir poilsio aplinkos kokybės poreikius kraštovaizdis. Urbanizuotos teritorijos yra kultūrinio kraštovaizdžio sudėtinė dalis.

Žemiau pateiktuose skyriuose Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdis bus nagrinėjamas per neatskiriama gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio visumą. Išsamiam kraštovaizdžio įvertinimui ir galimų kraštovaizdžio tvarkymo pasiūlymų pateikimui yra nagrinėjama gamtinė aplinka, urbanistinė aplinka, nekilnojamasis kultūros paveldas, kraštovaizdžio vizualinė kokybė, kraštovaizdžio struktūros optimalumas, kraštovaizdžio probleminės situacijos.

2.1. Nagrinėjamos teritorijos ypatumai.

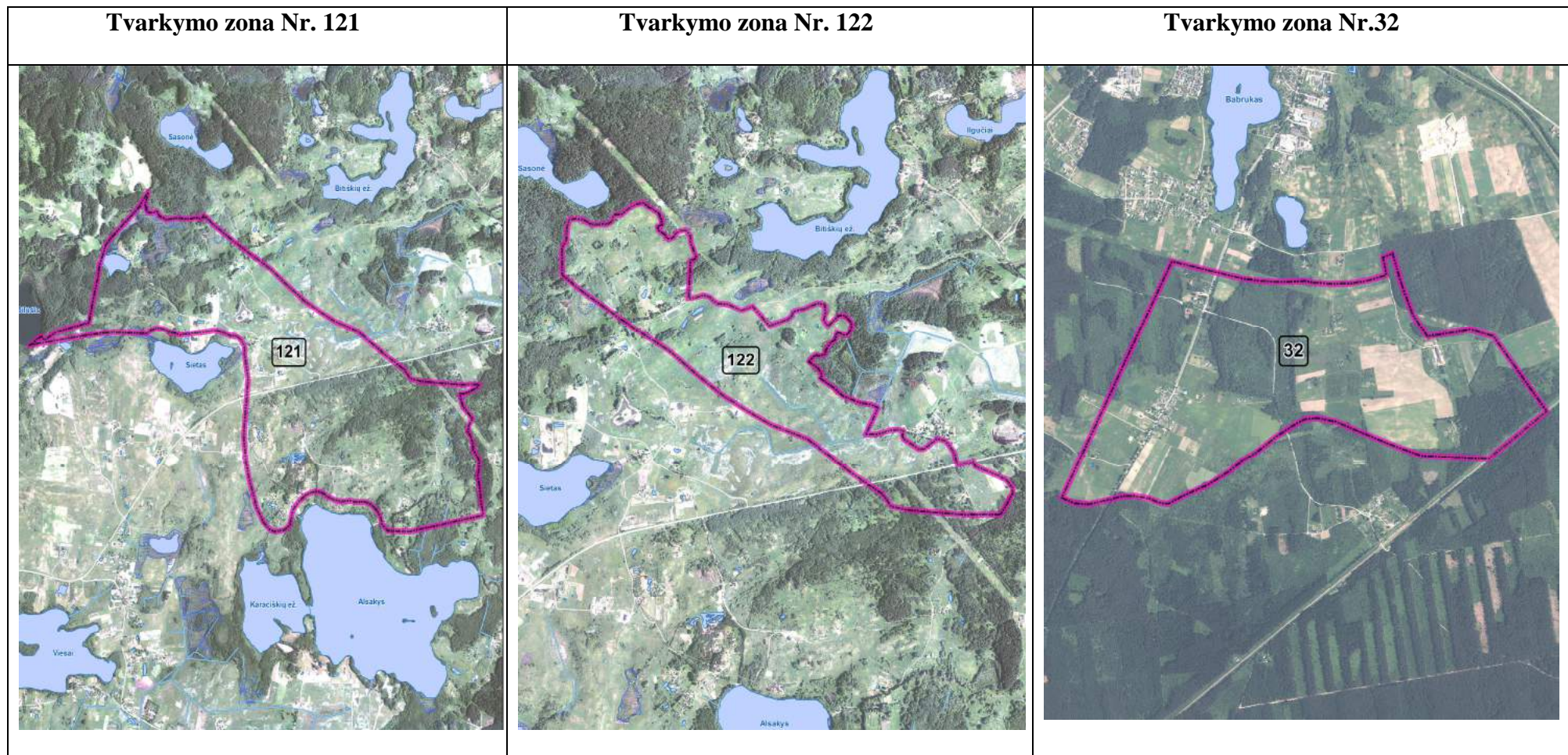
Trakų rajono teritorija išsidėsto vaizdingame ežeringame kraštovaizdyje, apie 30 km į vakarus nuo Vilniaus. Vieta išsiskiria tiek unikaliu gamtiniu kraštovaizdžiu, tiek kultūros paveldo vertybėmis, bylojančiomis apie turtingą krašto istoriją. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 teritorijos nutolusios nuo sostinės 35 -37 km atstumu ir patenka į Vilniaus miesto aglomeracinio poveikio zoną, ypač tinkama nuolatiniame gyvenimui, ii yra greta Trakų istorinio nacionalinio parko.

Teritorijos specifika.

Tvarkymo zonos Nr.32 teritorija yra Trakų miesto urbanizuotų teritorijų tęsinys pietų kryptimi ir yra tiesioginėje Trakų kurortinės teritorijos įtakoje. Įvertinant Trakų miesto išskirtinę svarbą Lietuvos istorijai ir kultūrai bei turistinį senamiesčio patrauklumą LR Vyriausybė 2008 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 945 „Dėl kurortinės teritorijos suteikimo Trakų miestui“ (Žin., 2008 10 04, Nr. 114 4351) patvirtino Trakų kurortinę teritoriją. Kurortinės teritorijos statusas suteiktas Trakų miesto teritorijai miesto administracinėse ribose. Planuojama keisti Trakų miesto administracines ribas, todėl tvarkymo zonos Nr.32 teritorija prisišlies prie Trakų miesto teritorijos.

Trakų miestui gavus kurortinės teritorijos statusą padidėjo konkurencingumas kurortinio turizmo srityje, turistai ir lankytojai turi daugiau galimybių rinktis sveikatingumo ir aktyvaus bei kultūrinio poilsio paslaugas, padidėjo turizmo paslaugų ir pramogų įvairovė, leidžianti mažinti sezoniskumo įtaką turizmo plėtrai. Taip pat kuriamos naujos darbo vietos, vietos gyventojai orientuojami teikti kokybiškas tradicines bei naujas turizmo paslaugas. Visi šie procesai turi tiesioginę įtaką tvarkymo zonos Nr.32 perspektyvinei funkciniai sanklodai.

Tvarkymo zonos Nr. 121 ir Nr. 122 betarpiškai ribojasi su Trakų istorinio nacionalinio parko teritorija.

1 pav. Planuojamų tvarkymo zonų schema

2.2. Nagrinėjamos teritorijos žemėvalda ir žemėnauda.

2.2.1. Tvarkymo zonos Nr.121 žemėvalda ir žemėnauda.

Tvarkymo zonos Nr.121 teritorija užima 399 ha. VI „Registru centras“ duomenimis tvarkymo zonoje Nr.121 įregistruoti kitos žemės naudojimo paskirties sklypai užėmė tik 11,76 ha, t.y. 3,1% visos tvarkymo zonos teritorijos. Absoliučiai dominuoja žemės ūkio paskirties žemė, kuri užima 366,41 ha, t.y. 91,3%. Antrą poziciją pagal užimamą plotą atitenka miškų ūkio paskirties žemei, kuri užima 18,08 ha (4,8%). Mažiausią plotą užima vandens ūkio žemė - 2,79 ha (0,8%). Konservacinės žemės paskirties sklypų tvarkymo zonoje Nr.121 nėra.

Tvarkymo zonoje Nr.121 yra 182 sklypai, iš jų:

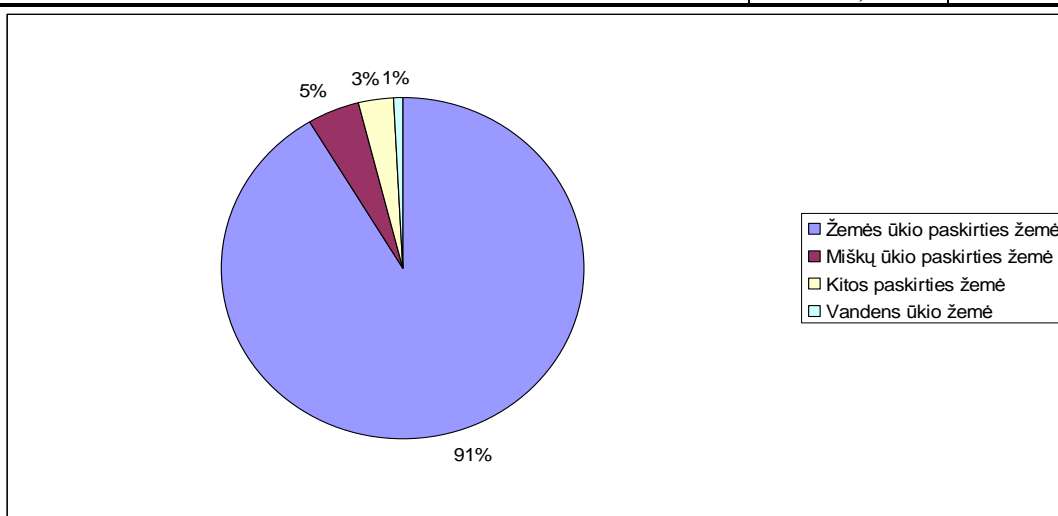
- 64 preliminarūs ir 89 geodeziniai žemės ūkio paskirties sklypai;
- 7 preliminarūs ir 1 geodezinis miškų ūkio paskirties sklypai;
- 19 geodezinių kitos paskirties sklypų;
- 1 vandens ūkio sklypas - ežeras.

Esamos padėties vizualinės ir natūrinės analizės metu nustatyta, kad kraštovaizdyje absoliučiai dominuoja agrarinės naudmenos. Patrauklios urbanistinei plėtrai teritorijos išsidėsčiusio tarp Sieto ir Alsakio ežerų, kas dar kartą parvirtina faktą, kad didžiausi traukos objektai yra nepakartojami Trakų krašto ežerai. Kad teritorija patrauki gyvenamai statybai byloja ir pariktų ūkininkų sodybų vietų skaičius - 20 (2012 m. duomenys), t.y. dvigubai tiek, kiek yra įteisintų kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties sklypų.

Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų planuojamoje teritorijoje nėra.

2.2.1.1. lentelė. Tvarkymo zonos balansas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

Eil. Nr.	Įteisintų ir neįteisintų sklypų balansas	Plotas, ha	%
1	2	3	4
1	Žemės ūkio paskirties žemė	366,47	91,3
2	Miškų ūkio paskirties žemė	18,08	4,8
3	Kitos paskirties žemė	11,76	3,1
4	Vandens ūkio žemė	2,79	0,8
Viso:		399,1	100

2 pav. Tvarkymo zonos Nr.121 pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį

2.2.2. Tvarkymo zonos Nr.122 esama žemėvalda ir žemėnauda.

Tvarkymo zonos Nr.122 teritorija užima 116 ha. VĮ „Registru centras“ duomenimis tvarkymo zonoje Nr.122 įregistruotas 1 kitos žemės naudojimo paskirties sklypas, kuris užėmė tik 1,3 ha, t.y. 1,3% visos tvarkymo zonos teritorijos. Absoliučiai dominuoja žemės ūkio paskirties žemė, kuri užima 114,58 ha, t.y. 98,5%. Miškų ūkio, konservacinės ir vandens fondo žemės tvarkymo zonoje Nr.122 nėra.

Tvarkymo zonoje Nr.122 yra 52 sklypai, iš jų:

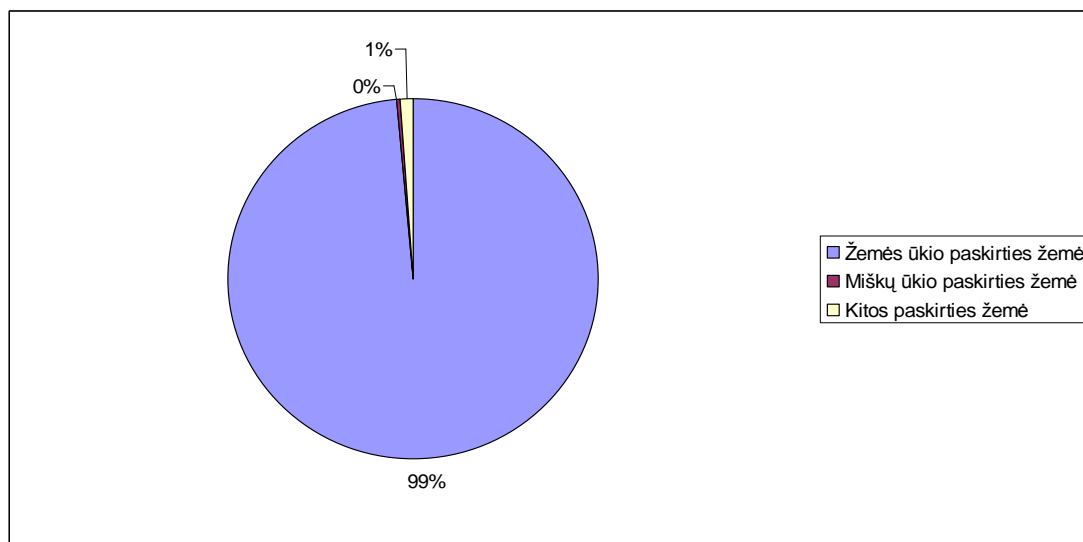
- 28 preliminarūs ir 17 geodeziniai žemės ūkio paskirties sklypai;
- 4 preliminarūs ir 2 geodeziniai miškų ūkio paskirties sklypai;
- 1 geodezinis kitos paskirties sklypas.

Esamos padėties vizualinės ir natūrinės analizės metu nustatyta, kad kraštovaizdyje absoliučiai dominuoja agrarinės naudmenos ir teritorija nėra patraukli gyvenamųjų teritorijų plėtrai. Pietrytinėje zonos dalyje parinkta vieta 1 ūkininko ūkio sodybai. Negausūs teritorijos miškai auga žemės ūkio paskirtyje.

Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų planuojamoje teritorijoje nėra.

2.2.2.1. lentelė. Tvarkymo zonos balansas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

Eil. Nr.	Įteisintų ir neįteisintų sklypų balansas	Plotas, ha	%
1	2	3	4
1	Žemės ūkio paskirties žemė	114,58	98,5
2	Miškų ūkio paskirties žemė	0,25	0,2
3	Kitos paskirties žemė	1,35	1,3
Viso:		116,18	100

3 pav. Tvarkymo zonos Nr.122 balansas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį

2.2.3. Tvarkymo zonos Nr.32 esama žemėvalda ir žemėnauda.

Tvarkymo zonos Nr.32 teritorija užima 320 ha. VĮ „Registru centras“ duomenimis tvarkymo zonoje Nr.32 įregistruoti kitos žemės naudojimo paskirties sklypai užėmė 86,15 ha, t.y. 26,9% visos tvarkymo zonos teritorijos. Toks didelis kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties procentas byloja apie aglomeracinį Trakų ir Vilniaus miesto poveikį. Zonoje dar kol kas dominuoja žemės ūkio paskirties žemė, kuri užima 161,57 ha, t.y. 50,3%. Trečiąją poziciją pagal užimamą plotą atitenka miškų ūkio paskirties žemei, kuri užima 73,22 ha (22,8%). Konservacinės žemės paskirties sklypų ir vandens fondo žemės zonoje Nr.32 nėra.

Tvarkymo zonoje Nr.32 yra 182 sklypai, iš jų:

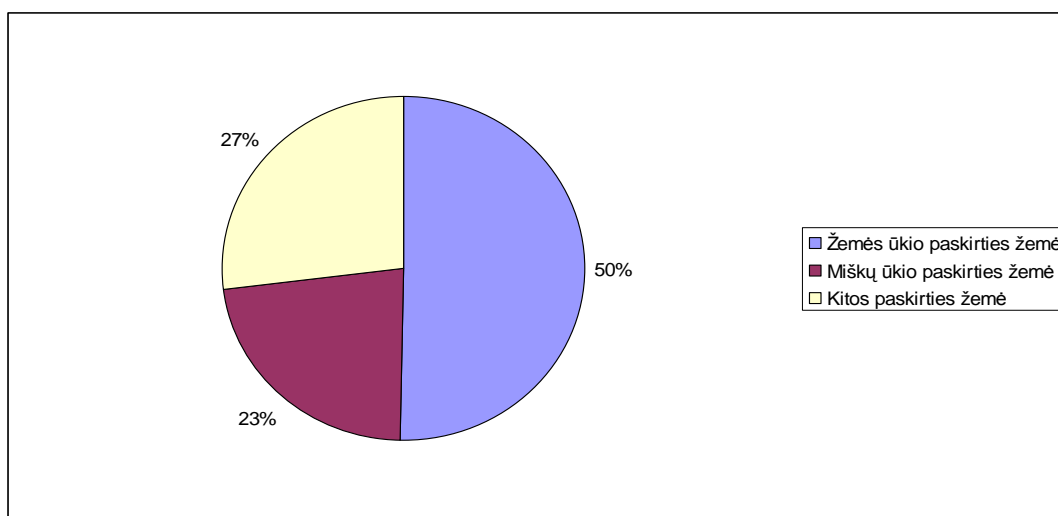
- 55 preliminarūs ir 59 geodeziniai žemės ūkio paskirties sklypai;
- 32 preliminarūs miškų ūkio paskirties sklypai;
- 36 geodeziniai kitos paskirties sklypų.

Esamos padėties vizualinės ir natūrinės analizės metu nustatyta, kad tiesioginę įtaką zonos funkcinei sanklodai turi Trakų miestas. Zonai būdinga mišri žemėnauda. Kitos paskirties žemę sudaro gyvenamosios, pramonės, komercinės krašto apsaugos, ir inžinerinės infrastruktūros sklypai. Parinktos 8 vietos ūkininkų sodyboms (2012 m. duomenys). Prognozuojama, kad ateityje žemės ūkio paskirties tvarkymo zonoje neliks, o teritorijoje esantys miškai bus integruoti į Trakų miesto žaliųjų plotų sistemą.

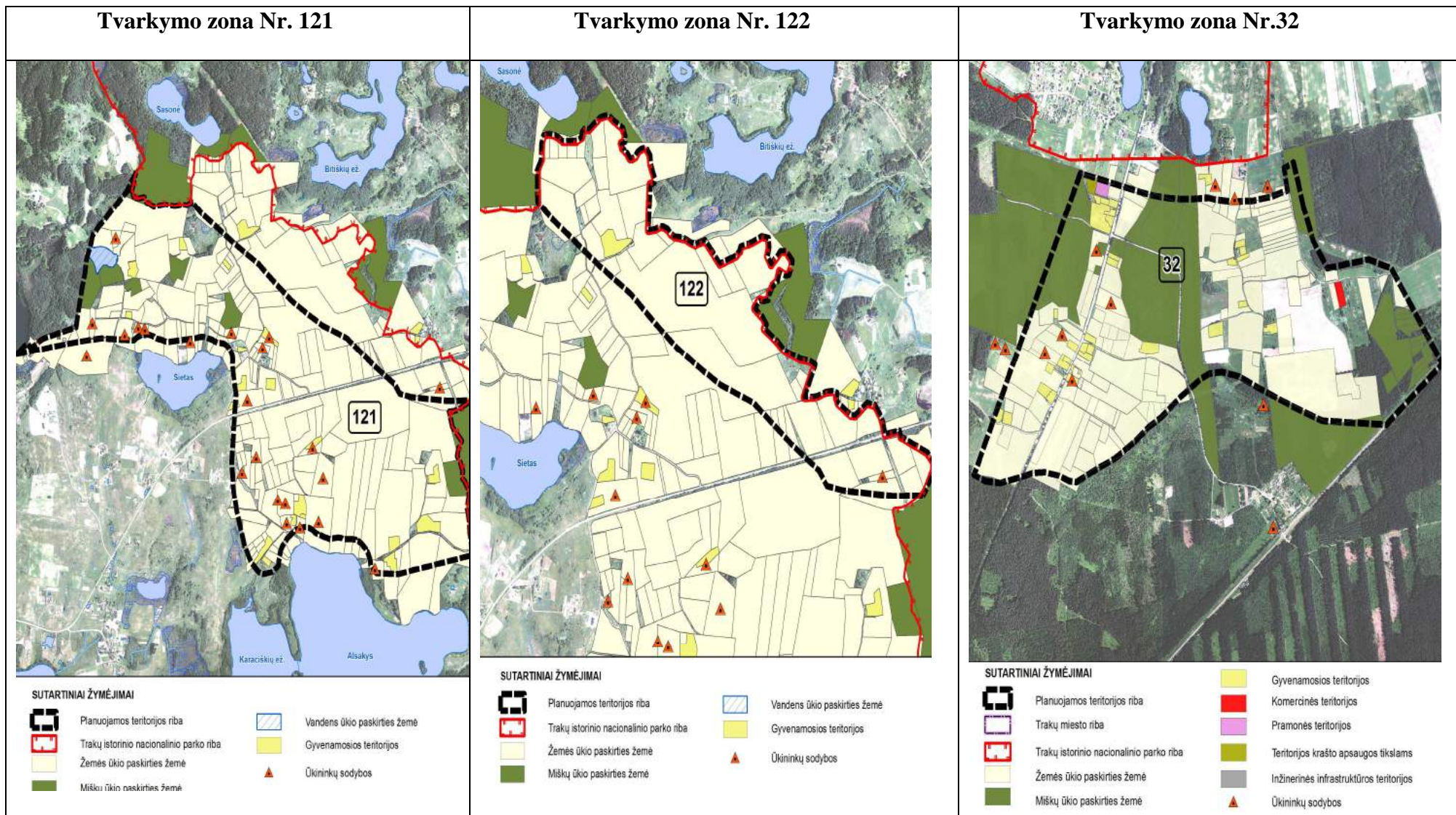
Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų planuojamoje teritorijoje nėra.

2.2.3.1. lentelė. Tvarkymo zonos balansas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį.

Eil. Nr.	Įteisintų ir neįteisintų sklypų balansas	Plotas, ha	%
1	2	3	4
1	Žemės ūkio paskirties žemė	161,57	50,3
2	Miškų ūkio paskirties žemė	73,22	22,8
3	Kitos paskirties žemė	86,15	26,9
Viso:		320,94	100

4 pav. Tvarkymo zonos Nr.32 balansas pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį

5 pav. Esamos žemėvaldos schema

2.2.4. Tvarkymo zonų vieta rajono susisiekimo sistemoje.

Trakų rajono savivaldybės teritorijos susisiekimo tinklą sudaro valstybiniai magistraliniai keliai (A1, A16, A4), krašto (Nr.107, Nr.214, Nr.220, Nr.221) bei rajoniniai keliai, valstybinės reikšmės magistralinės bei regioninės reikšmės geležinkelio linijos, vietinės reikšmės kelių tinklas bei civiliniai aerodromai.

Patogų susisiekimą su Vilniumi ir kitais šalies miestais užtikrina trys magistralinės reikšmės automobilių keliai: intensyviausio transporto eismo šalyje magistralė A1 (E85) Vilnius-Kaunas-Klaipėda (IX B tarptautinis transporto koridorius Kijevas-Minskas-Vilnius-Klaipėda), A4 Vilnius-Varėna-Gardinas, miesto prieigose esantis A16 (E28) Vilnius-Prienai-Marijampolė. Rajono teritoriją kerta didžiausios svarbos ir apkrovimo šalyje magistralinė geležinkelio linija-Vilnius-Klaipėda (IX B tarptautinis transporto koridorius Kijevas-Minskas-Vilnius-Klaipėda), taip pat regioninės reikšmės geležinkelio linijos Lentvaris-Marcinkonys bei Senieji Trakai-Trakai.

Tvarkymo zonų Nr.121 ir Nr.122 patogų susisiekimą su Trakais ir Vilniumi užtikrina rajoninis kelias Nr.4709 Trakai - Padvarionys - Semeliškės, kurio apsaugos zona abi puses nuo kelio briaunos po 20 m.

Tvarkymo zona Nr.32 patogų susisiekimą su Trakais, Vilniumi ir Rūdiškėmis užtikrina rajoninis kelias Nr.220 Trakai-Rūdiškės-Pivašiūnai-Alytus, kurio apsaugos zona abi puses nuo kelio briaunos po 50 m.

Ypač geras susisiekimas sudaro palankias sąlygas gyvenamųjų, verslo ir rekreacijos teritorijų, plėtrai tvarkymo zonose Nr.121, Nr.122 ir Nr.32.

Vietinės reikšmės keliai. Trakų rajono savivaldybės vietiniai keliai nėra inventorizuoti, nėra savivaldybės tarybos patvirtinto vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių sąrašo bei nustatytų vietinių kelių kategorijų. Todėl specialusis planas bus rengiamas naudojant Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:50 000 georeferencinio pagrindo duomenų bazės GDB50LT bei Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 georeferencinio pagrindo duomenų bazės GDB10LT vektorinius kelių duomenis.

2.3. Esama gamtinio kraštovaizdžio sistema.

2.3.1. Gamtinis karkasas.

Kraštovaizdžio ekologinio stabilizavimo pagrindas yra gamtinis karkasas - erdvinė sistema, kuri išreiškia gamtinio kraštovaizdžio apsaugos bei formavimo prioritetą ir yra realizuojama kraštotvarkoje teritorijų planavimo dokumentais.

Gamtinio kraštovaizdžio ekologinio stabilizavimo teritorijų sistemą šalyje nustato LR teritorijos bendrajame plane patvirtintas gamtinio karkaso elementų lokalizavimas. Gamtinio karkaso paskirtis:

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinanti kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti natūralų kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

Bendrąją erdvinę koncepciją formuojančioms svarbiausiomis tokioms ekologinio stabilizavimo teritorijoms, turinčioms kompensuoti urbanistinio – ūkinio vystymo poveikį, priskiriamos:

- geoekologinės takoskyros – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria gamtines geosistemas ir palaiko bendrąją kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 patenka į geoekologines takoskyras. Į kitas gamtinio karkaso sudėtines dalis tvarkymo zonos nepatenka.

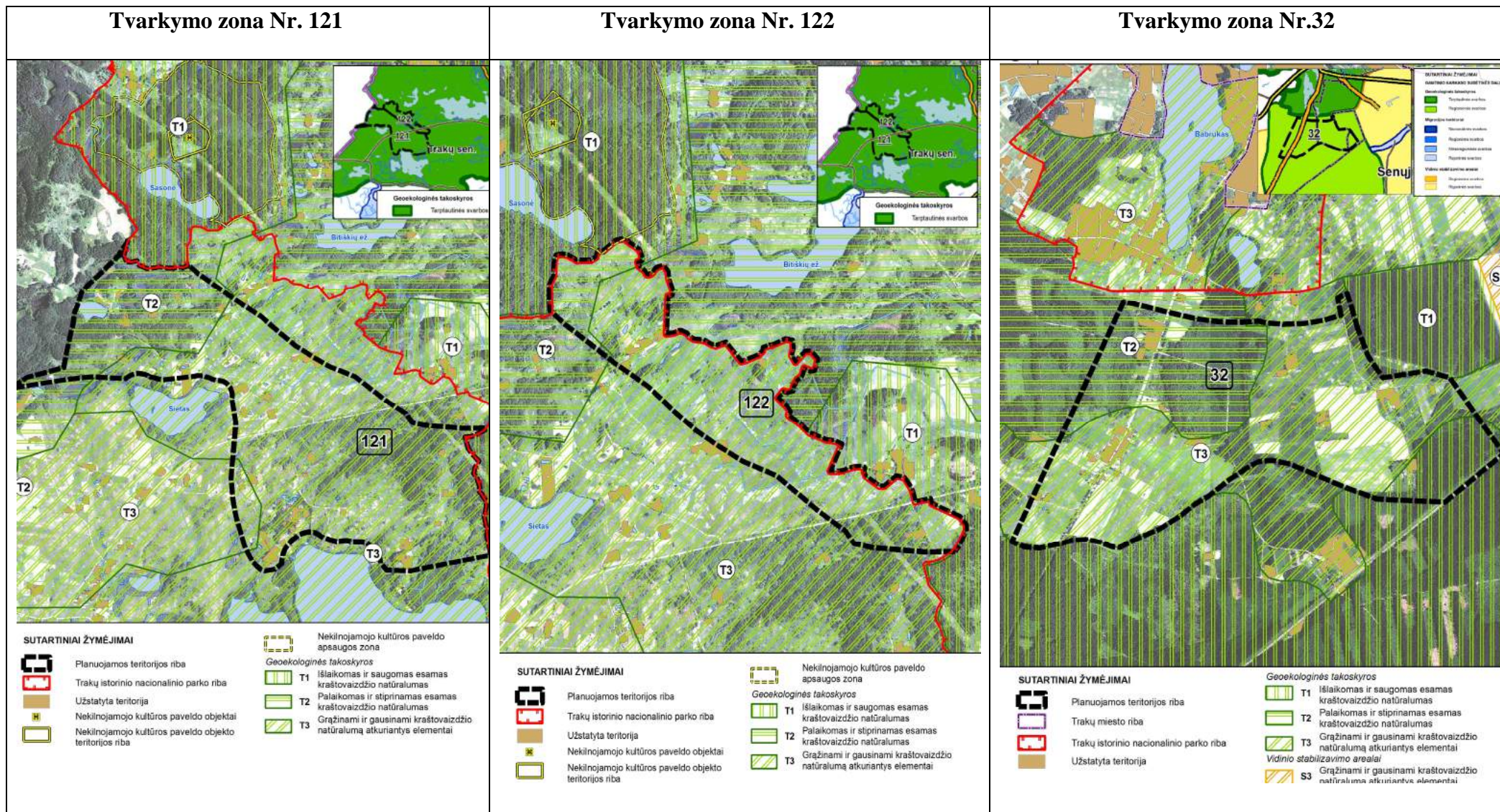
Geoekologinės takoskyros Trakų rajono savivaldybės teritorijoje yra dvi (žiūrėti 6 pav.):

- tarptautinės svarbos turintis Rytų Lietuvos geoekologinės takoskyros ruožas besitęsiantis nuo Trakų rajono pietvakarinės dalies (Onuškių sen.) pietrytine bei rytine Aukštadvario regioninio parko dalimi per Trakų istorinį nacionalinį parką bei artimiausias jo apylinkes (Trakų sen., Lentvario sen.). Į šią geoekologinę takoskyrą patenka Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.121 ir Nr.122;
- regioninės svarbos geoekologinės takoskyros ruožas besitęsiantis pietrytine Trakų rajono dalimi (Senujų Trakų sen., Paluknio sen.) Į šią geoekologinę takoskyrą patenka Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.32.

Konfliktinės situacijos dažniausiai kyla ekologinio stabilizavimo ašių sankirtoje su urbanistinio – ūkinio vystymo ašimis, o taip pat pastarųjų centrums patenkant į geoekologinių takoskyrų ar migracinių koridorių teritorijas. Trakų rajono teritorijoje didžiausio kraštotvarkinio konflikto zona – tarptautinės svarbos turinčios Rytų Lietuvos geoekologinės takoskyros ruožo dalies bei rajoninės ir vietinės svarbos migracinių koridorių sankirta su aglomeracinio poveikio arealu Trakų, Lentvario bei Senujų Trakų seniūnijų teritorijose. Vienintelis šio konflikto sprendimo būdas – integruotas gamtinio kraštovaizdžio bei urbanistinės plėtros planavimas, suvokiant kraštovaizdį kaip teritorinių procesų ir erdvių struktūrų visumą. Gamtinių teritorijų vientisumas

ir elementų natūralumas yra pagrindinės Trakų rajono ekologinės pusiausvyros išlaikymo bei kraštovaizdžio fragmentacijos mažinimo sąlygos užstatymo plėtros kontekste.

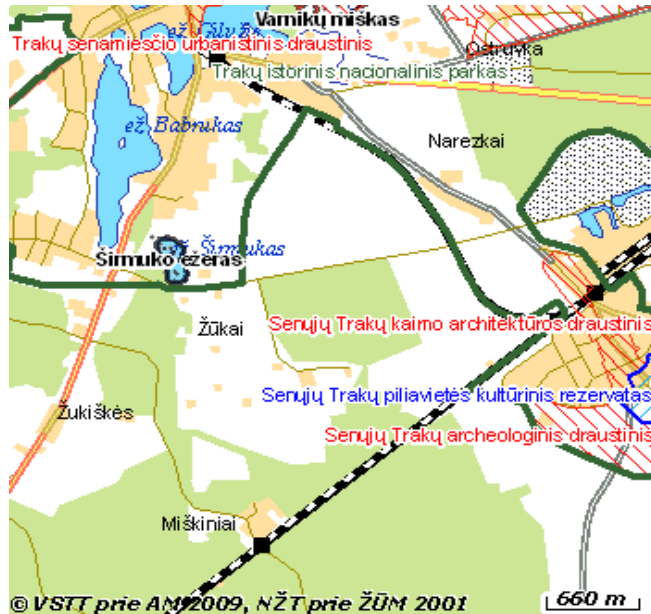
Visos Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 patenka į gamtinį karkasą, tai yra į geoekologines takoskyras. Zonos Nr.121, Nr.122 patenka į **tarptautinės svarbos geoekologinę takoskyrą**, o zona Nr.32 į **regioninės svarbos geoekologinę takoskyrą**. Gamtinis karkasas yra itin svarbus racionalios kraštovarkos ir kraštovaizdžio apsaugos instrumentas, juridškai įteisintas Aplinkos apsaugos ir Saugomų teritorijų įstatymuose. Saugomų teritorijų įstatyme teikiama tokia gamtinio karkaso samprata: tai vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.

6 pav. Gamtinio karkaso schema

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr. 32.

Nuo šios zonos Trakų istorinis nacionalinis parkas nutolęs 78 m - 214 m atstumu. Nuo Trakų istoriniame nacionaliniame parke esančio *Senujų Trakų kaimo architektūros draustinio* 1,4 km atstumu (žiūrėti 8 pav.).

Sutartiniai ženklai

Natura 2000

 - Buveinių apsaugai svarbios teritorijos

 - Paukščių apsaugai svarbios teritorijos

Funkcinio zonavimo žemėlapiuose

 - konservacinio prioriteto zona - rezervatas

 - konservacinio prioriteto zona - draustinis

8 pav.

Pagal Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schemą, patvirtintą LR statybos ir urbanistikos ministerijos įsakymu Nr.212, 1993m. gruodžio 20d. *Senujų Trakų kaimo architektūros draustinis - Senujų Trakų gyvenvietės senoji dalis* (teritorija prie pagrindinės gatvės nuo gyvenvietės pradžios iki piliavietės).

Tikslas - išsaugoti ir eksponuoti būdingus šiam šalies regionui kaimus, jų planinę erdvinę struktūrą, išlikusias senas etnografiškai vertingas sodybas, jų pastatus, želdinius ir kitus seno kaimo elementus.

Naudojimas. Gyvenamoji funkcija, ribota ūkinė veikla, pažintinė rekreacija, paslaugų teikimas parko lankytojams, jų aptarnavimas.

Tvarkymas. Draustinio teritorija tvarkoma, pastatai rekonstruojami, nauji pastatai statomi pagal kaimų sutvarkymo detalius projektus, patvirtintus nustatyta tvarka.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr. 32 Nuo Trakų istoriniame nacionaliniame parke esančio *Senujų Trakų archeologinis draustinis* nutolusi 489 m atstumu (žiūrėti 8 pav.).

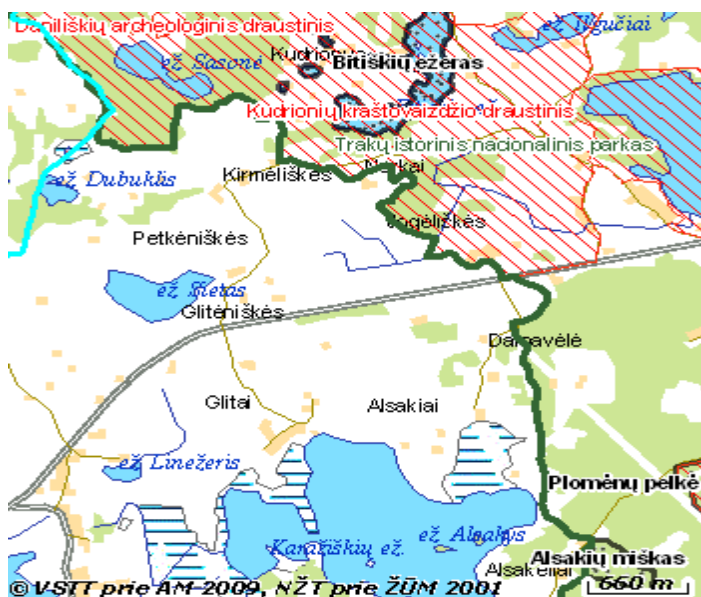
Senujų Trakų archeologinis draustinis iš pietų pusės juosia Senujų Trakų piliavietę, apima griovą.

Tikslas - išsaugoti archeologinių radinių teritorijas.

Naudojimas. Ribotas ūkinis naudojimas, pažintinė rekreacija. Apsaugos ir naudojimo režimą nustato Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (XIX skyrius).

Tvarkymas. Senujų Trakų gamybinis centras rekonstruojamas pagal rekonstrukcijos projektą. Draustinio teritorijoje draudžiama statyti bet kokius pastatus, atlikti žemės darbus ne mokslinių tyrimų tikslais.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.121 ir Nr.122 ribojasi su Trakų istoriniu nacionaliniu parku bei Trakų istoriniame nacionaliniame parke esančiais Kudrionių kraštovaizdžio draustiniu ir Daniliškių archeologiniu draustiniu (žiūrėti 9 pav.).

Sutartiniai ženklai

Natura 2000

- - Buveinių apsaugai svarbios teritorijos
- - Paukščių apsaugai svarbios teritorijos

Funkcinio zonavimo žemėlapiuose

- - konservacinio prioriteto zona – draustinis

9 pav.

Kudrionių kraštovaizdžio draustinis apima šiaurės vakarinę parko dalį iki Akmenos ežero - Daugirdiškių mišką su Daniliškių kaimu ir piliakalniu, Sasonės, Bitiškių ežerais.

Tikslas - išsaugoti Kudrionių kraštovaizdį, vykdyti mokslinius tyrimus.

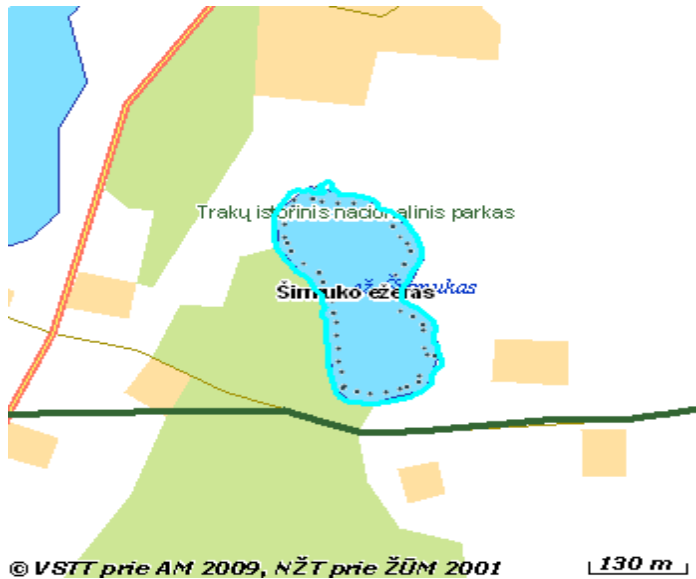
Naudojimas. Ribotas ūkinis žemės ir miškų naudojimas, pažintinė rekreacija bei miško gėrybių rinkimas, žūklė, kaimuose - parko lankytojų aptarnavimas (nakvynė, maitinimas). Draustinio apsaugos ir naudojimo režimą nustato kraštovaizdžio draustinių nuostatai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (XXXV, XIX skyriai).

Tvarkymas. Daniliškių piliakalnis tvarkomas pagal detalų projektą, kuriame turėtų būti nuspręsta dėl aukštos įtampos elektros linijos, turinčios neigiamą vizualinę įtaką aplinkai, rekonstrukcijos. Daniliškių kaimas, kaip vertingas kaimo architektūros kompleksas kraštovaizdžio draustinyje, tvarkomas pagal detalų projektą.

akų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr. 32 nuo Natura 2000 teritorijos - Širmuko ežero nutolusi 224 m atstumu žiūrėti 10 pav.

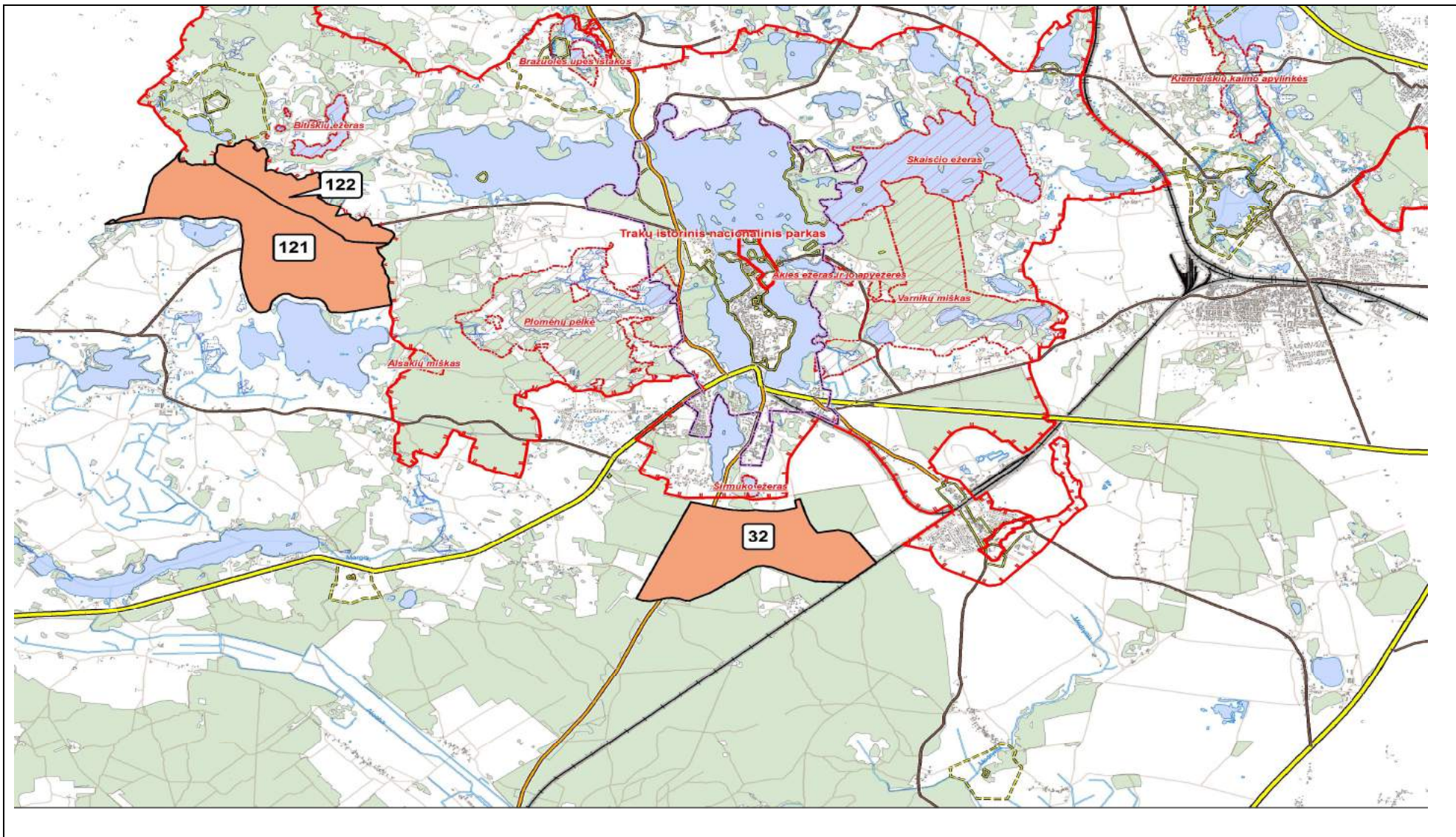
Buveinių apsaugai svarbi teritorija-

Širmuko ežeras (LTTRA0018)

10 pav.

Identifikavimo kodas:	1000000000251
Vietovės indentifikatorius (ES kodas):	LTTRA0018
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos pavadinimas:	Širmuko ežeras
Vieta:	Trakų raj. savivaldybė
Plotas, ha:	4.88160873
Ilgis, km:	
Apsaugos statusas:	Teritorijos atitinkančios BAST kriterijus ir patvirtintos ministro įsakymu
Statuso suteikimo data:	2005.08.31
Buveinių apsaugai svarbios vietovės įsteigimo pagrindas (juridinis aktas):	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. 51-2039)
Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas:	Dvijuostė nendriadusė

11 pav. Tvarkymo zonų Nr. 32, Nr. 121 ir Nr.122 vieta saugomų teritorijų kontekste.

2.4. Kraštovaizdžio bendroji ekologinė būklė.

2.4.1. Gamtinė aplinka.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr. 32.

Teritorija kalvota, miškinga patenka dalis Babriškių ir dalis Užtrakių miškų. Natūralių vandens telkinių nėra.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.121.

Teritorija kalvota, daubuota, pelkėta, mažai miškinga plyti keletas mažų miškelių į projektuojamą teritoriją patenka Dubukio ežeras ir mažas bevardis sumelioruotas upelis įtekantis į Akmenos ežerą. Nuo projektuojamos teritorijos 98 m-110 m atstumu nutolę Alsakio ir Sieto ežerai.

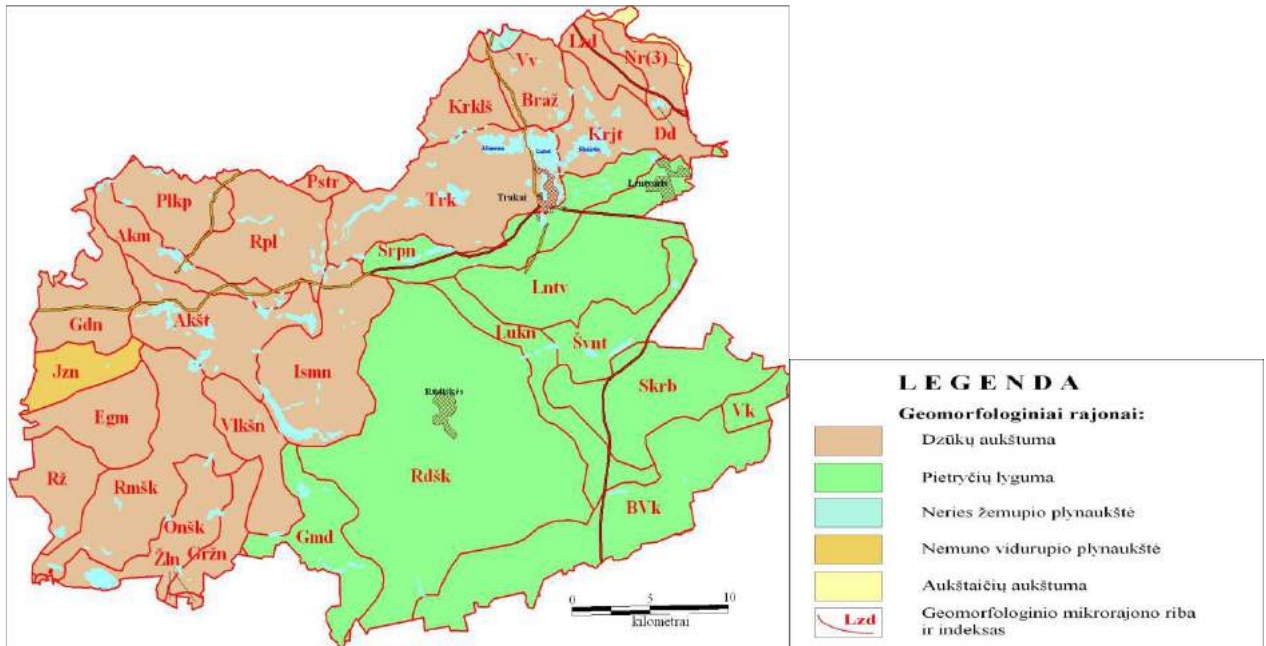
Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.122.

Teritorija kalvota, daubuota, mažai miškinga plyti keletas mažų miškelių, per projektuojamą teritoriją teka mažas bevardis, sumelioruotas upelis įtekantis į Akmenos ežerą.

2.4.2. Reljefo ypatumai.

Trakų rajono paviršių bei viršutinę žemės gelmių dalį iki 100–200 m gylio suformavo kvartero periodo ledynai bei jų tirpsmo vandenys, dengę beveik visą Lietuvos teritoriją. Ledynui galutinai pasitraukus iš Lietuvos, maždaug prieš 12 000 metų, paviršiuje prasidėjo dabartinių procesų akumuliacinė ir ardomoji veikla: smėlingų lygumų pustymas, dabartinių upių slėnių formavimas, pelkėjimas, šlaitų nuoplovos ir nuobirų procesai.

Trakų rajono paviršiaus geologinė sandara bei reljefas įvairūs ir kontrastingi. Į rajono teritoriją patenka Trakų, Aukštadvario ir Daugų aukštumos, kurios yra Dzūkų aukštumos dalis ir Vokės - Merkio lyguma, priklausanti Pietryčių lygumai. Vakariniame rajono dalyje sutinkama Nemuno vidurupio plynaukštės nedidelė dalis, šiauriniame - Neries žemupio plynaukštės fragmentas, priklausantys Pabaltijo žemumoms, o šiaurės rytiniame kampe – Riešės aukštumos fragmentas, kuris yra Aukštaičių aukštumos dalis. Remiantis žemės paviršiaus nuogulų bei reljefo amžiaus, sandaros ir genezės ypatybėmis minėti geomorfologiniai rajonai ir porajoniai yra suskirstyti į mikrorajonus (12 pav.), kurie pavadinti jų ribose esančių miestų, gyvenviečių, kaimų, upių ar ežerų vardais.

12 pav. Trakų rajono geomorfologinio rajonavimo žemėlapis ir jo legenda (pagal R. Guobytę, 2000).

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.121, Nr.122 patenka į :

- **Trakų aukštumą**, kurios reljefas Trakų apylinkėse suformuotas priešpaskutinės (Grūdės) stadijos ledyno. Šią aukštumą sudaro kalvoti masyvai ar daubos.
- **Trakų moreninio gūbrio ruožo (Trk#) mikrorajoną**, kuris apima visą Trakų ežeryną ir driekiasi iki Ilgų ežero vakaruose bei Margio ežero pietuose. Vakariniėje mikrorajono dalyje reljefas smulkiai kalvotas (kalvų santykinis aukštis 5 –10 m), o rytinėje - daubotas (santykinis formų aukštis 1–3 m). Visoje teritorijoje pasitaiko glaciokarstinių daubų. Absoliutinis žemės paviršiaus aukštis kinta nuo 170 iki 190 m virš jūros lygio.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.32 patenka į :

- **Vokės–Merkio lygumą**. Lyguminis banguotas Rūdiškių, Žeronių, Senujų Trakų, Lentvario, Paluknio apylinkių reljefas rajone seniausias. Jis suformuotas paskutiniojo apledėjimo priešpaskutinės stadijos tekančio ledyno tirpsmo vandens.
- **Serapiniškių zandrinio klonio (Srp#) mikrorajoną**, kuris plyti į pietus nuo Trakų ežeryno. Čia žemės paviršiaus reljefas daubotas, keteruotas, o pietvakarinėje dalyje silpnai banguotas. Santykinis reljefo formų aukštis siekia 1–3 m, o absoliutinis žemės paviršiaus aukštis kinta nuo 148 m iki 153 m virš jūros lygio.

2.4.3. Esamo gamtinio kraštovaizdžio vietovaizdžiai.

Siekiant nustatyti jautriausias gamtinio kraštovaizdžio teritorijas, esamoje būklėje išskirti žemėvaizdžiai ir nustatyti vietovaizdžių tipai. Žemėvaizdžiai tai atitinkamų geomorfologinių procesų suformuoti paviršiaus plotai, kurie skiriasi kraštovaizdžio komponentais – gruntu, reljefu, vidaus vandenimis, pažemio oru, dirvožemiu, augalija, gyvūnija ir kitais komponentais, yra vadinami žemėvaizdžiais.

Kiekvienas žemėvaizdžio tipas turi tik jam būdingus gamtinius ryšius, pasižymi skirtingomis sąlygomis žmonių gyvenimui ir ūkinei veiklai, jų atžvilgiu turėtų būti taikomi diferencijuoti

kraštovarkos principai. Iš devynių Lietuvos teritorijoje išskiriamų žemėvaizdžių tipų nagrinėjamos teritorijos plyti *kalvotame moreniniame ežeringame* žemėvaizdyje.

Žemėvaizdis detalizuotas į vietovaizdžio tipus. Vietovė (arba A. Basalyko teiktu terminu- vietovaizdis) - tai didžiausias morfologinis teritorinis kraštovaizdžio kompleksas lokaliu lygmeniu, kuriam būdingas tipologinės analizės prioritetas ir nėra išreikštas kraštovaizdžio struktūros individualizavimo būtinumas. Būtent vietovaizdžiai sudaro kraštovaizdžio pažinimo pamatą, turintį ypatingą svarbą konkrečių kraštovarkos priemonių pagrindimą. Išskirti vietovaizdžių tipai, nusako teritorijos geomorfologiją, reljefą, dirvožemį ir skirtingą vietovaizdžio tipų naudojimą bei saugojimą. Skiriant vietovaizdžio tipus pasinaudojome „Lietuvos TSR fizinę geografiją“ II tomas, A. Basalykas, 1965.

Išskirti vyraujantys litomorfiniai tipai (vietovaizdžiai pagal A. Basalyką) nustatyti visoms nagrinėjamos Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoms Nr.32, Nr.121 ir Nr.122.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.32, patenka į šiuos vietovaizdžio tipus (žiūrėti 15 pav.):

k₂DS - smulkiai apystačiai kalvota, dauburiuota, priesmėlinga;

k₃dSŽ-smulkiai stačiai kalvotas, daubotas, priesmėlingas, žvirgždingas.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.121, patenka į šiuos vietovaizdžio tipus (žiūrėti 13 pav.):

k₃dS - smulkiai stačiai kalvota, daubota, priesmėlinga;

k₂DS-smulkiai apystačiai kalvota, duburiuota, priesmėlinga;

k₂rDS-smulkiai apystačiai kalvota, raguvota, duburiuota, priesmėlinga;

k₂DpM-smulkiai apystačiai kalvota, duburiuota, pelkėta, priemolinga;

R₁k₁S – smulkiai slėniuota, smulkiai lėkštai kalvota, priesmėlinga.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.122, patenka į šiuos vietovaizdžio tipus (žiūrėti 14 pav.):

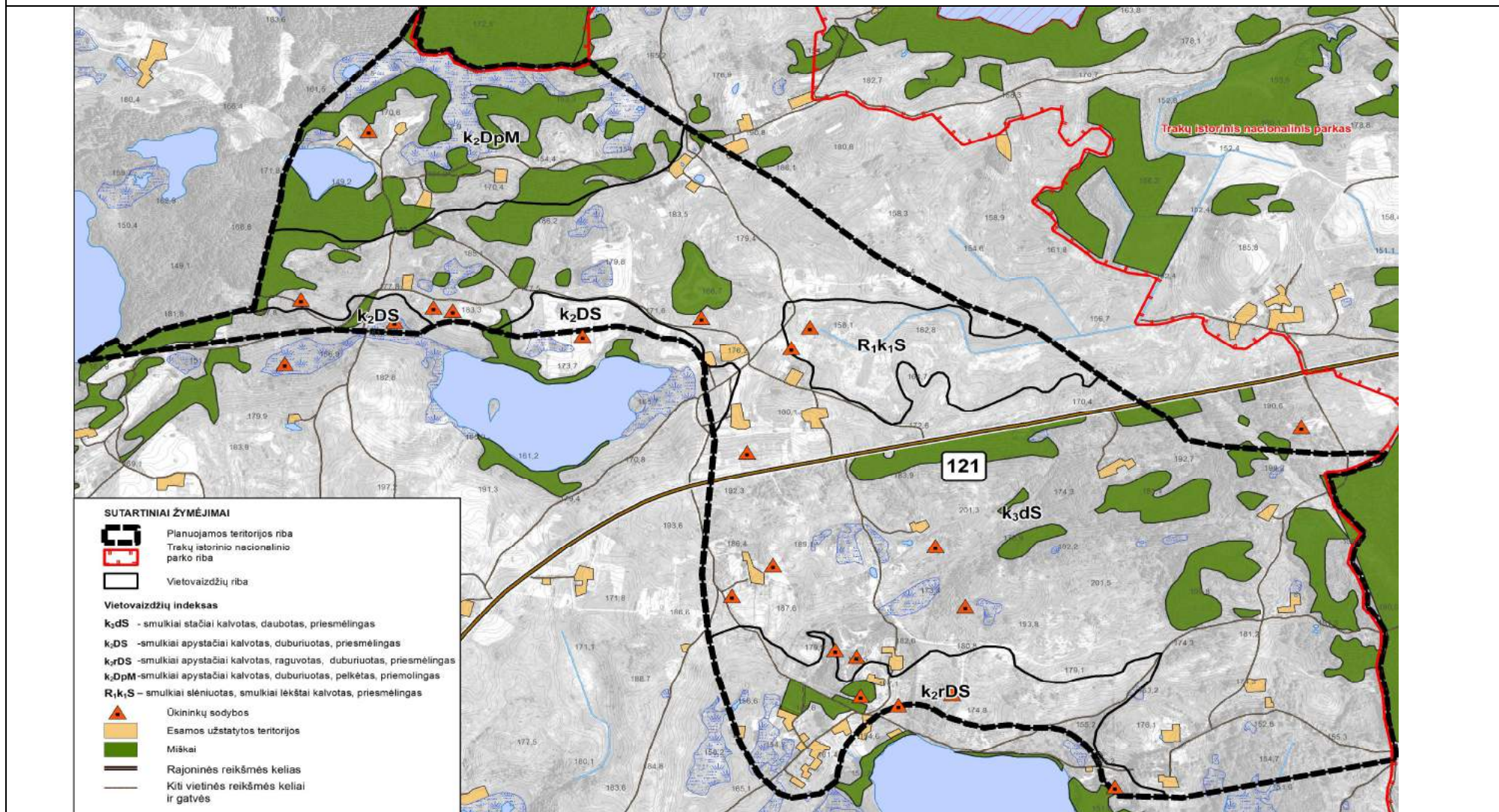
k₃dS - smulkiai stačiai kalvota, daubota, priesmėlinga;

k₂DpM-smulkiai apystačiai kalvota, duburiuota, pelkėta, priemolinga;

R₁k₁S – smulkiai slėniuota, smulkiai lėkštai kalvota, priesmėlinga.

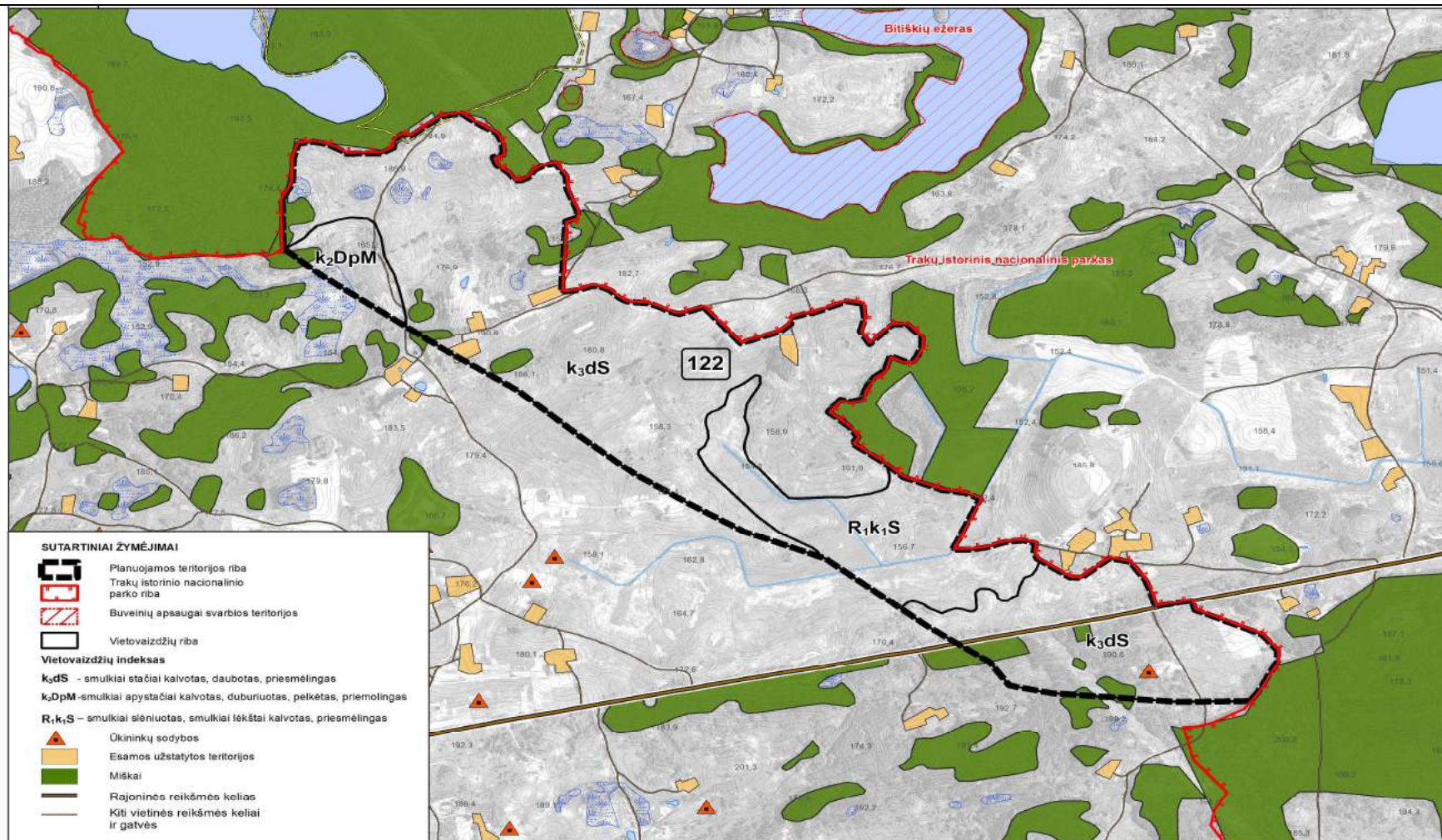
Koncepcijos stadijoje kiekvienam išskirtam vietovaizdžio tipui numatysime skirtingas **kraštovaizdžio tvarkymo zonas**.

Tvarkymo zona Nr. 121

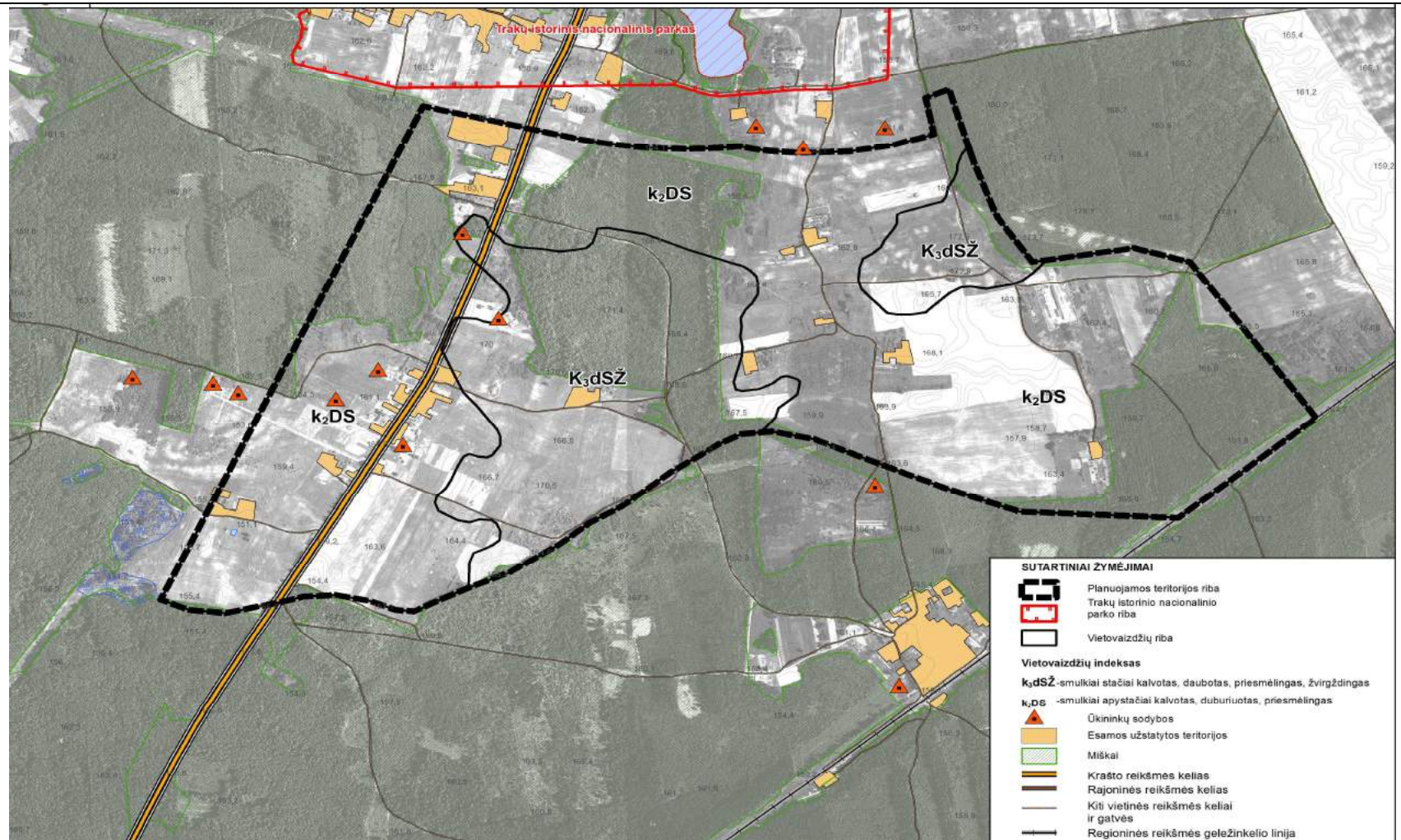
13 pav. Esamo gamtinio kraštovaizdžio žemėvaizdžių tvarkymo zonoje Nr. 121 schema

Tvarkymo zona Nr. 122

14 pav. Esamo gamtinio kraštovaizdžio žemėvaizdžių tvarkymo zonoje Nr. 122 schema

Tvarkymo zona Nr. 32

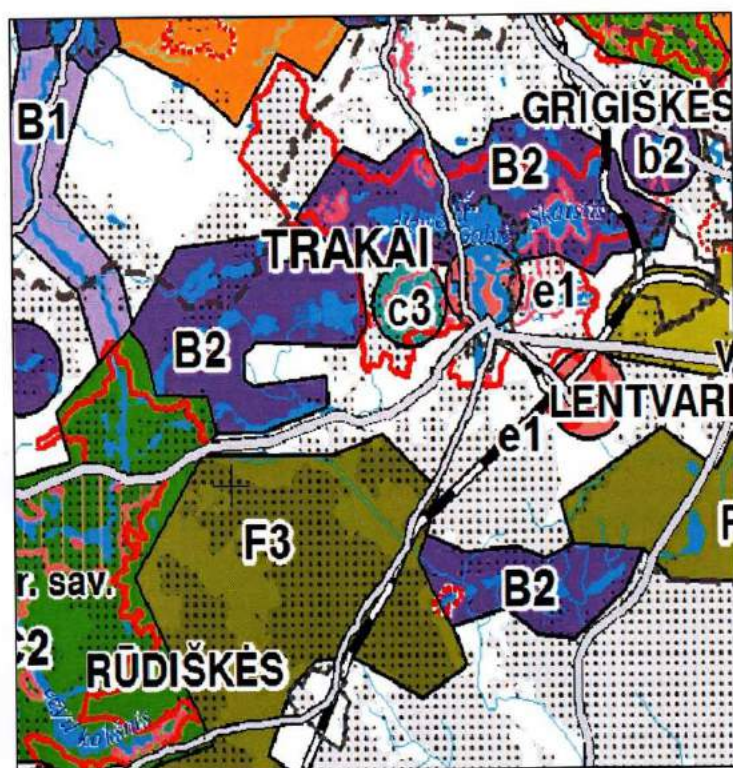

15 pav. Esamo gamtinio kraštovaizdžio žemėvaizdžių tvarkymo zonoje Nr. 32 schema

2.5. Probleminiai arealai

Išskirti kaimiško kraštovaizdžio formavimo probleminiai arealai apibendrina įvairaus pobūdžio (konkurencinio, juridinio, kokybinio) probleminių situacijų, susijusių su kultūrinio kraštovaizdžio formavimu, egzistavimą bei paplitimą. Nustatyta, kad šie arealai yra ženkliai mažesni už įprastus teritorijų planavimo dokumentuose socialiniu - ekonominiu ar aplinkosauginiu pagrindu skiriamus probleminius arealus. Be to, santykinai ypač didelė kraštovaizdžio probleminių arealų dalis turi išstėtų juostų o ne kompaktiškų arealų pavidalą ir atstovauja, deja, ekologiškai nuskurdintas gamtinio karkaso atkarpas.

Pagal Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio specialųjį planą Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos: Nr.121 ir Nr.122. patenka į B2 kraštovaizdžio probleminių arealą (16 pav.). Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.32 į kraštovaizdžio probleminius arealus nepatenka.

16 pav.

Areolų ir vietovių tipologiniai indeksai	Kraštovaizdžio probleminių arealų ir vietovių tipai	Konfliktines situacijas imituojantys veiksniai
A GRARINIS KRAŠTOVAIZDIS		
B2	Agrariniai ežerai	Kraštovaizdžio geoekologinės apsaugos (gamtinio karkaso), dirvožemio priešerozinės apsaugos, kraštovaizdžio estetikos, rekreacijos ir žemės ūkio interesai.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

Nemažai probleminių arealų yra agrarinėse teritorijose, kur yra didžioji dalis nusukdintų nepilnaverčių gamtinio karkaso zonų bei vandens telkinių. Antra vertus, būtent ežerų duburiai sudaro ypač svarbias struktūrines gamtinio karkaso bei ekologinio tinklo dalis, kurių ekologinė būklė ir gamtinis pilnavertiškumas be pakankamo želdinių kiekio apsauginėse juostose bei zonose yra neįmanomas. Aštrų kraštovaizdinį konfliktą prezentuoja ir kitas neracionalaus žemės ūkio vystymo rezultatas, t.y. svarbiausio rekreacinio potencialo veiksnio – ežerų pakrančių agrarizacija, apimanti tiek atskiras ežerų dalis, tiek ir ištikus ežerinio kraštovaizdžio kompleksus, kas būdinga ir Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoms: Nr.121 ir Nr.122.

Siekiant apsaugoti vandens telkinius nuo pavojingų medžiagų patekimo, vandens telkinių krantus - nuo erozijos, pakrančių gamtinį kraštovaizdį, sudaryti palankias sąlygas rekreacijai ir pan., Lietuvos Respublikos teisės aktuose išskiriamos paviršinio vandens telkinių ekologinės apsaugos zonos: paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta (toliau – apsaugos juosta) ir paviršinio vandens telkinio apsaugos zona (toliau – apsaugos zona). Palei vandens telkinius būtina nustatyti pakrančių apsaugos juostas ir zonas, veiklą kuriose reglamentuoja LR Saugomų teritorijų įstatymo 20 straipsnio bei Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus reikalavimai.

3. KONCEPCIJA

3. KONCEPCIJA.

3.1. Specialiojo plano kraštovaizdžio tvarkymo zonų skyrimo metodika.

Kraštovaizdžio specialiojo plano koncepcijos rengimo stadijoje nustatomi planuojamų teritorijų erdvinio plėtojimo prioritetai ir tvarkymo principai, lokalizuojamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų skyrimo metodika:

1. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos nustatomos pagal kraštovaizdžio funkcinę – morfologinę tipologiją apibendrinančias numatomas teritorijos tvarkymo (naudojimo ir apsaugos) priemonės. Tai tikslingai nustatomi kraštovaizdžio teritoriniai vienetai, kurių pagrindu teritoriškai realizuojama tvaraus (tausojančio ir subalansuoto) vystymo koncepcija.

2. Atsižvelgiant į pagrindinę žemės naudojimo paskirtį arba jos funkcinis prioritetus specialiuoju planu nustatomos skirtingą bendrąją formuojamo kraštovaizdžio pobūdį turinčios teritorijos. Jose numatomos kraštovarkos požiūriu diferencijuotos ūkinių žemės naudmenų grupės su skirtingomis kraštovaizdžio naudojimo, apsaugos ir tvarkymo priemonėmis, skirtomis siekiamai tikslinei/optimaliai erdvinei kraštovaizdžio struktūrai formuoti ir palaikyti.

3. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos yra susijusios su funkcinėmis zonomis, kurios diferencijuoja kraštovaizdį pagal jam nustatomus naudojimo prioritetus ir galimas veiklas, suteikiant kraštovaizdžio teritoriniam kompleksui vienokią ar kitokią tvarkymo kryptį. Taigi, funkcinės zonos, kaip teritoriniai vienetai determinuojantys kraštovaizdžio reglamentavimo gaires, yra natūrali (organiška) kraštovaizdžio tvarkymo zonų sampratos pradžia, o jų teritorinis tinklas sudaro pamatą galutiniam kraštovaizdžio tvarkymo zonų nustatymui.

4. Kraštovaizdžio tvarkymo zonoms turi būti nustatyta reglamentuota veiklos ir kraštovaizdžio formavimo režimą bei jam atitinkanti morfologinę struktūrą. Kraštovaizdžio tvarkymo zonose numatomos pageidautinos, leidžiamos ir draudžiamos kraštovaizdžio naudojimo, apsaugos ir tvarkymo priemonės, t. y. tam tikras teritorijos naudojimo tipas. Jis nustatomas lokalizuojant konkrečius gamtos išteklių naudojimo, inžinerinės infrastruktūros kūrimo, žemėnaudos organizavimo būdus, veiklos ribojimo ar reglamentavimo laipsnį ir pan. Pats apibendrinantis teritorijos naudojimo būdas paprastai remiasi teritorijų planavimo dokumentuose nustatoma pagrindine žemės naudojimo paskirtimi (teritorijos gamtinių ypatumų, tradicinės žmonių veiklos ir socialinės bei ekonominės plėtros poreikio sąlygota pagrindinio žemės naudojimo kryptimi), galimais žemės naudojimo būdais ir numatytais užstatymo parametrais.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 buvo patvirtinti Saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai, kurie įvardyti kaip kraštovaizdžio tvarkymo zonų, nustatomų planavimo dokumentuose, kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimai. Šiuos reikalavimus diferencijuojančios kraštovaizdžio tvarkymo zonos sudaro visai šalies teritorijai taikytiną rajoninio lygmens kraštovarkinę teritorijų sistemą ir yra skiriamos atsižvelgiant į pagrindinę žemės naudojimo paskirtį bei teritorijos naudojimo ir apsaugos pobūdį.

6. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos išskiriamos vadovaujantis:

- Trakų rajono savivaldybės kraštovaizdžio morfologinių vienetų (rajonų-porajonių-apylinkių, iš dalies vietovių) taksonominių lygmenų fiziomorfotopų tinklu, leidžiančiu

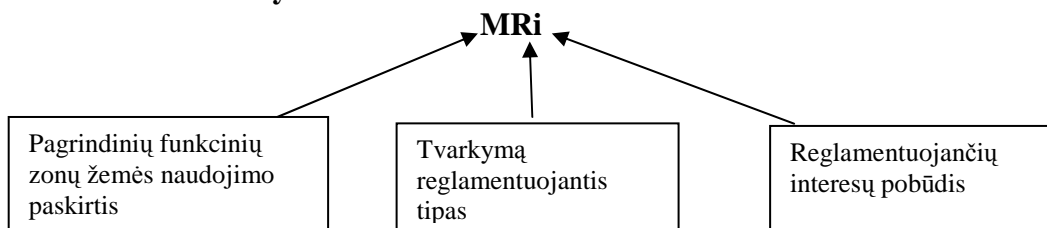
objektyviau teritoriškai diferencijuoti teritorijos vystymo intensyvumą bei reglamentavimą;

- Lietuvos Respublikos ir savivaldybių kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipų ir estetinio potencialo (emociotopų) schemomis, padedančiomis formuoti kraštovaizdžio tvarkymo zonų vizualinio reguliavimo nuostatas;
- Lietuvos ir savivaldybių kraštovaizdžio geocheminių toposistemų ir pedonomorfotopų schemomis, padedančiomis objektyviau vertinti formuojamos kraštovaizdžio struktūros optimalumą;
- Trakų rajono savivaldybės gamtinio karkaso schema, leidžiančia objektyviau teritoriškai lokalizuoti teritorijos vystymo intensyvumą;
- Nekilnojamo kultūros paveldo registro duomenimis;
- Galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: Trakų rajono savivaldybės bendroju planu ir Trakų rajono savivaldybės gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiuoju planu;
- Miškų ūkinių grupių nustatymo schemomis.

7. Specialiojo plano koncepcijoje kraštovaizdžio tvarkymo zonose nustatomi:

- pagrindinės žemės naudojimo paskirties rūšys;
- tvarkymą reglamentuojančių interesų (prioritetų) tipai;
- pagrindinės paskirties diferencijavimas pagal reglamentuojančių interesų pobūdį;
- tvarkymo reglamentų tipai pagal pagrindinės paskirties ir tvarkymo interesų derinius;
- tvarkymo reglamentų konkretizavimas pagal tvarkymo interesų aktyvumą;
- būdingų tvarkymo reglamentų teritorinį lokalizavimas;
- išskirtų tvarkymo zonų pobūdžio indeksavimas.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas

8. Siūlomoje kraštovaizdžio tvarkomojo zonavimo koncepcijoje numatomas pagrindinių žemės naudojimo paskirčių grupavimas į dvi kokybiškai skirtingo kraštotvarkinio pobūdžio grupes;

- pirmąją jų sudarytų tikslinės paskirtys, kurių naudmenos gali turėti įvairius tvarkymo prioritetus - konservacinę, rekreacinę, apsauginę ar ūkinę (gamybinę). Tokioms naudmenoms priklausytų miškų ir miškingų teritorijų (M), žemės ūkio (Ž), vandens ūkio (V) bei kompaktiškų gyvenviečių (užstatomų teritorijų) (G) teritorijos, kurių tvarkymas priklausomai nuo suteikto funkcinio prioriteto gali į gauti vienokią ar kitokią tvarkymo kryptį ir pobūdį.
- antrąją grupę sudaro konservacinės (K), rekreacinės (R), gavybinės (L), pramoninės - sandėliavimo (F), inžinerinės infrastruktūros (T), krašto apsaugos (H) teritorijos, kurios dėl specifiškumo turi aiškiai fiksuotą monofunkcinę tvarkymo prioritetą. Be to, dauguma jų, išskyrus konservacines, išsiskiria koncentruotu lokalizavimu ir mažais dispersiškais plotais.

9. Kitas svarbus sukurtos kraštovaizdžio tvarkomojo zonavimo koncepcijos sprendinys yra tvarkymo reglamentų eilės pagal apribojimų silpnėjimą nustatymas diferencijuoto interesų prioriteto paskirčių naudmenoms.

Remiantis šalies kraštotvarkos praktikos patyrimu, tvarkymo pobūdį lemiantys funkciniai interesai šioje sekoje rikiuojami taip: konservaciniai (E) – rekreaciniai (R) – apsauginiai ar prezervaciniai (A) – ūkiniai ar gamybiniai (Ū). Būtent konservacinio (ekosistemų ar kultūros paveldo išsaugojimo) prioriteto suteikimas reikalauja griežčiausių apribojimų bet kurios veiklos organizavimui, o ūkinis teritorijos tvarkymo prioritetas iš esmės laisvina tokį organizavimą nuo bet kokių apribojimų, išskyrus bendruosius racionalaus naudojimo reikalavimus. Rekreacinės aplinkos formavimo bei prezervacinės apsaugos prioritetai šiuo požiūriu užima tarpinę padėtį. Monofunkcinio pobūdžio pagrindinių žemės naudojimo paskirčių naudmenoms tvarkymo reglamentų diferencijavimas yra individualizuotas kiekvienai jų rūšiai ir subordinuojamas galimam naudojimui intensyvumui laipsniui.

10. Suformuojama Gamtinio karkaso lokalizavimo koncepcija. *Gamtinis karkasas* savo kraštotvarkine esme yra sudėtinga erdvinė sistema ir apjungia įvairių funkcijų prioriteto bei pagrindinės žemės naudojimo paskirties, o taip pat skirtingo naudojimo ir apsaugos režimo teritorijas - gamtinius rezervatus, gamtinius bei kompleksinius draustinius, valstybinius parkus, apsaugos zonas bei saugomus gamtos išteklių sklypus, įvairias rekreacines, miškų ūkio, taip pat ribojamos agrarinės veiklos zonas. *Gamtinis karkasas* neaplenkia ir kaimų (urbanizuojamų) teritorijų, tik šiuo atveju svarbiausioji jo paskirtis – reguliuoti kraštovaizdžio urbanizacijos ir technogenizacijos plėtrą, saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius, saugoti ir įveisti želdynus bei želdinius.

11. Pateikiamos pagrindines gamtos saugos kryptis - gamtinių išteklių racionalaus naudojimo ir apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, aplinkos kokybės apsaugos atstovaujančios specialiųjų tikslų grupės, kurios numatomos specialiojo plano vystymo koncepcijos stadijoje:

- vengti hidrografinio tinklo elementų struktūros keitimo – saugoti natūralius hidrografinio tinklo elementus, siekti, kad vandens telkinių pakrantėse vykdoma veikla neprieštarautų paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoms keliamiems reikalavimams;
- užtikrinti esamų gamtinių rekreacinių išteklių – žaliųjų plotų, raiškaus kraštovaizdžio zonų išsaugojimą bei racionalų naudojimą. Numatyti gamtinės rekreacinės aplinkos ypatumus atitinkantį ekstensyvų ar intensyvų naudojimą, rekreacinės infrastruktūros plėtojimą;
- formuoti racionalią, ekologiškai pagrįstą specialiojo plano teritorijos žemėnaudos struktūrą, galinčią užtikrinti kraštovaizdžio stabilumą - teritoriškai subalansuoti kultūrinio kraštovaizdžio formavimą, racionaliai teritoriškai išdėstant gyvenamosios ir kitos paskirties teritorijas, išlaikant esamą bei didinant natūralių ar pusiau natūralių teritorijų plotą, užtikrinant reikiamą gamtinio karkaso teritorijų – ekologinio kompensavimo zonų sistemos sukūrimą, organizuojant pilnavertę žaliųjų plotų sistemą;
- išvengti gamtinio kraštovaizdžio natūralios struktūros darymo ir degradavimo patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose – išsaugoti nuo urbanizavimo santykinai natūralaus kraštovaizdžio teritorijas, nustatant joms ekologinį pilnavertiškumą užtikrinantį tvarkymo režimą;
- išsaugoti ir gausinti natūralaus bei subnatūralaus kraštovaizdžio teritorijas - saugoti ir plėsti žaliuosius plotus (želdynus) užstatomose teritorijose; užtikrinti raiškių reljefo formų, natūralumo apsaugą
- išsaugant urbanizuotų teritorijų kraštovaizdžio vaizdingumą;
- sumažinti paviršinių vandenų teršimą- vykdamant nuotekų (buitinių, paviršinių,) surinkimą ir vietinių valymo įrenginių modernizavimą, plečiant vietinio valymo technologijų taikymą;
- užtikrinti gėlo požeminio vandens išteklių apsaugą ir naudojimą. Gyventojus, vartojančius šachtinių šulinių vandenį, aprūpinti geros kokybės geriamu vandeniu iš gilesnių vandeningų horizontų;

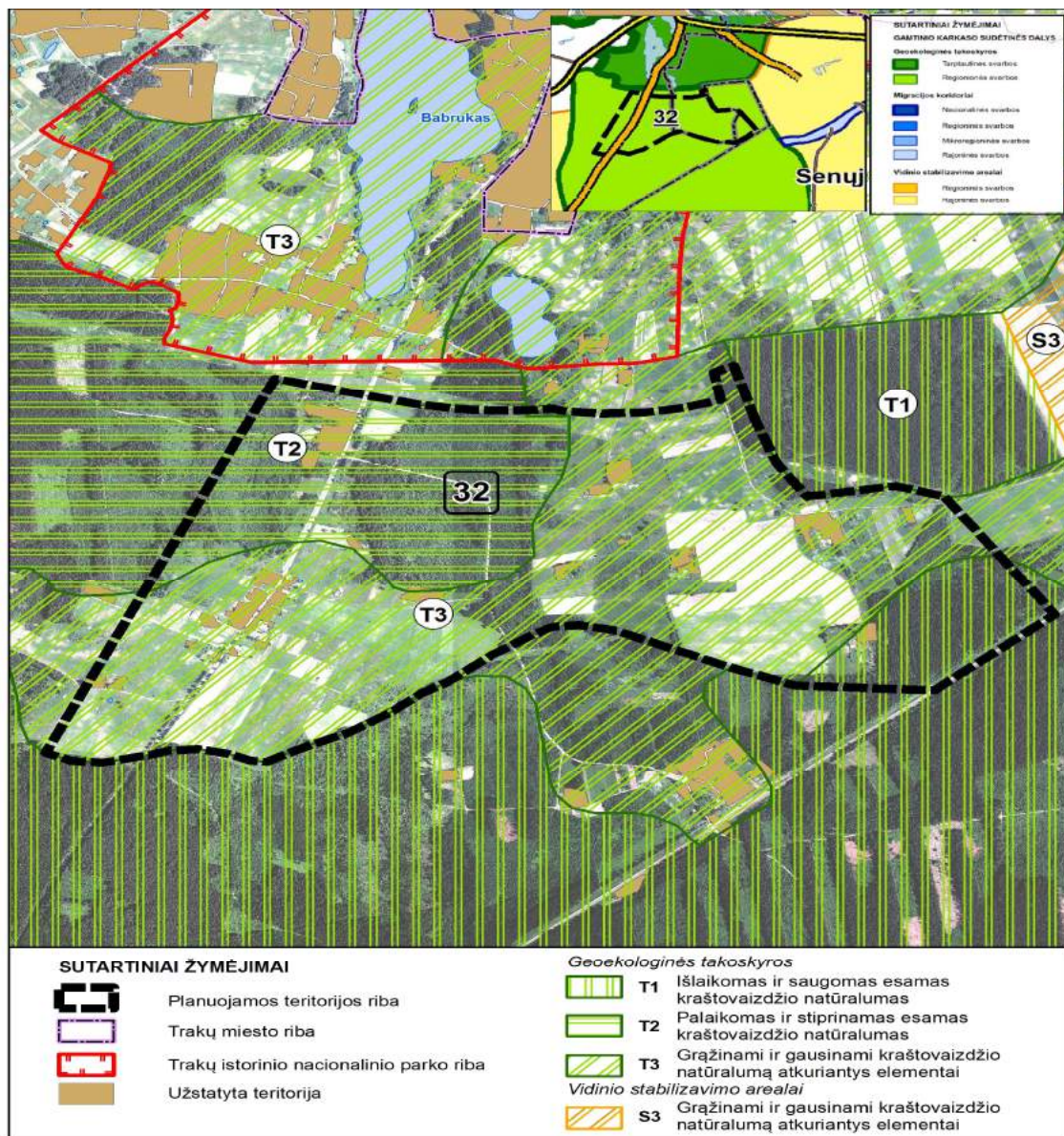
- gerinti aplinkos oro higieninę būklę - formuoti apsauginės paskirties želdynus transporto srautų judėjimo koridoriuose.

3.2. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.32 kraštovaizdžio plėtojimo koncepcija.

3.2.1. Gamtinio karkaso lokalizavimo koncepcija.

Visa Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.32 patenka į regioninės svarbos geoekologinės takoskyros ruožą besitęsianti pietrytine Trakų rajono dalimi (Senujų Trakų sen., Paluknio sen.). Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti 17 schemą):

1. išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (T1);
2. palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2);
3. gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3).

17 pav. Gamtinio karkaso lokalizavimo koncepcija.

3.2.2. Žaliųjų plotų vystymo koncepcija

Žaliųjų plotų sistema yra neatskiriama urbanistinės struktūros dalis, kuri yra formuojama tikslu išsaugoti visuomeniškai ir ekologiškai vertingo gamtinio kraštovaizdžio plotus, tvarkyti kaip teritorinę sistemą, siekiant gerinti ekologines bei rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas, kuriant patrauklios teritorijos įvaizdį.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 32 žaliųjų plotų sistemos vystymo koncepcijoje numatoma:

- išsaugoti visus esamus žaliuosius plotus užstatomoje teritorijoje, didinti jų patrauklumą;
- kraštovaizdžio tvarkymo zonos centrinėje dalyje esantį ūkinį mišką siūloma pertvarkyti į intensyvaus pritaikymo rekreacinį mišką (poilsio parką) ir plėsti rekreacinio panaudojimo galimybes;
- formuoti atskiruosius želdynus naujai formuojamoje kitos paskirties žemėje ir įjungti juos į esamą žaliųjų plotų sistemą;
- formuoti apsauginius želdynus susisiekiama infrastruktūros teritorijų aplinkoje;
- pakelės želdiniai neturėtų užimti daugiau kaip 1/5 bendro kelio ilgio, turėtų neužstoti atsiveriančių vaizdingų kraštovaizdžių ir priešingai – užstoti nepageidaujamus objektus. Medžių grupės, giraitės ar masyveliai galėtų užimti nuo 100 iki 1000 m ilgio pakelės ruožus. Prie kelių sankryžų ir išsišakojimų medžių ir krūmų deriniai sodinami taip, kad kelių sankryžos būtų pastebimos iš tolo. Medžiai sodinami taip, kad jie nekliudytų vairuotojams gerai matyti kelio važiuojamosios dalies (ne arčiau kaip 50 m nuo sankryžos svarbiuose keliuose; ir 25 m - antraeiluose lauko keliuose). Medžių grupėmis išryškinamos taip pat tos vietos, kur lauko keliai kerta atvirus melioracinius griovius. Išryškinami ir pačių griovių išsišakojimai
- nustatant priklausomųjų želdinių plotus vadovautis „Priklausomųjų želdynų normomis“, patvirtintomis Lietuvos respublikos aplinkos ministro 2007-12-21 įsakymu Nr. D1-6949 Žin., 2007, Nr.23-892) ir vėlesniu pakeitimu LR aplinkos ministro 2014- 01- 14 įsakymu Nr. D1-36 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- ypatingą dėmesį skirti įtraukimui į žaliųjų plotų sistemą tų gamtinio karkaso teritorijų, kurios yra išlaikiusios natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį.

3.2.3. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų lokalizavimas tvarkymo zonoje Nr. 32.

Išskiriant kraštovaizdžio tvarkymo zonas Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.32 pasinaudota anksčiau aprašyta kraštovaizdžio tvarkymo zonų skyrimo metodika. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 32 išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos nustatytos pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinių prioritetą bei naudojimo intensyvumą. Išskirtos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos žiūrėti brėžinyje „**Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Koncepcija M1:5000 (Tvarkymo zona Nr. 32)**“.

Ž. Žemės ūkio teritorijų zona

Apsauginių agrarinių teritorijų

ŽAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo

ŽAb - bendrojo apsauginio ūkininkavimo

ŽAb^I - bendrojo apsauginio ūkininkavimo (parengtinai išžvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje)

ŽAb¹(n) - bendrojo apsauginio ūkininkavimo su namų valda (parengtinai išžvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje)

M. Miškų ir miškingų teritorijų zona

Apsauginių miškų
 MAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo
 MAb-bendrojo apsauginio ūkininkavimo
 Ūkinių miškų
 MŪn –tradicinio gamybinio ūkininkavimo

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje

Gyvenamoji teritorija

Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių
 GAe - sugriežtinto geoeologinio reguliavimo

Naudingų iškasenų teritorija

NLt-transformuojamos aplinkos

Inžinerinės infrastruktūros koridoriai

NTe-ekstensyviai technogenizuotos aplinkos

Išskirtų kraštovaizdžio tvarkymo zonų (planotopų) detalizuoti reglamentai bus pateikti sprendinių stadijoje.

Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas žiūrėti brėžinyje „**Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Konceptija M1:7000 (Tvarkymo zona Nr. 32)**“.

3.2.3.1 lentelė. Bendrieji tvarkymo zonų reglamentai

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.32	
Kraštovaizdžio tvarkymo zona	Bendro pobūdžio kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentas
Ž. Žemės ūkio teritorijų zona	
Apsauginių agrarinių teritorijų	Apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės
ŽAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį vandeniui ir dirvožemio apsaugos režimui.
ŽAb - bendrojo apsauginio ūkininkavimo	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama kraštovaizdžio vizualinės apsaugos zonose, nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

	Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.
ŽAb¹ - bendrojo apsauginio ūkininkavimo (parengtinai išžvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje)	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose, esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų, vizualinės apsaugos zonose. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes. Statyba negalima iki telkinio išeksplotavimo.
ŽAb¹⁽ⁿ⁾ - bendrojo apsauginio ūkininkavimo (parengtinai išžvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje)	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona su esamais namų valdos žemės sklypais. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas. Ji išskiriama nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose, esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų, vizualinės apsaugos zonose. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes. Statyba negalima iki telkinio išeksplotavimo.
M. Miškų ir miškingų teritorijų zona	
Apsauginių miškų	Miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą III grupės miškuose, reikalavimai. Formuojami produktyvūs medynai, galintys atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas. Leidžiami neplyni ir nedidelio ploto (iki 5 ha) plyni, ugdymo bei sanitariniai kirtimai, išskyrus Miškų įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus.
MA^s - specializuoto apsauginio ūkininkavimo	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma apsauginiuose miškuose. Miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų.
MA^b -bendrojo apsauginio ūkininkavimo	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma III grupės apsauginiuose miškuose. Šioje zonoje ūkininkaujama stengiantis išlaikyti produktyvius, augavietės sąlygas atitinkančius medynus.
Ūkinių miškų	Ūkinių miškų zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose. Formuojami produktyvūs medynai nepertraukiamam medienos tiekimui. Leidžiami visi kirtimai, išskyrus Miškų įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus.
MŪⁿ –tradicinio gamybinio ūkininkavimo	Taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose.
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje	
G. Gyvenamoji teritorija	
Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių	Apsauginių teritorijų užstatomos teritorijos – tai ekologinės apsaugos zonose esančios gyvenvietės, nepasižyminčios kultūros paveldo vertybėmis ar rekreacinėmis funkcijomis, tačiau galinčios veikti kitas šalia esančias vertingas teritorijas.
GA^e - sugriežtinto geoekologinio reguliavimo	Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma visose kompaktiškose gamtiniame karkase esančiose užstatomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonoje, neturinčioje kitų specialių tikslų.
Naudingų iškasenų teritorija	Žemės sklypai, skirti naudingųjų iškasenų gavybai.
NLT -transformuojamos aplinkos	Transformuojamos aplinkos eksploatacinių sklypų kraštovaizdžio

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

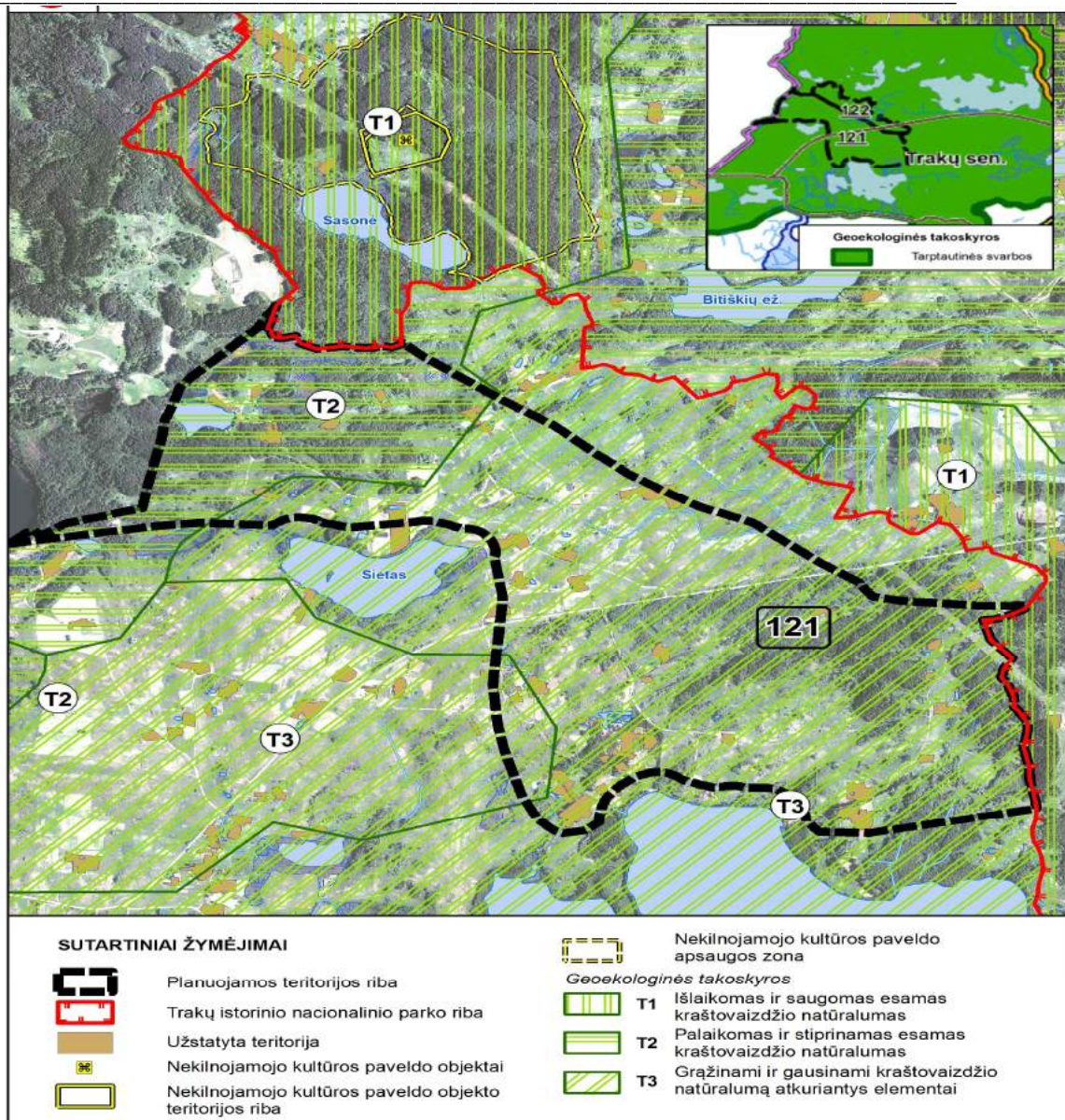
	tvarkymo zona. Vykdoma kasyba atviruose kasiniuose (karjeruose) bei sandėliuojamos naudingos iškasenos.
Inžinerinės infrastruktūros koridoriai	Linijinė neužstatyta teritorija, kuri skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams. Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamų funkcijų ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus.
NTe -ekstensyviai technogenizuotos aplinkos	Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams skirtų žemė sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona.

3.3. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.121 kraštovaizdžio plėtojimo koncepcija.

3.3.1. Gamtinio karkaso lokalizavimo koncepcija

Visa Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.121 patenka į tarptautinės svarbos Rytų Lietuvos geokologinės takoskyros ruožą besitęsianti nuo Trakų rajono pietvakarinės dalies (Onušio sen.) pietrytine bei rytine Aukštadvario regioninio parko dalimi per Trakų istorinį nacionalinį parką bei artimiausias jo apylinkes (Trakų sen., Lentvario sen.) Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti 18 schemą):

1. palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2);
2. grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3).

18 pav. Gamtinio karkaso lokalizavimo koncepcija.

3.3.2. Žaliųjų plotų vystymo koncepcija

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 121 žaliųjų plotų sistemos vystymo koncepcijoje numatoma:

- išsaugoti visus esamus žaliuosius plotus užstatomoje teritorijoje, didinti jų patrauklumą, plėsti rekreacinio panaudojimo galimybes;
- formuoti atskiruosius želdynus naujai formuojamoje kitos paskirties žemėje ir įjungti juos į esamą žaliųjų plotų sistemą;
- formuoti du didelius atskiruosius želdynus kalvotoje ir stačių šlaitų teritorijoje prie Alsakio ežero;
- apsauginį mišką Glitų kaime netoli Alsakio ežero formuoti, kaip ekstensyvaus pritaikymo rekreacinį mišką (miško parką), kurį praplėsti apželdinus mišku šalia esančią kalvą ir raguva;
- formuoti apsauginius želdynus susisiekimo infrastruktūros teritorijų aplinkoje;
- pakelės želdiniai neturėtų užimti daugiau kaip 1/5 bendro kelio ilgio, turėtų neužstoti atsiveriančių vaizdingų kraštovaizdžių ir priešingai – užstoti nepageidaujamus objektus.

Medžių grupės, giraitės ar masyveliai galėtų užimti nuo 100 iki 1000 m ilgio pakelės ruožus. Prie kelių sankryžų ir išsišakojimų medžių ir krūmų deriniai sodinami taip, kad kelių sankryžos būtų pastebimos iš tolo. Medžiai sodinami taip, kad jie nekliudytų vairuotojams gerai matyti kelio važiuojamosios dalies (ne arčiau kaip 50 m nuo sankryžos svarbiuose keliuose; ir 25 m - antraeiluose lauko keliuose). Medžių grupėmis išryškinamos taip pat tos vietos, kur lauko keliai kerta atvirus melioracinius griovius. Išryškinami ir pačių griovių išsišakojimai;

- nustatant priklausomųjų želdinių plotus vadovautis „Priklausomųjų želdynų normomis“, patvirtintomis Lietuvos respublikos aplinkos ministro 2007-12-21 įsakymu Nr. D1-6949 Žin., 2007, Nr.23-892) ir vėlesniu pakeitimu LR aplinkos ministro 2014- 01- 14 įsakymu Nr. D1-36 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- ypatingą dėmesį skirti įtraukimui į žaliųjų plotų sistemą tų gamtinio karkaso teritorijų, kurios yra išlaikiosios natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį.

3.3.3. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų lokalizavimas tvarkymo zonoje Nr. 121.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 121 išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos nustatytos pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinių prioritetą bei naudojimo intensyvumą. Išskirtos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos žiūrėti brėžinyje „**Trakų rajono savivaldybės bendrojo tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Konceptija M1:7000 (Tvarkymo zonos Nr. 121, Nr.122)**“:

Ž. Žemės ūkio teritorijų zona

Ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų

ŽEr - atkuriančio (rekuperacinio) ūkininkavimo

Rekreacinių agrarinių teritorijų

ŽRe- ekstensyvaus pritaikymo (agroparkų)

ŽRi- intensyvaus pritaikymo

Apsauginių agrarinių teritorijų

ŽAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo

ŽAs(n)- specializuoto apsauginio ūkininkavimo su namų valda

ŽAb - bendrojo apsauginio ūkininkavimo

ŽAb(n)- bendrojo apsauginio ūkininkavimo su namų valda

M. Miškų ir miškingų teritorijų zona

Apsauginių miškų

MAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo

Ūkinių miškų

MŪn –tradicinio gamybinio ūkininkavimo

MŪn/ MAb-miškai žemės ūkio paskirtyje ir žemės ūkis bendro apsauginio ūkininkavimo

V. Vandenių zona

Bendro naudojimo(bendrosios apsaugos) vandens telkiniai

VAi-intensyvaus apsauginio ūkininkavimo

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje

Gyvenamoji teritorija

Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių
GAe - sugriežtinto geoekologinio reguliavimo
GAi - sugriežtinto vizualinio reguliavimo
Rekreacinių gyvenviečių ir jų dalių
GRi- intensyvaus (formuojančiojo tvarkymo)

Rekreacinės teritorijos

NRn- subnatūralios (neurbanizuotos aplinkos)
NRu- urbanizuotos aplinkos

Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija

Až-atskirųjų želdynų teritorija

Inžinerinės infrastruktūros koridoriai

NTe- ekstensyviai technogenuotos aplinkos

Išskirtų kraštovaizdžio tvarkymo zonų (planotopų) detalizuoti reglamentai bus pateikti sprendinių stadijoje.

Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas žiūrėti brėžinyje **Trakų rajono savivaldybės bendrojo tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Konceptija M1:7000 (Tvarkymo zonos Nr.121, Nr.122)**.

3.3.3.1 lentelė. Bendrieji tvarkymo zonų reglamentai

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 121	
Kraštovaizdžio tvarkymo zona	Kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentas
Ž. Žemės ūkio teritorijų zona	
Ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų	Žemės ūkio teritorijos, kuriose yra saugomų ar saugotinių bijotos objektų.
ŽEr - atkuriančio (rekuperacinio) ūkininkavimo	Ekosistemas atkuriančio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona: leidžiama vykdyti specialius gamtinio komplekso struktūros, kurią pakeitė ūkinė veikla, atkūrimo darbus; tikslingai formuojama specialioms funkcijoms pritaikyta natūrali gamtinė aplinka.
Rekreacinių agrarinių teritorijų	Rekreacinės agrarinės teritorijos – tai agrarinės funkcijos nepraradusios mėgėjų sodo teritorijos, taip pat vaizdingos agrarinės paežerių ar paupių teritorijos (agroparkai), intensyviai naudojamos poilsiui, dažniausiai apsistojus pas vietos gyventojus.
ŽRe - ekstensyvaus pritaikymo (agroparkų)	Ekstensyvaus pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Joje leidžiama vykdyti darbus, didinančius vietovės estetinį potencialą (patrauklumą), kraštovaizdį formuoti specialiomis kraštovaizdžio architektūros priemonėmis.
ŽRi - intensyvaus pritaikymo (agrorekreacinių kompleksų)	Intensyvaus pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona – specializuotos rekreacinės agrarinės teritorijos.
Apsauginių agrarinių teritorijų	Apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės.
ŽAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji bendrosios vandens telkinių, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

	vandenų ir dirvožemio apsaugos režimui. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.
ŽAs(n) - specializuoto apsauginio ūkininkavimo su namų valda	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona su namų valdos žemės sklypais. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji bendrosios vandens telkinių, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį vandenų ir dirvožemio apsaugos režimui.
ŽAb - bendrojo apsauginio ūkininkavimo	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama kraštovaizdžio vizualinės apsaugos zonos, nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes.
ŽAb(n) bendrojo apsauginio ūkininkavimo su namų valda	Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.
M. Miškų ir miškingų teritorijų zona	
Apsauginių miškų	Miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą III grupės miškuose, reikalavimai. Formuojami produktyvūs medynai, galintys atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas. Leidžiami neplyni ir nedidelio ploto (iki 5 hektarų) plyni, ugdymo bei sanitariniai kirtimai, išskyrus Miškų įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus.
MAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma apsauginiuose miškuose, vandens telkinių, laukų ir miško masyvų apsaugos zonos. Miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų.
Ūkinių miškų	Ūkinių miškų zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose. Formuojami produktyvūs medynai nepertraukiamam medienos tiekimui. Leidžiami visi kirtimai, išskyrus Miškų įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus. Plynų kirtimų biržės negali būti didesnės kaip 8 hektarų, išskyrus plynus sanitarinius kirtimus. Pagrindiniai plyni kirtimai draudžiami nacionaliniuose parkuose esančiuose III ir IV grupių miškuose, išskyrus pelkinius ir užpelkėjusių augaviečių medynus ir blogos sanitarinės būklės medynus, kurių būklės negalima pagerinti neplynais kirtimais.
MŪn –tradicinio gamybinio ūkininkavimo	Taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose.
MŪn/ŽAb - miškai žemės ūkio paskirtyje ir žemės ūkis bendrojo apsauginio ūkininkavimo	Žemės ūkio bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zonoje ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes.
V. Vandenių zona	
Bendro naudojimo(bendrosios	Bendro naudojimo (bendrosios apsaugos) vandenys – tai ypatingų

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

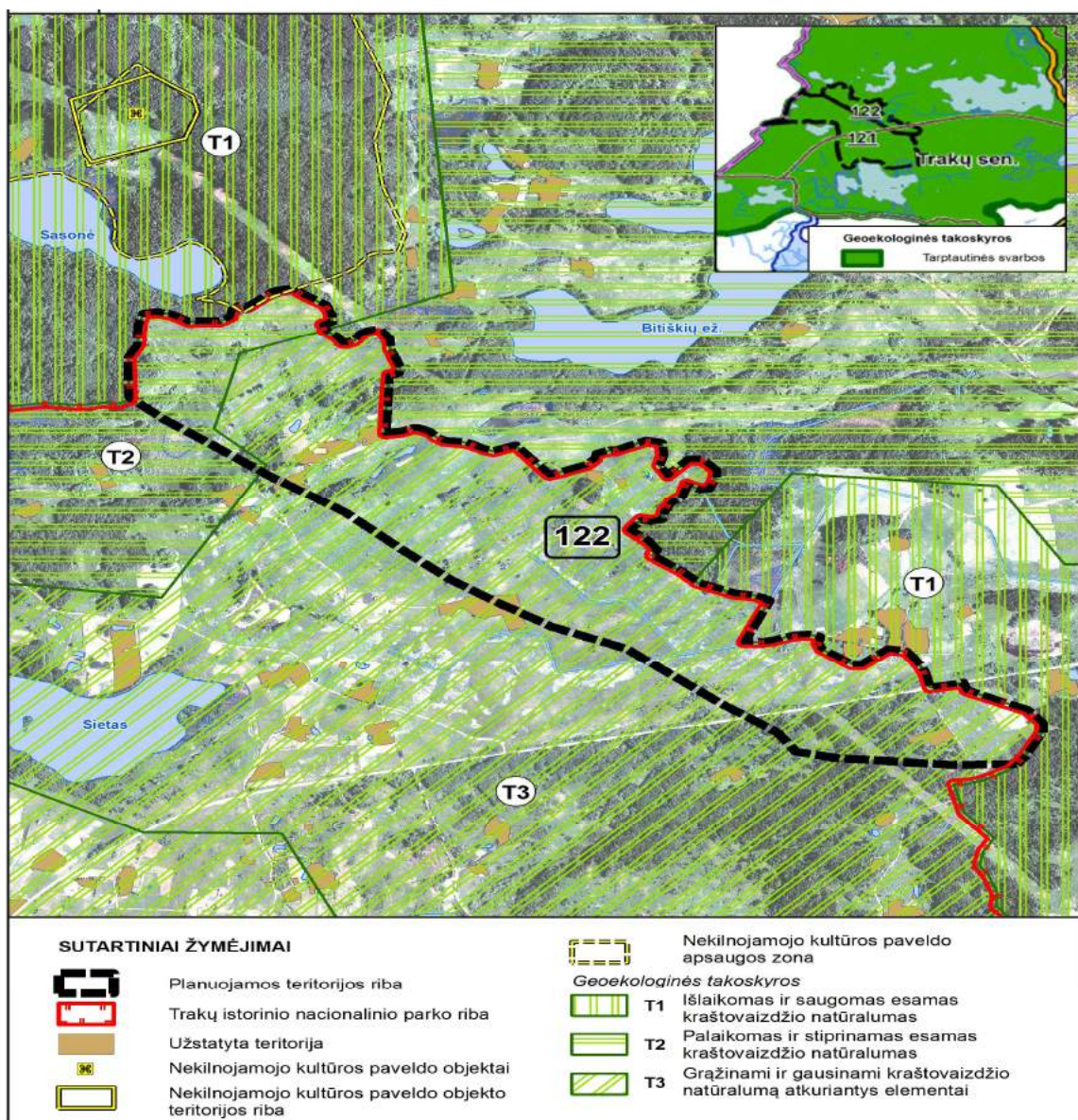
apsaugos) vandens telkiniai	apsaugos ar naudojimo priemonių nereikalingi vandens telkiniai.
V Ai-intensyvaus apsauginio ūkininkavimo	Intensyvaus apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma ne draustiniuose esančiuose stambiuose bendro naudojimo vandens telkiniuose, neturinčiuose specialių apribojimų. Šis reglamentas atitinka bendrąją šalyje nustatytą atvirų vandens telkinių naudojimo tvarką, užtikrinančią jų, kaip gamtinio karkaso elementų, išsaugojimą ir svarbiausių ekokompensacinių funkcijų atlikimą.
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje	
G. Gyvenamoji teritorija	
A psauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių	Apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės
G Ae - sugriežtinto geokologinio reguliavimo	Sugriežtinto geokologinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma visose kompaktiškose gamtiniame karkase esančiose užstatomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonoje, neturinčioje kitų specialių tikslų.
G Ai - sugriežtinto vizualinio reguliavimo	Išlaikomas ekstensyvus užstatymo pobūdis, nedidindamas aukštingumas, nesodinami želdiniai, galintys užstoti ar trukdantys apžvelgti saugomus objektus ar kompleksus. Saugomas kiek galima natūralusis kraštovaizdžio pobūdis.
Rekreacinių gyvenviečių ir jų dalių	Rekreaciniai kaimai ar jų dalys – tai užstatytos teritorijos, kurių tvarkymo reglamentą formuojančiais prioritetiniais interesais pripažįstami rekreaciniai, taip pat esamos arba perspektyvinės vasarvietės, kuriose rekreacinės aplinkos kokybės užtikrinimas yra svarbiausias jų kraštovaizdžio formavimo uždavinys.
G Ri- intensyvaus (formuojančiojo tvarkymo)	Intensyvaus (formuojančiojo) tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zona. • galima tikslingai keisti esamo užstatymo pobūdį, tvarkyti želdinius taip, kad nebūtų pažeidžiamos estetinės kraštovaizdžio vertybės ir nebūtų daroma vizualinė įtaka artimoje aplinkoje esančioms vertybėms; • plėtojamas intensyvus rekreacinis naudojimas, sodybos pertvarkomos į vasarnamius, kaimuose – į kaimo turizmo sodybas.
Rekreacinės teritorijos	Užtikrinamas šių teritorijų prieinamumas lankytojams, poilsiautojų saugumas, reikiamos poilsavimo sąlygos, negalima bloginti fizinių rekreacinių kraštovaizdžio savybių, naikinti jo estetinio potencialo, statyti su rekreacija nesusijusių pastatų ir įrenginių.
NR n-subnatūralios (neurbanizuotos aplinkos)	Subnatūralios (neurbanizuotos aplinkos) draudžiama statyti poilsio pastatus. Leidžiama įrengti poilsia vietas, sustojimo aikšteles ir maudykles. Leidžiama formuoti tik minimalią rekreacinę infrastruktūrą, išsaugant gamtinę aplinką, natūralų kraštovaizdį.
NR u urbanizuotos aplinkos	Urbanizuotos aplinkos, statomi stovyklaviečių, kempingų, turizmo centrų, poilsio namų ar kitokių stacionarių rekreacinių statinių kompleksai. Kuriama intensyviai lankyti pritaikyta aplinka, rekreacinė ir inžinerinė infrastruktūra.
B endro naudojimo erdvių, želdynų teritorija	Gamtinių kraštovaizdžio struktūros elementų dominuojamos urbanizuotų teritorijų neužstatytos viešosios erdvės - skverai, parkai ir kitos gamtinės teritorijos skirtos rekreacijai, lankymui ir pažinimui, gyvenamosiose vietovėse esančių gamtinio karkaso elementų apsaugai.
A ž-atiskirųjų želdynų teritorija	Želdynas, esantis tik jam skirtame žemės sklype.
I nžinerinės infrastruktūros koridoriai	Linijinė neužstatyta teritorija skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamų funkcijų ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus.
N Te-ekstensyviai technogenizuotos aplinkos	Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams skirtų sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona.

3.4. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.122 kraštovaizdžio plėtojimo koncepcija.

3.4.1. Gamtinio karkaso lokalizavimo koncepcija

Visa Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.122 patenka į tarptautinės svarbos Rytų Lietuvos geoeologinės takoskyros ruožą besitęsianti nuo Trakų rajono pietvakarinės dalies (Onušio sen.) pietrytine bei rytine Aukštadvario regioninio parko dalimi per Trakų istorinį nacionalinį parką bei artimiausias jo apylinkes (Trakų sen., Lentvario sen.) Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti 19 schemą):

1. palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2);
2. grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3).

19 pav. Gamtinio karkaso lokalizavimo koncepcija.

3.4.2. Žaliųjų plotų vystymo koncepcija

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr. 122 žaliųjų plotų sistemos vystymo koncepcijoje numatoma:

- išsaugoti visus esamus žaliuosius plotus užstatomoje teritorijoje, didinti jų patrauklumą; formuoti apsauginius želdynus susisiekimo infrastruktūros teritorijų aplinkoje;
- ūkinius miškelius besiribojančius su Trakų istoriniu nacionaliniu parku tvarkyti kaip apsauginius miškus;
- ūkinius miškelius palei kelius formuoti kaip apsauginius miškelius;
- formuoti ekstensyvaus pritaikymo rekreacinį mišką (miško parką) apjungus du esamus apsauginius miškelius ir dalį žemės ūkio paskirties žemės Kirmeliškės kaimo teritorijoje;
- nustatant priklausomųjų želdinių plotus vadovautis „Priklausomųjų želdynų normomis“, patvirtintomis Lietuvos respublikos aplinkos ministro 2007-12-21 įsakymu Nr. D1-6949 Žin., 2007, Nr.23-892) ir vėlesniu pakeitimu LR aplinkos ministro 2014- 01- 14 įsakymu Nr. D1-36 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- ypatingą dėmesį skirti įtraukimui į žaliųjų plotų sistemą tų gamtinio karkaso teritorijų, kurios yra išlaikiusios natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį.

3.4.3. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų lokalizavimas tvarkymo zonoje Nr. 122.

Išskiriant kraštovaizdžio tvarkymo zonas Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.122 pasinaudota anksčiau aprašyta kraštovaizdžio tvarkymo zonų skyrimo metodika.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 122 išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos nustatytos pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinių prioritetą bei naudojimo intensyvumą. Išskirtos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos žiūrėti brėžinyje „Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Koncepcija M1:7000 (Tvarkymo zonos Nr.121, Nr.122)“:

Ž. Žemės ūkio teritorijų zona

Ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų
ŽEr - atkuriančio (rekuperacinio) ūkininkavimo
Apsauginių agrarinių teritorijų
ŽAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo
ŽAb - bendrojo apsauginio ūkininkavimo

M. Miškų ir miškingų teritorijų zona

Apsauginių miškų
MAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje

G. Gyvenamoji teritorija

Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių
GAe - sugriežtinto geoekologinio reguliavimo

Inžinerinės infrastruktūros koridoriai

NTe-ekstensyviai technogenizuotos aplinkos

Išskirtų kraštovaizdžio tvarkymo zonų detalizuoti reglamentai bus pateikti sprendinių studijoje. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas žiūrėti „**Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Konceptija M1:7000 (Tvarkymo zonos Nr, 121, Nr. 122)**“.

3.4.3.1 lentelė. Bendrieji tvarkymo zonų reglamentai

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 122	
Kraštovaizdžio tvarkymo zona	Kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentas
Ž. Žemės ūkio teritorijų zona	
Ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų	Ekosistemas saugančios agrarinės teritorijos – tai žemės ūkio teritorijos, kuriose yra saugomų ar saugotinių biotos objektų.
ŽEr - atkuriančio (rekuperacinio) ūkininkavimo	Ekosistemas atkuriančio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona: leidžiama vykdyti specialius gamtinio komplekso struktūros, kurią pakeitė ūkinė veikla, atkūrimo darbus; tikslingai formuojama specialioms funkcijoms pritaikyta natūrali gamtinė aplinka.
Apsauginių agrarinių teritorijų	Tai apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės
ŽAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji bendrosios vandens telkinių, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį vandenų ir dirvožemio apsaugos režimui. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.
ŽAb - bendrojo apsauginio ūkininkavimo	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama kraštovaizdžio vizualinės apsaugos zonose, nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.
M. Miškų ir miškingų teritorijų zona	
Apsauginių miškų	
MAs - specializuoto apsauginio ūkininkavimo	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma apsauginiuose miškuose, esančiuose rezervatų apsaugos zonose, vandens telkinių, laukų ir miško masių apsaugos zonose, taip pat geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių, kraštovaizdžio draustinių dalyse. Miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų.
Ūkinių miškų	Ūkinių miškų zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktu, reglamentuojančių naudojimą IV grupės

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

	miškuose.
MŪn –tradicinio gamybinio ūkininkavimo	Taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktu, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose.
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje	
G. Gyvenamoji teritorija	
Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių	
GAe - sugriežtinto geoekologinio reguliavimo	Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma visose kompaktiškose gamtiniame karkase esančiose užstatomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonoje, neturinčioje kitų specialių tikslų.
Inžinerinės infrastruktūros koridoriai	Linijinė neužstatyta teritorija skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamų funkcijų ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus.
NTe-ekstensyviai technogenizuotos aplinkos	Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams skirtų sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Visoms šioms tvarkymo zonos: Nr.32, Nr.121, Nr.122 taikomi gamtinio karkaso nuostatų reglamentas (Žin., 2007, Nr. 22-858; 2010, Nr. 87-4619; 2012-07-17, Nr.84-4425, TAR, 2014, Nr. 2014-00264), Saugomų teritorijų įstatymo atitinkamų skyrių reglamentas (Žin., 1993 Nr. 63-1188, 2001 Nr.108-3902, 2002 Nr.40-1484; 2013, Nr.76-3830), Aplinkos apsaugos įstatymo nuostatos, (Žin., 1992 Nr.5-75, 1996 Nr.57-1335, 2002 Nr.2-49, 2003 Nr.61-2763, 2008 Nr.120-4550); Želdynų įstatymas (Žin., 2007, Nr. 80-3215; 2010, Nr. 137-6990; 2013, Nr.76-3829; 2013, Nr.79-3982). Melioracijos įstatymas (Žin., 1993, Nr.71-1326; 1995, Nr.53-1298), Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų (Žin., 1992 07 14, 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 43-1057; 2007, Nr. 105-4294, 2010, Nr. 98-5089, 2012, Nr.110-5578) atitinkamų skyrių reglamentai.

4. SPRENDINIAI

4. SPRENDINIAI.

Kraštovaizdžio specialiojo plano sprendiniuose nustatomi kraštovaizdžio tvarkymo zonų bendrieji ir konkretizuoti reglamentai, kuriais privaloma vadovautis rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus ir techninius projektus.

Specialiojo plano sprendiniuose neparodyti ir nenagrinėjami atskiri sklypai, nefiksuojami jų naudojimo būdai ir pobūdžiai. Sekančioje planavimo stadijoje konkretiems sklypams, patenkantiems į kelias tvarkymo zonas, taikomi tos tvarkymo zonos reglamentai į kurią patenką didžioji sklypo dalis (daugiau kaip 51 procentas sklypo ploto).

4.1. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvarkymo zonose Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 reglamentavimas.

1. Išskiriant kraštovaizdžio tvarkymo zonas Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonose Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 pasinaudota 3.1. skyriuje aprašyta kraštovaizdžio tvarkymo zonų skyrimo metodika.

2. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonose Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kurios nustatytos pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinių prioritetą bei naudojimo intensyvumą. Išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos pavaizduotos brėžiniuose:

- „Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Sprendiniai M1:4000 (Tvarkymo zona Nr. 32)“;
- „Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Sprendiniai M1:4000 (Tvarkymo zona Nr. 121)“;
- „Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialusis planas. Sprendiniai M1:4000 (Tvarkymo zona Nr. 122)“.

3. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas ir sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.

4. Gamtinio karkaso teritorijų ribos šiuo specialiuoju planu nekeičiamos.

5. Gamtinio karkaso teritorijose keičiant žemės paskirtį iš žemės ūkio į kitą (formuojant gyvenamąsias, pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų, rekreacines teritorijas), įvertinant Nuostatų 19.2, 21, 22 punktų reikalavimus formuojamos besijungiančios, 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys, miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklype buvusios miško naudmenos), kitos paskirties žemės sklypuose esantys atskirieji (rekreaciniai, apsauginiai, ekologiniai) želdynai.

6. Gamtinio karkaso kitos paskirties žemės sklypų **užstatymo tankis ribojamas iki 30 procentų ploto**. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

7. Visose kraštovaizdžio tvarkymo zonose, kuriose yra miško žemė, miško žemės tvarkymas turi atitikti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatas.
8. Specialiojo plano sprendiniais nenumatomas miško žemės naudmenų keitimas. Miškai tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektus.
9. Specialiojo plano sprendiniais nenumatomas miško grupių keitimas. Miškų priskyrimo grupėms tvarką ir normatyvus nustato bei iškus grupėms priskiria LR Vyriausybė Aplinkos ministerijos teikimu (Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 3 str.).
10. Konfliktinėse teritorijose vykdyti veiką bus galima pašalinus neatitikimus tarp Lietuvos Respublikos valstybės miškų kadastro ir VĮ „Registru centras“ nekilnojamojo turto kadastre įregistruotų duomenų. Pašalinus neatitikimus - miško žemės tvarkomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Miškų įstatymu, kitais miškų atkūrimą, apsaugą bei naudojimą reglamentuojančiais teisės aktais ir dokumentais, teritorijoms kuriose nėra miško žemės - taikomi specialiojo plano sprendiniai.
11. Ūkinę veiklą pelkėse reglamentuoja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXX skyriaus „Pelkės ir šaltinynai“ reikalavimai.
12. Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.
13. Vandens telkinių juostos tikslinamos vėliau rengiamuose teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektuose vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001-07-07 įsakymu Nr. 540 patvirtintu Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu.

4.1.1 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų bendrieji reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.32.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų bendrieji reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.32				
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos	Indeksai (brėžinyje)	Bendrosios kraštovaizdžio tvarkymo zonų kryptys	Galimi žemės sklypų naudojimo būdai¹	Galimos vyraujančios statinių ar jų grupių paskirtys²
Ž. Žemės ūkio teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zona				
Apsauginių agrarinių teritorijų		Apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės		
Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	ŽAs	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį vandenų ir dirvožemio apsaugos režimui.	1. Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha, atidalinus sklypus naujų ūkininkų sodybų atidalintuose sklypuose kurti negalima). 3. Zonose, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas ir sklypų skaidymas, galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas. 4. Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	1. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai reikalingi statiniai. 2. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.
Bendrojo apsauginio ūkininkavimo	ŽAb	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio vizualinės apsaugos zonose, nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti	1. Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha, atidalinus sklypus naujų ūkininkų sodybų atidalintuose sklypuose kurti negalima).	1. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai reikalingi statiniai. 2. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

		produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.	3. Zonose, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas ir sklypų skaidymas, galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas. 4. Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	
Bendrojo apsauginio ūkininkavimo (parengtinai išžvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje)	ŽAb¹	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose, esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų, vizualinės apsaugos zonose. Pagrindinė tvarkymo kryptis iki naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo pradžios – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes.	1. Iki naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo pradžios paliekama esama žemės sklypų pagrindinė žemės ūkio naudojimo paskirtis ir kitų žemės ūkio paskirties žemės sklypų naudojimo būdas. 2. Žemės sklypų, esančių naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas ir ribų bei ploto pertvarkymo būdas po naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo nustatomi žemės gelmių naudojimo plane. 3. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	1. Statyba negalima iki viso naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo.
Bendrojo apsauginio ūkininkavimo su namų valda (parengtinai išžvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje)	ŽAb¹(n)	Iki naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo pradžios bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona su esamais namų valdos žemės sklypais. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas. Ji išskiriama takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų, vizualinės apsaugos zonose. Pagrindinė tvarkymo kryptis iki naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo pradžios – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes.	1. Iki naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo pradžios paliekama esama žemės sklypų pagrindinė žemės ūkio naudojimo paskirtis ir kitų žemės ūkio paskirties žemės sklypų naudojimo būdas. 2. Žemės sklypų, esančių naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas ir ribų bei ploto pertvarkymo būdas po naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo nustatomi žemės gelmių naudojimo plane. 3. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja	1. Nauja statyba negalima iki viso naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo. 2. Esamose namų valdų sklypuose naujų pastatų statyba negalima iki telkinio eksplotavimo pradžios.

			gamtinio karkaso nuostatai.	
M. Miškų ir miškingų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zona				
Apsauginių miškų		Miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą III grupės miškuose, reikalavimai. Formuojami produktyvūs medynai, galintys atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas. Leidžiami neplyni ir nedidelio ploto (iki 5 hektarų) plyni, ugdymo bei sanitariniai kirtimai, išskyrus Miškų įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus.		
Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	MAs	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma apsauginiuose miškuose. Miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų.	1. Apsauginių miškų sklypai.	1. Medienos sandėliai ir kiti miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai.
Bendrojo apsauginio ūkininkavimo	MAb	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, kuri nustatoma III grupės apsauginiuose miškuose. Šioje zonoje išlaikomi produktyvūs, augavietės sąlygas atitinkantys medynai.	1. Apsauginių miškų sklypai.	1. Medienos sandėliai ir kiti miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai.
Ūkinių miškų		Ūkinių miškų zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose. Formuojami produktyvūs medynai, skirti nepertraukiamai tiekti medieną. Leidžiami visi kirtimai, išskyrus Miškų įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus.		
Tradicinio gamybinio ūkininkavimo	MŪn	Ūkinių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose.	1. Ūkinių miškų sklypai.	1. Medienos sandėliai ir kiti miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje				
Gyvenamoji teritorija				
Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių		Apsauginių teritorijų užstatomos teritorijos – tai ekologinės apsaugos zonose esančios gyvenvietės, nepasižyminčios kultūros paveldo vertybėmis ar rekreacinėmis funkcijomis, tačiau galinčios veikti kitas šalia esančias vertingas teritorijas.		
Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo	GAe	Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma visose kompaktiškose gamtiniame karkase esančiose užstatomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonoje, neturinčioje kitų specialių tikslų.	1. Galimas pagrindinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų paskirties keitimas į kitą paskirtį: 1.1. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijas; 1.2. Visuomeninės paskirties teritorijos; 1.3. Komercinės paskirties objektų teritorijos; 1.4. Rekreacinės teritorijos; 1.5. Bendrojo naudojimo teritorijos; 1.6. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos. 2. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	1. Vieno ir dviejų butų (dviejų aukštų) gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbiniais ūkio paskirties pastatais. 2. Kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai. 3. Gyventojų kasdieninių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų (išskyrus autoservisus, plovyklas, laidojimo namus, krematoriumus), maitinimo, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai.
Naudingų iškasenų teritorija		Žemės sklypai, skirti naudingųjų iškasenų gavybai		
Transformuojamos aplinkos	NLt	Transformuojamos aplinkos eksploatacinių sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona. Vykdoma kasyba atviruose kasiniuose (karjeruose) bei sandėliuojamos naudingos iškasenos.	1. Naudingųjų iškasenų teritorijos. 2. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos. 3. Žemės sklypų, esančių naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas ir ribų bei ploto pertvarkymo būdas po naudingųjų iškasenų telkinio išeksplotavimo nustatomi žemės gelmių	1. Teritorijos tvarkomos pagal kasybos, naudingųjų iškasenų eksploatavimo technologijų reikalavimus.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

			naudojimo plane. 4. Žemės sklypai, skirti naudingųjų iškasenų gavybai ir kasybai atviruose kasiniuose (karjeruose), taip pat joms sandėliuoti. 5. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	
Inžinerinės infrastruktūros koridoriai		Linijinė neužstatyta teritorija skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamų funkcijų ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus .		
Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos	NTe	Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams skirtų sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona.	1. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos. 2. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai..	

- Pastabos:*
- ¹ – žemės naudojimo būdų turinys nustatytas Žemės naudojimo būdų turinio apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-830/D1-920 (Žin., 2005, Nr. 14-450; 2013, Nr.128-6536);
 - ² – statinių paskirtys atitinka statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 289 (Žin., 2003, Nr. 58-2611), nustatytas pastatų naudojimo paskirtis.
 - ³ - **(namų valda)** žemė, kurią užima sodybos statiniai, sodas, kiti sodybos želdiniai, kiemas ir sodyboje nuolat daržui naudojamas žemės sklypas. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas

4.1.2 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų bendrieji reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.121.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų bendrieji reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.121				
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos	Indeksai (brėžinyje)	Bendrosios kraštovaizdžio tvarkymo zonų kryptys	Galimi žemės sklypų naudojimo būdai	Galimos vyraujančios statinių ar jų grupių paskirtys
Ž. Žemės ūkio teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zona				
Ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų		Žemės ūkio teritorijos, kuriose yra saugomų ar saugotinų bijotos objektų.		
Atkuriančio (rekuperacinio) ūkininkavimo	ŽEr	Ekosistemas atkuriančio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona: leidžiama vykdyti specialius gamtinio komplekso struktūros, kurią pakeitė ūkinė veikla, atkūrimo darbus; tikslingai formuojama specialioms funkcijoms pritaikyta natūrali gamtinė aplinka.	1. Žemės ūkio sklypai esantys pelkynuose. 2. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. *Ūkinę veiklą pelkėse reglamentuoja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXX skyriaus „Pelkės ir šaltinynai“ reikalavimai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	
Rekreacinių agrarinių teritorijų		Rekreacinės agrarinės teritorijos – tai vaizdingos agrarinės paežerių ar paupių teritorijos (agroparkai), intensyviai naudojamos poilsiui, dažniausiai apsistojus pas vietos gyventojus.		
Ekstensyvaus pritaikymo (agroparkų)	ŽRe	Ekstensyvaus pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Joje leidžiama vykdyti darbus, didinančius vietovės estetinį potencialą (patrauklumą), kraštovaizdį formuoti specialiomis kraštovaizdžio architektūros	1. Rekreacinio naudojimo žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha).	1. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti. 2. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

		priemonėmis.	3. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	reikalingi statiniai.
Intensyvaus pritaikymo	ŽRi	Intensyvaus pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona – specializuotos rekreacinės agrarinės teritorijos.	1. Rekreacinio naudojimo žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha). 3. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	1. Negyvenamieji sporto, poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti. 2. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai reikalingi statiniai.
Apsauginių agrarinių teritorijų		Apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės.		
Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	ŽAs	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji bendrosios vandens telkinių, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį vandenų ir dirvožemio apsaugos režimui. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.	1. Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha, atidalinus sklypus naujų ūkininkų sodybų kurti atidalintuose sklypuose negalima). 3. Zonose, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas ir sklypų skaidymas, galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas. * Žemės ūkio sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai reikalingi statiniai. 2. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

Specializuoto apsauginio ūkininkavimo su namų valda	ŽAs(n)	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona su namų valdos žemės sklypais. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji bendrosios apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiskai neprieštaraujantį vandenų ir dirvožemio apsaugos režimui.	1. Atlikus žemės sklypų kadastrinius matavimus atidalinama namų valda (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,20 ha), kurią užima sodybos statiniai, sodas ir kiti sodybos želdiniai, kiemas ir nuolat daržui naudojamas žemės sklypas. 2. Likęs sklypas lieka žemės ūkio pagrindinės žemės naudojimo paskirties, kuriame galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha), ekologinės sodininkystės, daržininkystės, gėlininkystės vystymas, vaistažolių auginimas. * Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Vieno buto (vieno aukšto su mansarda) gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbiniais ūkio paskirties pastatais. 2. Numatytai žemės ūkio veiklai reikalingi statiniai.
Bendrojo apsauginio ūkininkavimo	ŽAb	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama kraštovaizdžio vizualinės apsaugos zonoje, nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose	1. Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamose ūkininkų sodybose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha, atidalinus sklypus naujų ūkininkų sodybų atidalintuose sklypuose kurti negalima). 3. Zonose, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas ir sklypų skaidymas, galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.	1. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai reikalingi statiniai. 2. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

		negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.	4. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	
Bendrojo apsauginio ūkininkavimo su namų valda	ŽAb(n)	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona su namų valdos žemės sklypais. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas. Ji išskiriama kraštovaizdžio vizualinės apsaugos zonose, nuo vandens telkinių nutolusiose apsaugines funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes.	1. Atlikus žemės sklypų kadastrinius matavimus atidalinama namų valda (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,20 ha) skirtas gyvenamai statybai su pagalbinio ūkio paskirties pastatais. 2. Likęs sklypas lieka žemės ūkio pagrindinės žemės naudojimo paskirties, kuriame galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha), ekologinės sodininkystės, daržininkystės, gėlininkystės vystymas, vaistažolių auginimas. * Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	1. Vieno buto (vieno aukšto su mansarda) gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbiniais ūkio paskirties pastatais. 2. Numatytai žemės ūkio veiklai reikalingi statiniai.
M. Miškų ir miškingų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zona				
Apsauginių miškų		Miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą III grupės miškuose, reikalavimai. Formuojami produktyvūs medynai, galintys atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas.		

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	MAs	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma apsauginiuose miškuose, vandens telkinių, laukų ir miško masyvų apsaugos zonose. Miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų.	1. Apsauginių miškų sklypai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Medienos sandėliai ir kiti miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai.
Ūkinių miškų		Ūkinių miškų zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose. Formuojami produktyvūs medynai, skirti nepertraukiamai tiekti medieną. Leidžiami visi kirtimai, išskyrus Miškų įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatytus atvejus.		
Tradicinio gamybinio ūkininkavimo	MŪn	Taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose.	1. Ūkinių miškų sklypai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Medienos sandėliai ir kiti miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai.
Miškai žemės ūkio paskirtyje ir žemės ūkis bendrojo apsauginio ūkininkavimo	MŪn/ ŽAb	Žemės ūkio bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zonoje ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes.	1. Žemės ūkio pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama į miškų ūkio paskirtį. 2. Plotuose įtrauktuose į miškų apskaitą ūkininkaujama, kaip ūkinių miškų sklypuose. 3. Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose galimas ūkininkų sodybų kūrimas žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha), išskyrus zonas, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas.	1. Miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai. 2. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai. 3. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.

			Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas. 5. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai..	
V. Vandenų kraštovaizdžio tvarkymo zona				
Bendro naudojimo (bendrosios apsaugos) vandens telkiniai		Bendro naudojimo (bendrosios apsaugos) vandenys – tai ypatingų apsaugos ar naudojimo priemonių nereikalingi vandens telkiniai.		
Intensyvaus apsauginio ūkininkavimo	VAi	Intensyvaus apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma ne draustiniuose esančiuose stambiuose bendro naudojimo vandens telkiniuose, neturinčiuose specialių apribojimų. Šis reglamentas atitinka bendrąją šalyje nustatytą atvirų vandens telkinių naudojimo tvarką, užtikrinančią jų, kaip gamtinio karkaso elementų, išsaugojimą ir svarbiausių ekokompensacinių funkcijų atlikimą.	1. Bendrojo naudojimo vandens telkiniai. * Vandens telkiniai naudojami ir tvarkomi pagal Lietuvos Respublikos vandens įstatymo nuostatas.	1.Vandens kelių ir vandens telkinių eksploatavimui reikalingi statiniai (įrenginiai).
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje				
Gyvenamoji teritorija				
Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių		Apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės.		
Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo	GAe	Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma visose kompaktiškose gamtiniame karkase esančiose užstatomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonoje, neturinčioje kitų specialių tikslų. Konfliktingose teritorijose vykdyti veika bus galima pašalinus neatitikimus tarp Lietuvos Respublikos valstybės miškų kadastro ir VI „Registrų centras“ nekilnojamojo turto kadastrę įregistruotų duomenų. Pašalinus neatitikimus - miško žemės tvarkomos vadovaujantis Lietuvos	1. Galimas pagrindinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų paskirties keitimas į kitą paskirtį: 1.1. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijas; 1.2. Visuomeninės paskirties teritorijas; 1.3. Komercinės paskirties objektų teritorijas; 1.4. Rekreacinės teritorijas; 1.5. Bendrojo naudojimo teritorijas; 1.6. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijas; 1.7. Atskirųjų želdynų teritorijas.	1. Vieno, dviejų butų (dviejų aukštų) gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbiniais ūkio paskirties pastatais. 2. Kultūros, mokslo, gydymo, sporto, kulto paskirties pastatai; 3. Gyventojų kasdieninių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų (išskyrus autoservisus, plovyklas, laidojimo namus, krematoriumus), maitinimo, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

		Respublikos Miškų įstatymu, kitais miškų atkūrimą, apsaugą bei naudojimą reglamentuojančiais teisės aktais ir dokumentais, teritorijoms kuriose nėra miško žemės - taikomi specialiojo plano sprendiniai.	2. Miško žemę pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik Miškų įstatymo 11 straipsnyje nustatytais išimtiniais atvejais. 3. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	
Sugriežtinto vizualinio reguliavimo	GAI	Išlaikomas ekstensyvus užstatymo pobūdis, nedidinamas aukštingumas, nesodinami želdiniai, galintys užstoti ar trukdantys apžvelgti saugomus objektus ar kompleksus. Saugomas kiek galima natūralusis kraštovaizdžio pobūdis.	1. Galimas pagrindinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų paskirties keitimas į kitą paskirtį: 1.1. Vienbučių gyvenamųjų pastatų teritorijas; 1.2. Visuomeninės paskirties teritorijas; 1.3. Komerčinės paskirties objektų teritorijas; 1.4. Rekreacinės teritorijas; 1.5. Bendrojo naudojimo teritorijas; 1.6. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijas. 2. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Vieno buto (vieno aukšto su mansarda) gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbiniais ūkio paskirties pastatais. 2. Kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai; 3. Gyventojų kasdieninių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų (išskyrus autoservisus, plovyklas, laidojimo namus, krematoriumus), maitinimo, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

			* Ūkinę veiklą pelkėse reglamentuoja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXX skyriaus „Pelkės ir šaltinynai“ reikalavimai.	
Rekreacinių gyvenviečių ir jų dalių		Rekreaciniai kaimai ar jų dalys – tai užstatytos teritorijos, kurių tvarkymo reglamentą formuojančiais prioritetiniais interesais pripažįstami rekreaciniai, taip pat esamos arba perspektyvinės vasarvietės, kuriose rekreacinės aplinkos kokybės užtikrinimas yra svarbiausias jų kraštovaizdžio formavimo uždavinys.		
Intensyvaus (formuojančiojo tvarkymo)	GRI	Intensyvaus (formuojančiojo) tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zona. galima tikslingai keisti esamo užstatymo pobūdį, tvarkyti želdinius taip, kad nebūtų pažeidžiamos estetinės kraštovaizdžio vertybės ir nebūtų daroma vizualinė įtaka artimoje aplinkoje esančioms vertybėms; plėtojamas intensyvus rekreacinis naudojimas, sodybos pertvarkomos į vasarnamius, kaimuose – į kaimo turizmo sodybas.	1. Galimas pagrindinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų paskirties keitimas į kitą paskirtį: 1.1. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijas; 1.2. Komercinės paskirties objektų teritorijas; 1.3. Visuomeninės paskirties teritorijas; 1.4. Bendrojo naudojimo teritorijas; 1.5. Rekreacinės teritorijas; 1.6. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijas. * Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai. * Ūkinę veiklą pelkėse reglamentuoja	1. Vieno, dviejų butų (dviejų aukštų) gyvenamieji; 2. Negyvenamieji administracinės, viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto, poilsio, religinės paskirties pastatai; 3. Gali būti transporto, garažų ir kiti negyvenamosios paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio esamai ar planuojamai aplinkai. 4. Gyventojų kasdienių ir periodinių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų, maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai. 5. Poilsio paskirties pastatai su pagalbiniais ūkio paskirties pastatais.

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

			Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXX skyriaus „Pelkės ir šaltinynai“ reikalavimai.	
Rekreacinės teritorijos		Užtikrinamas šių teritorijų prieinamumas lankytojams, poilsiautojų saugumas, reikiamos poilsavimo sąlygos, negalima bloginti fizinių rekreacinių kraštovaizdžio savybių, naikinti jo estetinio potencialo, statyti su rekreacija nesusijusių pastatų ir įrenginių.		
Subnatūralios (neurbanizuotos aplinkos)	NRn	Subnatūralios (neurbanizuotos aplinkos) draudžiama statyti poilsio pastatus. Leidžiama įrengti poilsia vietas, sustojimo aikšteles ir maudykles. Leidžiama formuoti tik minimalią rekreacinę infrastruktūrą, išsaugant gamtinę aplinką, natūralų kraštovaizdį.	1. Neurbanizuotos aplinkos rekreacinės teritorijos. 2. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Neurbanizuojamos aplinkos (pliažai, palapinių kempingai, sustojimo aikštelės ir pan.).
Urbanizuotos aplinkos	NRu	Urbanizuotos aplinkos, statomi stovyklaviečių, kempingų, turizmo centrų, poilsio namų ar kitokių stacionarių rekreacinių statinių kompleksai. Kuriama intensyviai lankyti pritaikyta aplinka, rekreacinė inžinerinė infrastruktūra.	1. Galimas pagrindinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų paskirties keitimas į kitą paskirtį - rekreacines teritorijas. 2. Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Poilsio paskirties pastatai; 2. Neurbanizuojamos aplinkos (pliažai, palapinių kempingai, sustojimo aikštelės ir pan.).
Bendro naudojimo		Gamtinių kraštovaizdžio struktūros elementų		

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

erdvių, želdynų teritorija		dominuojamos urbanizuotų teritorijų neužstatytos viešosios erdvės - skverai, parkai ir kitos gamtinės teritorijos skirtos rekreacijai, lankymui ir pažinimui, gyvenamosiose vietovėse esančių gamtinio karkaso elementų apsaugai.		
Atskirųjų želdynų teritorija	AŽ	Želdynas, esantis tik jam skirtame žemės sklype.	Atskirųjų želdynų teritorijos.	
Inžinerinės infrastruktūros koridoriai		Linijinė neužstatyta teritorija, kuri skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams. Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamų funkcijų ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus.		
Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos	NTe	Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams skirtų sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona.	1.Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos. * Žemės sklypuose, kurie patenka į gamtinį karkasą, veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Žemės sklypuose, kuriuose yra miško žemė, miško žemės tvarkymas turi atitikti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatas.	

- Pastabos:
- ¹ – žemės naudojimo būdų turinys nustatytas Žemės naudojimo būdų turinio apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-830/D1-920 (Žin., 2005, Nr. 14-450; 2013, Nr.128-6536);
 - ² – statinių paskirtys atitinka statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 289 (Žin., 2003, Nr. 58-2611), nustatytas pastatų naudojimo paskirtis.
 - ³ - (**namų valda**) žemė, kurią užima sodybos statiniai, sodas, kiti sodybos želdiniai, kiemas ir sodyboje nuolat daržui naudojamas žemės sklypas. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas

4.1.3 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų bendrieji reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.122.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų bendrieji reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.122				
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos	Indeksai (brėžinyje)	Bendrosios kraštovaizdžio tvarkymo zonų kryptys	Galimi žemės sklypų naudojimo būdai	Galimos vyraujančios statinių ar jų grupių paskirtys
Ž. Žemės ūkio teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zona				
Ekosistemas saugančių agrarinių teritorijų		Ekosistemas saugančios agrarinės teritorijos – tai žemės ūkio teritorijos, kuriose yra saugomų ar saugotinių biotos objektų.		
Atkuriančio (rekuperacinio) ūkininkavimo	ŽEr	Ekosistemas atkuriančio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona: leidžiama vykdyti specialius gamtinio komplekso struktūros, kurią pakeitė ūkinė veikla, atkūrimo darbus; tikslingai formuojama specialioms funkcijoms pritaikyta natūrali gamtinė aplinka.	1. Žemės ūkio sklypai esantys pelkynuose. 2. Galimas buvusių sodybų privačiose žemėse atkūrimas teisės aktų nustatyta tvarka. 3. Gamtinio karkaso žemės ūkio paskirties žemės sklypuose veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą pelkėse reglamentuoja Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXX skyriaus „Pelkės ir šaltinynai“ reikalavimai.	
Apsauginių agrarinių teritorijų		Apsauginėse teritorijose esančios agrarinės žemės.		
Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	ŽAs	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama agrarinėse teritorijose, kuriose numatyti papildomi specialieji bendrosios vandens telkinių, dirvožemio, ekologinės apsaugos, taip pat sanitarinės ir fizinės apsaugos reikalavimai, kai tikslinga plėtoti tradicinį žemės ūkį, technologiškai neprieštaraujantį vandenų ir dirvožemio apsaugos režimui. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų	1. Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha, atidalinus sklypus naujų ūkininkų sodybų atidalintuose sklypuose kurti negalima). 3. Zonose, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas ir sklypų skaidymas, galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.	1. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai reikalingi statiniai. 2. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.

		skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.	4. Gamtinio karkaso žemės ūkio paskirties žemės sklypuose veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	
Bendrojo apsauginio ūkininkavimo	ŽAb	Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona. Ji išskiriama kraštovaizdžio vizualinės apsaugos zonose, nuo vandens telkinių nutolusiose apsauginės funkcijas atliekančiose agrarinėse teritorijose esančiose takoskyrinėse juostose, kuriose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų gamtinio karkaso teritorijų apsaugos interesų. Pagrindinė tvarkymo kryptis – sukurti ir išlaikyti produktyvias agroekosistemas, užtikrinant gamtinio kraštovaizdžio stabilumą ir ekologinės kompensacijos galimybes. Žemės ūkio paskirties žemėje atsižvelgiant į reljefo vaizdingumą išskirtos zonos, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas, sklypų skaidymas. Galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas.	1. Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai. 2. Galimas ūkininkų sodybų kūrimas esamose ūkininkų sodybose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (sklypo dydis – ne mažesnis kaip 0,5 ha, atidalinus sklypus naujų ūkininkų sodybų atidalintuose sklypuose kurti negalima). 3. Zonose, kuriose negalimas naujų ūkininkų sodybų kūrimas ir sklypų skaidymas, galimas žemės ūkio paskirties sklypų konsolidavimas. 4. Gamtinio karkaso žemės ūkio paskirties žemės sklypuose veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Ūkinę veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimai.	1. Ūkininkų sodybų ir žemės ūkio veiklai ar alternatyviai veiklai reikalingi statiniai. 2. Negyvenamieji poilsio paskirties pastatai, skirti kaimo turizmo paslaugoms teikti.
M. Miškų ir miškingų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zona				
Apsauginių miškų		Miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą III grupės miškuose, reikalavimai. Formuojami produktyvūs medynai, galintys atlikti dirvožemio, oro, vandens, žmogaus gyvenamosios aplinkos apsaugos funkcijas.		
Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	MAs	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma apsauginiuose miškuose. Miškas atkuriamas laikantis miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų.	1. Apsauginių miškų sklypai.	1. Medienos sandėliai ir kiti miško eksploatavimui reikalingi įrenginiai.

Ūkinių miškų		Ūkinių miškų zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose.		
Tradicinio gamybinio ūkininkavimo	MŪn	Taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose.	1. Ūkinių miškų sklypai.	
Kraštovaizdžio tvarkymo zonos kitoje pagrindinėje žemės paskirtyje				
G. Gyvenamoji teritorija				
Apsauginių teritorijų gyvenviečių ar jų dalių				
Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo	GAe	Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, nustatoma visose kompaktiškose gamtiniame karkase esančiose užstatomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonoje, neturinčioje kitų specialių tikslų.	1. Galimas pagrindinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų paskirties keitimas į kitą paskirtį: 1.1. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijas; 1.2. Visuomeninės paskirties teritorijas; 1.3. Komercinės paskirties objektų teritorijas; 1.4. Rekreacinės teritorijas; 1.5. Bendrojo naudojimo teritorijas; 1.6. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijas; 1.7. Atskirųjų želdynų teritorijas. *Gamtinio karkaso žemės ūkio paskirties žemės sklypuose veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai.	1. Vieno, dviejų butų (dviejų aukštų) gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbiniais ūkio paskirties pastatais. 2. Kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai; 3. Gyventojų kasdieninių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų (išskyrus autoservisus, plovyklas, laidojimo namus, krematoriumus), maitinimo, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai
Inžinerinės infrastruktūros koridoriai		Linijinė neužstatyta teritorija skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams Šios teritorijos tvarkomos pagal atliekamą funkciją ir reikiamos infrastruktūros kūrimo reikalavimus.		
Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos	NTe	Ekstensyviai technogenizuotos aplinkos susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams skirtų sklypų kraštovaizdžio tvarkymo zona.	1. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos. *Gamtinio karkaso žemės ūkio paskirties	

			žemės sklypuose veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. * Žemės sklypuose, kuriuose yra miško žemė, miško žemės tvarkymas turi atitikti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatas.	

- Pastabos:*
- ¹ – žemės naudojimo būdų turinys nustatytas Žemės naudojimo būdų turinio apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-830/D1-920 (Žin., 2005, Nr. 14-450; 2013, Nr.128-6536);
 - ² – statinių paskirtys atitinka statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 289 (Žin., 2003, Nr. 58-2611), nustatytas pastatų naudojimo paskirtis.
 - ³ - (**namų valda**) žemė, kurią užima sodybos statiniai, sodas, kiti sodybos želdiniai, kiemas ir sodyboje nuolat daržui naudojamas žemės sklypas. Namų valdos žemės sklypo sąvoką apibrėžia LR žemės reformos įstatymas

4.2. Gamtinis karkasas.

4.2.1. Bendrosios gamtinio karkaso nuostatos.

1. Bendroji šalies teritorijos gamtinio karkaso erdvinė koncepcija ir lokalizavimo modelis buvo nustatyti LR Seimo patvirtintame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Šio modelio sudarymo principai remiasi 2001 m. priimtame LR Saugomų teritorijų įstatyme įteisinta gamtinio karkaso sampratos geoekologine koncepcija. Pagal ją - **gamtiniu karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.**

2. Gamtinis karkasas buvo lokalizuotas ir įteisintas rengiant Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, patvirtinta Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009-05-28 sprendimu Nr. S1-183 ir Trakų rajono savivaldybės gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialųjį planą (reg. Nr. 010792001900).

3. Planuojamoje teritorijoje trūkstamas sąlyginai natūralių biocenozų kiekis papildomas apsauginiais miško želdiniais. Žemės naudmenų struktūroje išsaugomos visų tipų pelkės, daugiomete žoline augmenija apaugusios įvairios reljefo formos, kūdros, šaltiniai.

Planuojamoje teritorijoje nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys:

1. išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (T1);
2. palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2);
3. gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3).

4. **Pirmoji gamtinio karkaso tvarkymo kryptis, kai išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (T1)**, didžiąja dalimi taikoma miško medynų plotais apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, kurie yra išsaugoję santykinai natūralų (gamtinį) kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Šios teritorijos – tai turimas gamtinio karkaso funkcionavimo pagrindas, kurio perspektyva susijusi su racionalių tų plotų išsaugojimu ir tvarkymu, jų regeneracinio potencialo puoselėjimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto tvarkymo režimo užtikrinimu. Priskiriama patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoms, santykinai natūralioms labai miškingoms (80–100 %) labai gerai atliekančioms ekologinio kompensavimo funkcijas.

5. **Antroji gamtinio karkaso tvarkymo kryptis, kai tipas palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2)**, taikoma riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso - mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse teritorijose, kuriose miško medynų ir kitų želdinių plotai kaitaliojais su pievų (daugeliu atvejų sukultūrintų) naudmenomis, taip pat dalinai pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros. Antrojo kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipo zonos kur kas sudėtingesnės, reikalingas tiek esamų funkcijų subalansavimo, tiek regeneracinės priemonės ekologinėms kompensacinėms gamtinės struktūros galioms stiprinti. Priskiriama riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijoms santykinai natūralioms, miškingoms (60–80 %) teritorijoms, stipriai ar iš dalies nusaustoms, gerai atliekančioms ekologinio kompensavimo funkcijas.

6. **Trečioji gamtinio karkaso tvarkymo kryptis, kai gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipas plyti (T3)**

taikoma silpno geoekologinio potencialo aplinkoje, technogeninės veiklos pažeistose gamtinio karkaso teritorijose. Šios zonos susiformavo dėl technokratiško žemės naudojimo pažeidžiant ekologinės pusiausvyros sąlygas, nesilaikant racionalios gamtonaudos reikalavimų. Šiose zonose gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu, ekologinių nuostatų stiprinimu ir tausojančio šių teritorijų naudojimo, o ypač žaliųjų plotų formavimo, vystymu. Priskiriama riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – teritorijų planavimo dokumentais nustatytos santykinai natūralios, miškingos (60–80 %) teritorijos, stipriai ar iš dalies nusaustos pievos, arba silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, intensyviai žemės ūkio gamybai naudojamo kaimiškojo kraštovaizdžio, nekompaktiškai užstatytų, padriko ar vienkieminio tipo kaimų teritorijos, nusaustos pelkės, sukultūrintos pievos, ganyklos, eksploatuojamų naudingų iškasenų teritorijos ar jų dalys, tik patenkinamai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas.

7. Papildomai išskiriamos **pažeistos** gamtinio karkaso teritorijos, praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir esamos būklės nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų. Pažeistų gamtinio karkaso teritorijų atžvilgiu taip pat nustatomas trečiasis kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipas - gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai.

Pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – teritorijos, esančios kompaktiškai užstatytuose kaimuose ir (ar) jų artimoje sukultūrintoje aplinkoje, didžiąja dalimi praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir (arba) vertingiausias gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios arba galinčios tik iš dalies atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas.

8. Gamtinio karkaso konservacinės, miškų, žemės ūkio ir kitos rekreacinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, formuoti **kompaktiškai užstatytas teritorijas***. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus.

9. Visos Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.32, Nr.121 ir Nr.122 patenka į gamtinį karkasą, tai yra į geoekologines takoskyras. Zonos Nr.121, Nr.122 patenka į **tarptautinės svarbos geoekologinę takoskyrą**, o zona Nr.32 į **regioninės svarbos geoekologinę takoskyrą**. Gamtinis karkasas yra itin svarbus racionalios kraštotvarkos ir kraštovaizdžio apsaugos instrumentas, juridškai įteisintas Aplinkos apsaugos ir Saugomų teritorijų įstatymuose. Veiklos apribojimus gamtinio karkaso teritorijose nustato LR Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai, bei visa eilė kitų, veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių dokumentų.

10. Visoms Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoms: Nr.32, Nr.121, Nr.122 taikomas Gamtinio karkaso nuostatų reglamentas (Žin., 2007, Nr. 22-858; 2010, Nr. 87-4619; 2012-07-17, Nr.84-4425, TAR, 2014, Nr. 2014-00264)*.

* Pagal Teritorijų planavimo įstatymą. **Kompaktiškai užstatyta teritorija** - didesnė kaip 5ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų.

4.2.2. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.32. Gamtinio karkaso lokalizavimas.

1. Visa Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.32 patenka į regioninės svarbos geoekologinės takoskyros ruožą besitęsianti pietrytine Trakų rajono dalimi (Senujų Trakų sen., Paluknio sen.).
2. Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti 1 pav.):

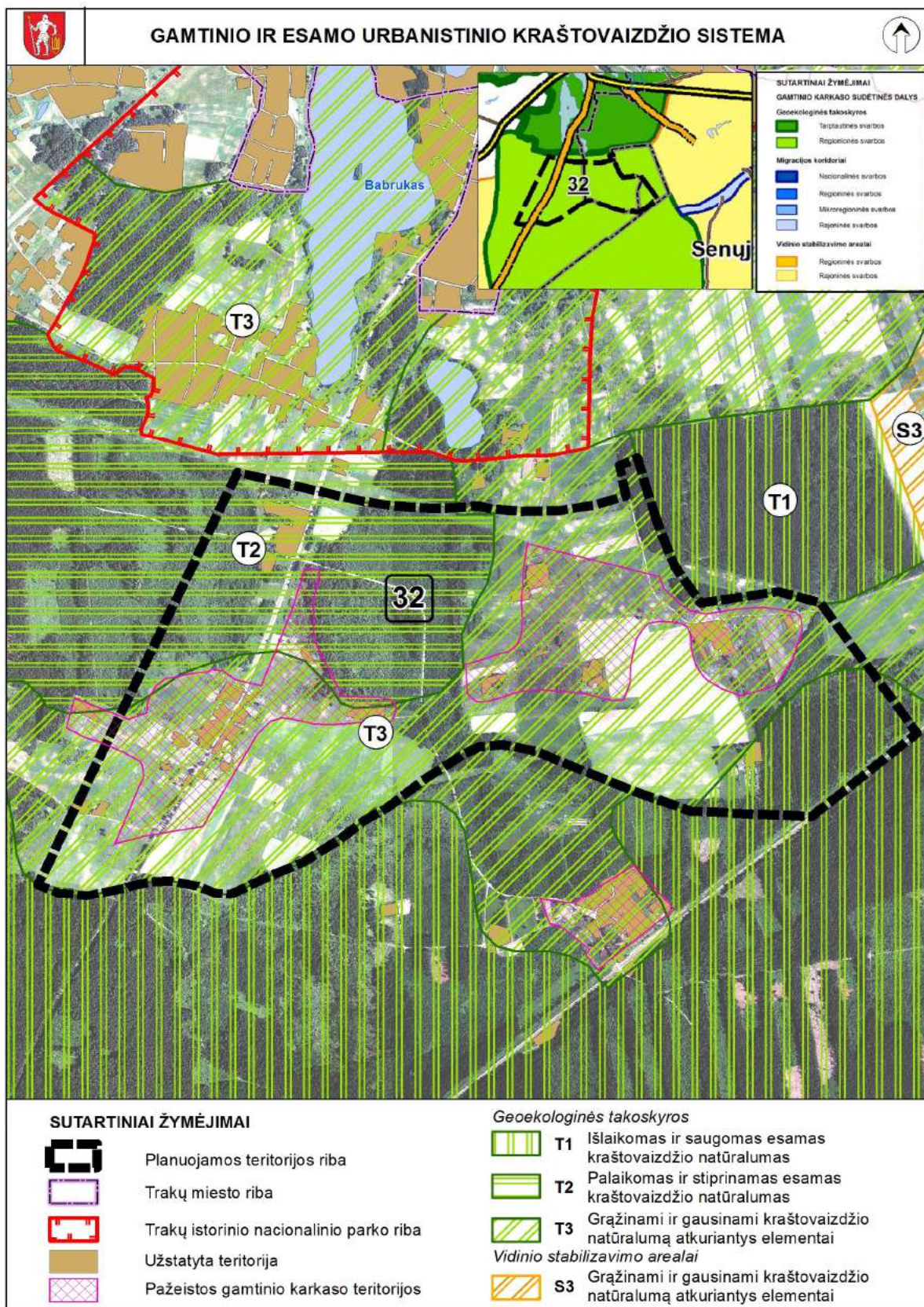
- išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (T1);
- palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2);
- grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3);
- pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – didžiaja dalimi praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir (arba) vertingiausias gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios arba galinčios tik iš dalies atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas.

Pagal gamtinio karkaso nuostatus (Žin., 2010, Nr. 87 – 4619; TAR, 2014, Nr. 2014-00264) ir jo pakeitimus. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. **Gamtinio karkaso teritorijose, kurias pagal savivaldybių ir jų dalių (miestų, miestelių) bendruosius planus numatyta urbanizuoti, turi būti įgyvendinamos kompleksinių ir specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų nuostatos, saugomų teritorijų tvarkymo planų sprendiniais nustatytos gamtinio karkaso kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemonės, nurodytos Nuostatų 20 punkte.*

Jei šių sprendinių nėra, keičiant žemės paskirtį iš žemės ūkio į kitą (formuojant gyvenamąsias, pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų, rekreacines teritorijas), įvertinant Nuostatų 19.2, 21, 22 punktų reikalavimus, formuojamos besijungiančios, 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys, miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklype buvusios miško naudmenos), kitos paskirties žemės sklypuose esantys atskirieji (rekreaciniai, apsauginiai, ekologiniai) želdynai.

*Gamtinio karkaso kitos paskirties žemės sklypų **užstatymo tankis ribojamas iki 30 procentų ploto**, išskyrus miestų, miestelių kompleksiniuose ir (ar) specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose numatytas visuomeninės paskirties teritorijas, kuriose, įvertinus teritorinę erdvinę kraštovaizdžio struktūrą, geoekologinį potencialą, numatomą sklypo žemės naudojimo būdą, užstatymo tankis pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose gali būti padidintas iki 50 procentų sklypo ploto, o stipriai pažeisto (degraduoto) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose – ir didesnis, tačiau visais atvejais turi būti išsaugoti išlikę pavieniai medžiai ir (ar) jų grupės, želdiniai, kiti natūralūs paviršiai, teritorijų planavimo ir (ar) kituose dokumentuose prioriteto tvarka numatytos priemonės gamtinio karkaso geoekologiniam potencialui atkurti, stiprinti.“*

Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus.

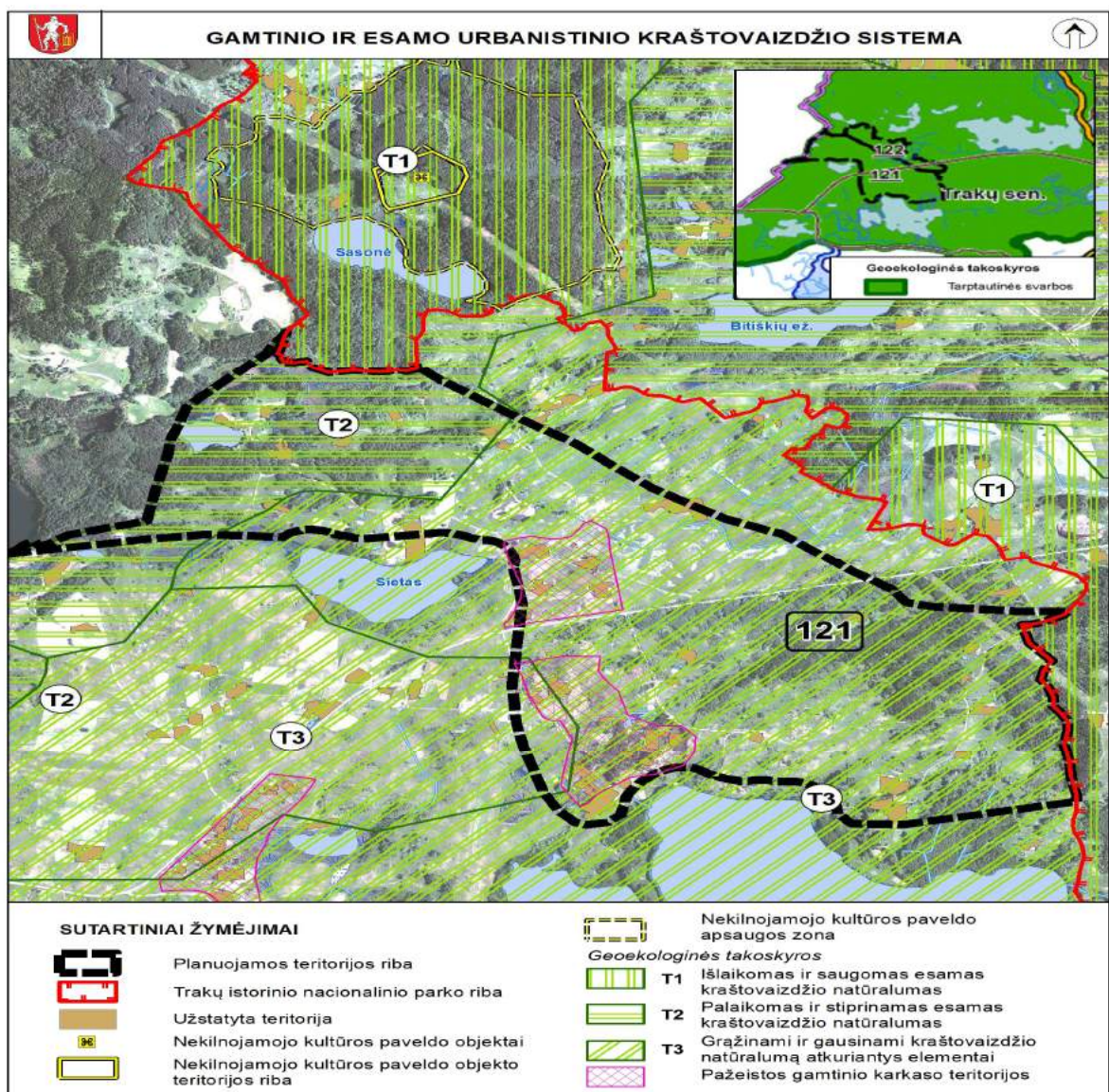
20 pav. Gamtinio karkaso lokalizavimas.

4.2.3. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.121 Gamtinio karkaso lokalizavimas.

Visa Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.121 patenka į tarptautinės svarbos Rytų Lietuvos geoekologinės takoskyros ruožą besitęsianti nuo Trakų rajono pietvakarinės dalies (Onušio sen.) pietrytine bei rytine Aukštadvario regioninio parko dalimi per Trakų istorinį nacionalinį parką bei artimiausias jo apylinkes (Trakų sen., Lentvario sen.)

Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti 21 pav.):

- palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2);
- grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3).
- pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – didžiaja dalimi praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir (arba) vertingiausias gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios arba galinčios tik iš dalies atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas.

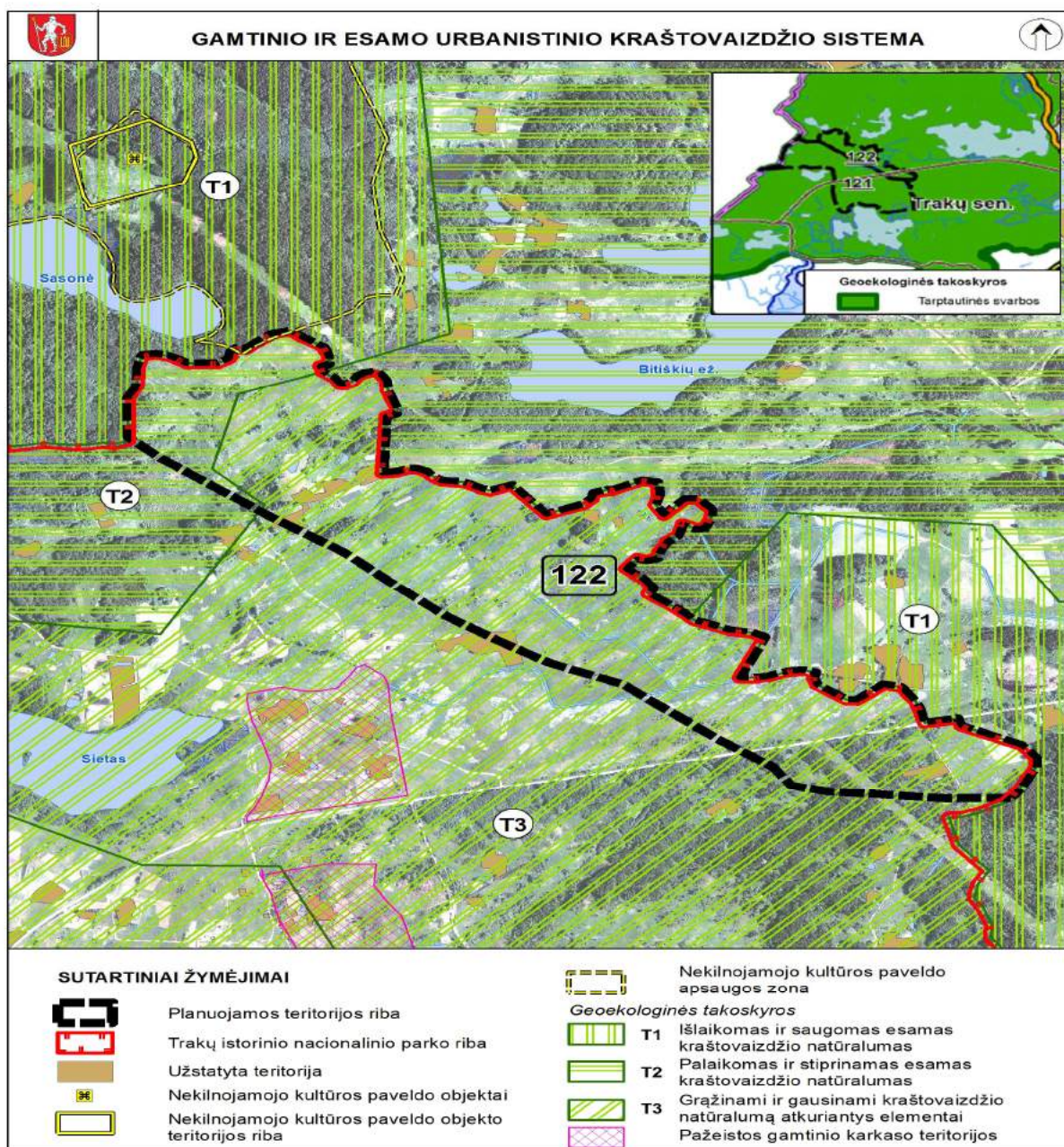
21 pav. Gamtinio karkaso lokalizavimas.

4.2.4. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonos Nr.122 Gamtinio karkaso lokalizavimas.

1. Visa Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zona Nr.122 patenka į tarptautinės svarbos Rytų Lietuvos geokologinės takoskyros ruožą besitęsianti nuo Trakų rajono pietvakarinės dalies (Onušio sen.) pietrytine bei rytine Aukštadvario regioninio parko dalimi per Trakų istorinį nacionalinį parką bei artimiausias jo apylinkes (Trakų sen., Lentvario sen.)

2. Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti 22pav.):

- palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2);
- gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3).

22 pav. Gamtinio karkaso lokalizavimas.

4.3. Pagrindinės gamtosaugos kryptys.

Numatomos pagrindinės gamtosaugos kryptys - gamtinių išteklių racionalaus naudojimo ir apsaugos, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, aplinkos kokybės apsaugos:

- Būtina vengti hidrografinio tinklo elementų struktūros keitimo – saugoti natūralius hidrografinio tinklo elementus, siekti, kad vandens telkinių pakrantėse vykdoma veikla neprieštarautų paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoms keliamiems reikalavimams;
- užtikrinti esamų gamtinių rekreacinių išteklių – žaliųjų plotų, raiškaus kraštovaizdžio zonų išsaugojimą bei racionalų naudojimą. Numatyti gamtinės rekreacinės aplinkos ypatumus atitinkantį ekstensyvų ar intensyvų naudojimą, rekreacinės infrastruktūros plėtojimą;
- formuoti racionalią, ekologiškai pagrįstą specialiojo plano teritorijos žemėnaudos struktūrą, galinčią užtikrinti kraštovaizdžio stabilumą - teritoriškai subalansuoti kultūrinio kraštovaizdžio formavimą, racionaliai teritoriškai išdėstant gyvenamosios ir kitos paskirties teritorijas, išlaikant esamą bei didinant natūralių ar pusiau natūralių teritorijų plotą, užtikrinant reikiamą gamtinio karkaso teritorijų – ekologinio kompensavimo zonų sistemos sukūrimą, organizuojant pilnavertę žaliųjų plotų sistemą;
- išvengti gamtinio kraštovaizdžio natūralios struktūros darkymo ir degradavimo patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose – išsaugoti nuo urbanizavimo santykinai natūralaus kraštovaizdžio teritorijas, nustatant joms ekologinį pilnavertiškumą užtikrinantį tvarkymo režimą;
- išsaugoti ir gausinti natūralaus bei subnatūralaus kraštovaizdžio teritorijas - saugoti ir plėsti žaliuosius plotus (želdynus) užstatomose teritorijose; užtikrinti raiškių reljefo formų, natūralumo apsaugą;
- išsaugant urbanizuotų teritorijų kraštovaizdžio vaizdingumą;
- sumažinti paviršinių vandens teršimą- vykdant nuotekų (buitinių, paviršinių,) surinkimą ir vietinių valymo įrenginių modernizavimą, plečiant vietinio valymo technologijų taikymą;
- užtikrinti gėlo požeminio vandens išteklių apsaugą ir naudojimą. Gyventojus, vartojančius šachtinių šulinių vandenį, aprūpinti geros kokybės geriamu vandeniu iš gilesnių vandeningų horizontų;
- gerinti aplinkos oro higieninę būklę - formuoti apsauginės paskirties želdynus transporto srautų judėjimo koridoriuose.

4.4. Pagrindinės urbanistinės plėtros kryptys.

Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 kraštovaizdžio specialiojo plano koncepcijos sprendinių pagrindu parengti specialiojo plano detalizuoti sprendiniai, kuriuose:

- tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 teritorijose išskiriamos užstatytos / užstatomos ir neužstatytos / neužstatomos teritorijos, kuriose griežtai reglamentuojama veikla atitiks darnios plėtros principus, užtikrins urbanistinio ir gamtinio karkaso plėtojimą bei kraštovaizdžio apsaugą;
- tvarkymo zonų Nr. 32, Nr.121 ir Nr.122 teritorijose išskiriamos mišrios žemėnaudos urbanizuoto kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kurios diferencijuojamos pagal vyraujančios veiklos prioritetus.

Urbanizuoto kraštovaizdžio tvarkymo zonų diferenciacija pagal dominuojančią funkciją.

Sprendinių konkretizavimo stadijoje numatomas planuojamos teritorijos suskaidymas atskiromis kraštovaizdžio tvarkymo zonomis, turinčiomis bendrumo požymių pagal vyraujančią žemės naudojimo paskirtį, planuojamą prioritetinę ūkinę veiklą, dominuojančią funkciją, struktūros sandarą, užstatymo tankį.

Urbanizuoto kraštovaizdžio zonos skirstomos į:

- **GAe** - sugriežtinto geoekologinio reguliavimo apsauginių teritorijų gyvenviečių zona;
- **GAi** - sugriežtinto vizualinio reguliavimo apsauginių teritorijų gyvenviečių zona;
- **GRI** - intensyvaus tvarkymo rekreacinių gyvenviečių zona;
- **NRu** - urbanizuotos aplinkos rekreacinių teritorijų zona.

Žemės ūkio teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonos su naujo užstatymo galimybe.

Žemės ūkio teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonos su užstatymo galimybe skirstomos į:

- **ŽAb** - žemės ūkio teritorijų bendro apsauginio ūkininkavimo zona, kurioje galima ūkininkų sodybų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties;
- **ŽAs(n)** - žemės ūkio teritorijų specializuoto apsauginio ūkininkavimo su namų valda;
- **ŽAb(n)** - žemės ūkio teritorijų bendro apsauginio ūkininkavimo su namų valda;
- **ŽRi** - intensyvaus pritaikymo žemės ūkio teritorijų zona, kurioje galima rekreacinių kompleksų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties;
- **ŽRe** - ekstensyvaus pritaikymo žemės ūkio teritorijų zona, kurioje galima rekreacinių kompleksų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų teritorijų naudojimo tipai:

- **MI** - miškai ir miškingos teritorijos;
- **ZN** - neužstatoma žemės ūkio teritorija;
- **ZU** - užstatoma žemės ūkio teritorija;
- **ZR** - rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorija;
- **GV** - gyvenamoji teritorija vienbučių ir dvibučių namų statybai;
- **SK** - specializuotų kompleksų teritorija;
- **PA** - paslaugų teritorija;
- **RI** - intensyvi rekreacija.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų teritorijų naudojimo būdai:

- **Z3** - rekreacinio naudojimo žemės sklypai;
- **Z4** - kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai;
- **M2** - rekreacinių miškų sklypai;
- **M4** - ūkinių miškų sklypai;
- **H4** - bendro naudojimo vandens telkiniai;
- **G1** - vienbučių ir dvibučių pastatų ir bendrabučių teritorijos;
- **V** - visuomeninės paskirties teritorijos;
- **K** - komercinės paskirties objektų teritorijos;
- **I1** - susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos;
- **I2** - susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų koridorių teritorijos;
- **B** - bendro naudojimo teritorijos;
- **R** - rekreacinės teritorijos;
- **E** - atskirųjų želdynų teritorijos.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų teritorijų užstatymo tipai:

- sodybinis užstatymas - ekstensyvus gyvenamųjų teritorijų užstatymas. Pagal užstatymo intensyvumą gali būti kvartalinis ir pavienių gyvenamosios paskirties pastatų su pagalbinio ūkio paskirties pastatais užstatymas;
- Laisvo planavimo užstatymas - užstatymo tipas, kai pastatai statomi pagal laisvai pasirinktą kompoziciją;
- Atskirai stovintys pastatai (pavienis užstatymas) - užstatymas atskirai (laisvai) bendro naudojimo erdvėje stovinčiais ir toje erdvėje dominuojančiais išskirtinės paskirties pastatais.

Užstatymo intensyvumas (UI)

Užstatymo intensyvumas apibūdina urbanistinės struktūros esminį parametą – kiek pagal planuojamą urbanistinio modelio morfotipą jame (urbanistinė plėtros zonoje, kvartale, sklypų grupėje ar sklype) gali būti sutalpinta naudingo ploto. Užstatymo intensyvumas - užstatymo (pastatų) bendrojo ploto santykis su teritorijos plotu. Šis rodiklis atspindi esamą erdvinių parametų būseną ir leidžia daryti urbanistines prognozes planuojamoms teritorijoms. Užstatymo intensyvumas urbanizuoto kraštovaizdžio zonose:

- sugriežtinto geoekologinio reguliavimo apsauginių teritorijų gyvenviečių zonoje - 0,4;
- sugriežtinto vizualinio reguliavimo apsauginių teritorijų gyvenviečių zoną - 0,2;
- intensyvaus tvarkymo rekreacinių gyvenviečių zoną - 0,2;
- urbanizuotos aplinkos rekreacinių teritorijų zoną - 0,4;
- žemės ūkio teritorijų bendro apsauginio ūkininkavimo zona, kurioje galima ūkininkų sodybų statyba - 0,1;
- žemės ūkio teritorijų specializuoto apsauginio ūkininkavimo zona su namų valda. Namų valdos užstatymo intensyvumas - 0,2;
- žemės ūkio teritorijų bendro apsauginio ūkininkavimo zona su namų valda. Namų valdos užstatymo intensyvumas - 0,2.
- intensyvaus pritaikymo žemės ūkio teritorijų zona, kurioje galima rekreacinių kompleksų statyba - 0,2;
- ekstensyvaus pritaikymo žemės ūkio teritorijų zona, kurioje galima rekreacinių kompleksų statyba - 0,1.

4.4.1 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų konkretizuoti reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr.32.

Kraštovaizdžio zonos ir pozonio numeris brėžinyje	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos ir pozonio indeksas	Galimi teritorijos naudojimo tipai	Galimo žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Tūrinės erdvinės kompozicijos išdėstymas					Žemės sklypų pertvarkymo galimybės	
					Leistinas pastatų aukštis, m	Aukštų skaičius, aukštai	Maksimalus gyvenamųjų pastatų skaičius 1 sklype arba ūkininko sodyba	Priklausomųjų želdynų dalys, proc.	Maksimalus užstatymo intensyvumas	Maziausi ir didžiausi galimi žemės sklypų dydžiai, ha	Formavimo pertvarkymo principai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ŽAb - žemės ūkio teritorijų bendro apsauginio ūkininkavimo zona, kurioje galima ūkininkų sodybų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties											
1.2/1;1.2/2; 1.2/6; 1.2/5	ŽAb	ZN; ZU	Žemės ūkio	Z4	8,5	2	*	-	**	nuo 0,5	Skaidymas, konsolidacija
1.2.4;1.2/3; 1.2/7	ŽAb	ZN	Žemės ūkio	Z4	-	-	-	-	-	-	-
ŽAs - žemės ūkio teritorijų specializuoto apsauginio ūkininkavimo zona, kurioje galima ūkininkų sodybų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties											
1.1/1;1.1/2;1.1/3; 1.1/4	ŽAS	ZN;	Žemės ūkio	Z4	-	-	-	-	-	-	-
1.1/5	ŽAS	ZN,NI	Žemės ūkio	Z4	8,5	2	*	-	**	nuo 0,5	Skaidymas, konsolidacija
ŽAb'(n) - bendrojo apsauginio ūkininkavimo (parengtinai išvalgyto naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje) su namų valda											
1.4/1; 1.4/2; 1.4/3; 1.4/4; 1.4/5	ŽAb'(n)	ZN; NI GV	Žemės ūkio, Kita paskirtis	Z4; G1; N; I1; I2	8,5	2	1	-	0,2	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija
GAe - sugriežtinto geoekologinio reguliavimo apsauginių teritorijų gyvenviečių zona											
3.1/5; 3.1/6;	GAe	GV	Kita paskirtis	G1; I1; I2	8,5	2	1	-	0,4	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

3.1/7; 3.1/8; 3.1/9; 3.1/11; 3.1/13											
3.1/1; 3.1/2; 3.1/3; 3.1/4; 3.1/10; 3.1/12; 3.1/14; 3.1/15; 3.1/16	GAe	GV	Kita paskirtis	G1; V; K; B; I1; I2	8,5	2	1	-	0,4	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija

***Ūkininko sodyba** – nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vienas gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais, reikalingais ūkininko veiklai vykdyti. Ūkininko sodybos sąvoką apibrėžia LR ūkininko ūkio įstatymas

**Pagal ūkininko ūkio sodybos formavimo projektą.

4.4.2 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų konkretizuoti reglamentai Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonose Nr.121 ir 122.

Kraštovaizdžio zonos ir pozonio numeris brėžinyje	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos ir pozonio indeksas	Galimi teritorijos naudojimo tipai	Galimo žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Tūrinės erdvinės kompozicijos išdėstymas					Žemės sklypų pertvarkymo galimybės	
					Leistinas pastatų aukštis, m	Aukštų skaičius, aukštai	Maksimalus gyvenamųjų pastatų skaičius 1 sklype arba ūkininko sodyba	Priklausomųjų želdynų dalys, proc.	Maksimalus užstatymo intensyvumas	Mažiausi ir didžiausi galimi žemės sklypų dydžiai, ha	Formavimo pertvarkymo principai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ŽAb - žemės ūkio teritorijų bendro apsauginio ūkininkavimo zona, kurioje galima ūkininkų sodybų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties											
1.6/9; 1.6/11; 1.6/13; 1.6/18;1.6/19 1.6/22; 1.6/25; 1.6/29; 1.6/31.	ŽAb	ZN; ZU; ZR	Žemės ūkio	Z3; Z4	8,5	2	*	-	**	nuo 0,5	Skaidymas, konsolidacija
1.6/7; 1.6/3; 1.6/14; 1.6/16; 1.6/20; 1.6/24.	ŽAb	ZN; ZU	Žemės ūkio	Z4	8,5	2	*	-	**	nuo 0,5	Skaidymas, konsolidacija
1.6/1;1.6/2; 1.6/4; 1.6/5; 1.6/6; 1.6/8; 1.6/10; 1.6/12; 1.6/15; 1.6/17; 1.6/21; 1.6/23; 1.6/26; 1.6/27; 1.6/28; 1.6/30; 1.6/32;	ŽAb	ZN	Žemės ūkio	Z4	-	-	-	-	-	-	-

1.6/33; 1.6/34												
ŽAs - žemės ūkio teritorijų specializuoto apsauginio ūkininkavimo zona, kurioje galima ūkininkų sodybų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties												
1.4/3	ŽAs	ZU; ZN; ZR	Žemės ūkio	Z3; Z4	8,5	2	*	-	**	nuo 0,5	Skaidymas, konsolidacija	
1.4/1; 1.4/2; 1.4/4; 1.4/5; 1.4/6; 1.4/7; 1.4/8	ŽAs	ZN;	Žemės ūkio	Z4	-	-	-	-	-	-	-	
ŽAs(n) - žemės ūkio teritorijų specializuoto apsauginio ūkininkavimo su namų valda												
1.5/1; 1.5/2; 1.5/3; 1.5/4; 1.5/5	ŽAs(n)	ZN; GV	Žemės ūkio Kita paskirtis	Z4; G1; R; I1; I2	8,5	2	1	-	0,2	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija	
ŽAb(n) - žemės ūkio teritorijų bendro apsauginio ūkininkavimo su namų valda												
1.7/1; 1.7/2; 1.7/3; 1.7/4; 1.7/5; 1.7/6; 1.7/7; 1.7/8; 1.7/9; 1.7/10;	ŽAb(n)	ZN; GV	Žemės ūkio Kita paskirtis	Z4; G1; R; I1; I2	8,5	2	1	-	0,2	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija	
ŽRi - intensyvaus pritaikymo žemės ūkio teritorijų zona, kurioje galima rekreacinių kompleksų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties												
1.3/1	ŽRi	ZU; ZR; ZN; SK	Žemės ūkio Kita paskirtis	Z3; Z4; R	8,5	2	1	-	0,2	nuo 0,5	Konsolidacija	
ŽRe - ekstensyvaus pritaikymo žemės ūkio teritorijų zona, kurioje galima rekreacinių kompleksų statyba nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties												
1.2/1	ŽRe	ZN; ZU; ZR	Žemės ūkio	Z3; Z4	8,5	2	1	-	0,1	nuo 0,5	Konsolidacija	

GAe - sugriežtinto geokologinio reguliavimo apsauginių teritorijų gyvenviečių zona											
4.1/1; 4.1/2; 4.1/4; 4.1/5; 4.1/6; 4.1/8; 4.1/17 4.1/21; 4.1/22; 4.1/23	GAe	GV	Kita paskirtis	G1; V; R; I1; I2	8,5	2	1	50	0,4	nuo 0,3	Skaidymas, konsolidacija
4.1/3; 4.1/9; 4.1/15; 4.1/16; 4.1/18	GAe	GV; SK	Kita paskirtis	G1; V; K; B; R; I1; I2	8,5	2	1	50	0,4	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija
4.1/13; 4.1/14;	GAe	GV, SK; PA, BZ	Kita paskirtis	G1; V; K; R; I1; I2; E	8,5	2	1	50	0,4	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija
4.1/7; 4.1/10; 4.1/11; 4.1/12; 4.1/19; 4.1/20.	GAe	GV, SK; PA	Kita paskirtis	G1; V; K; B; R; I1; I2	8,5	2	1	50	0,4	nuo 0,2	Skaidymas, konsolidacija
GAi - sugriežtinto vizualinio reguliavimo apsauginių teritorijų gyvenviečių zona											
4.2/1; 4.2/2; 4.2/3; 4.2/4.	GAi	GV	Kita paskirtis	G1; R; I1; I2	8,5	2	1	50	0,2	nuo 0,3	Skaidymas, konsolidacija
GRi - intensyvaus tvarkymo rekreacinių gyvenviečių zona											
4.3/1.	GRi	GV; SK	Kita paskirtis	G1; R; I1; I2	8,5	2	1	50	0,5	nuo 0,3	Skaidymas, konsolidacija
NRu - urbanizuotos aplinkos rekreacinių teritorijų zona											
5.2/1.	NRu	SK	Kita paskirtis	R; I1; I2	8,5	2	-	60	0,4	nuo 0,5	Konsolidacija

***Ūkininko sodyba** – nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vienas gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais, reikalingais ūkininko veiklai vykdyti. Ūkininko sodybos sąvoką apibrėžia LR

ūkininko ūkio įstatymas

**Pagal ūkininko ūkio sodybos formavimo projektą.

4.5. Susisiekimo sistema.

4.5.1. Susisiekimo sistema kraštovaizdžio tvarkymo zonose, esančiose Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 32.

Planuojama teritorija yra abipus valstybinės reikšmės krašto kelio Nr.220 Trakai-Rūdiškės-Pivašiūnai-Alytus, siekia perspektyvinio Trakų miesto aplinkkelio teritoriją bei valstybinės regioninės reikšmės geležinkelio liniją Lentvaris-Marcinkonys. Esamos susisiekimo jungtys užtikrina ryšius su Trakų, Vilniaus, Lentvario, Rūdiškių bei Alytaus miestais.

Rengiant teritorijos kraštovaizdžio specialųjį planą, atsižvelgiant į teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo indeksą bei gyvenamųjų teritorijų išdėstymą, kompleksiskai numatomos pagrindinės teritorijos susisiekimo ašys, atskirų gyvenamųjų teritorijų struktūrinės gatvės bei ryšiai tarp jų, numatomi vietinės reikšmės susisiekimo koridoriai, užtikrinantys teritorijų aptarnavimą bei integravimą į išorinio susisiekimo tinklą.

Pagrindine teritorijos susisiekimo ašimi numatomas krašto kelias Nr. Nr.220 Trakai-Rūdiškės - Pivašiūnai-Alytus su 22 m pločio kelio juosta ir 50 m pločio kelio apsaugos zona abipus kelio briaunų.

Gyvenamosioms teritorijoms aptarnauti numatomi vietiniai D1-D2 kategorijos gatvių koridoriai maksimaliai panaudojant esamas vietinės reikšmės kelių ašis. Šiems koridoriams numatomos 15 m pločio raudonosios linijos skirtos važiuojamajai daliai bei reikiamai teritorijos inžinerinei infrastruktūrai įrengti.

Teritorijose, kuriose neplanuojamas užstatymas, numatomos geriau prie kraštovaizdžiu darančios vietinės reikšmės, I-II kategorijos, kelių jungtys su 15 m kelio juosta ir 10 m pločio apsaugos zona abipus kelio briaunų. Šios vietinių kelių jungtys užtikrina teritorijos ryšius su gretimais kaimais, Miškinių geležinkelio stotimi bei perspektyviniu Trakų miesto aplinkkelio.

Teritorijos pagrindines susisiekimo ašis numatoma formuoti esamų kelių pagrindu, maksimaliai prisitaikant ir išnaudojant vietinių kelių trasas. Jungtys su valstybinės reikšmės keliais yra esamos vieno lygio sankryžos bei numatomos jungtys su perspektyviniu Trakų miesto aplinkkelio už nagrinėjamos teritorijos ribų pagal Trakų miesto aplinkkelio specialųjį planą.

Teritorijos kraštovaizdžio specialiojo plano sprendiniai nesudaro prielaidų transporto srautų padidėjimui ar eismo saugumo pokyčiams išorės keliuose, todėl neturi poveikio susisiekimo sistemos kokybei ir eismo saugumui.

4.5.2. Susisiekimo sistema kraštovaizdžio tvarkymo zonose, esančiose Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvarkymo zonose Nr. 121 ir Nr.122.

Planuojama teritorija yra prie valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr.4709 Trakai-Padvarionys-Semeliškės. Rajoninis kelias yra pagrindinė teritorijos susisiekimo ašis, užtikrinanti ryšį su Trakų miestu, Semeliškėmis, krašto reikšmės keliais Nr.107 Trakai-Vievis ir Nr. 221 Vievis-Aukštadvaris, o per juos ir su magistralinės reikšmės keliu A16 (E28) Vilnius-Prienai-Marijampolė. Teritorija yra nutolusi nuo intensyvaus tranzitinio

transporto koridorių, esama susisiekimo infrastruktūra naudojama vietiniams teritorijos poreikiams.

Rengiant teritorijos kraštovaizdžio specialųjį planą, atsižvelgiant į teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo indeksą bei gyvenamųjų teritorijų išdėstymą, kompleksiskai numatomos pagrindinės teritorijos susisiekimo ašys, atskirų gyvenamųjų teritorijų struktūrinės gatvės bei ryšiai tarp jų, numatomi vietinės reikšmės susisiekimo koridoriai, užtikrinantys teritorijų aptarnavimą bei integravimą į išorinio susisiekimo tinklą.

Pagrindine teritorijos susisiekimo ašimi numatomas rajoninis kelias Nr. Nr.4709 Trakai-Padvarionys-Semeliškės su 18 m pločio kelio juosta ir 20 m pločio kelio apsaugos zona abipus kelio briaunų.

Gyvenamosioms teritorijoms aptarnauti numatomi vietiniai D1-D2 kategorijos gatvių koridoriai maksimaliai panaudojant esamas vietinės reikšmės kelių ašis. Šiems koridoriams numatomos 15 m pločio raudonosios linijos skirtos važiuojamajai daliai bei reikiamai teritorijos inžinerinei infrastruktūrai įrengti.

Teritorijose, kuriose neplanuojamas užstatymas, numatomos geriau prie kraštovaizdžiu derančios vietinės reikšmės, I-II kategorijos, kelių jungtys su 15 m kelio juosta ir 10 m pločio apsaugos zona abipus kelio briaunų. Šios vietinių kelių jungtys užtikrina teritorijos ryšius su gretimais Dainavėlės, Padvarionių, Semeliškių, Pamonaičių, Kudrionių, Kunigaikštinės ir kitais kaimais bei rajoniniu keliu Nr.221 Vievis-Aukštadvaris.

Pastaba. Specialiajame plane numatomos principinės kelių ir gatvių ašys, kurios bus tikslinamos detaliųjų planų rengimo stadijoje.

4.6. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas.

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 32. :

1. Urbanizuoto kraštovaizdžio tvarkymo zonose **GAe** (nuo 3.1/1 iki 3.1/16) rengiami detalieji planai ir formavimo pertvarkymo projektai (visos kraštovaizdžio tvarkymo zonos arba jos dalies);
2. Kraštovaizdžio tvarkymo zonose **ŽAb'(n)** (1.4/1; 1.4/2; 1.4/3; 1.4/4; 1.4/5) rengiami formavimo pertvarkymo projektai (visos kraštovaizdžio tvarkymo zonos arba jos dalies);
3. Žemės ūkio paskirties kraštovaizdžio tvarkymo zonose **ŽAb** (1.2/1;1.2/2) rengiami ūkininko ūkio sodybos formavimo projektai.

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvarkymo zonoje Nr. 121 ir 122:

1. Urbanizuoto kraštovaizdžio tvarkymo zonose **GAe** (nuo 4.1/1 iki 4.1/23); **GAI** (4.2/1; 4.2/2; 4.2/3; 4.2/4); **GRi** (4.3/1); **NRu** (5.2/1) rengiami detalieji planai ir formavimo pertvarkymo projektai (visos kraštovaizdžio tvarkymo zonos arba jos dalies);
4. Kraštovaizdžio tvarkymo zonose **ŽAs(n)** (1.5/1;1.5/2;1.5/3;1.5/4;1.5/5); **ŽAb(n)** (1.7/1; 1.7/2;1.7/3; 1.7/4;1.7/5;1.7/6;1.7/7; 1.7/8; 1.7/9;1.7/10); **ŽRi** (1.3/1) ir **ŽRe** (1.2/1) rengiami formavimo pertvarkymo projektai (visos kraštovaizdžio tvarkymo zonos arba jos dalies);

3. Žemės ūkio paskirties kraštovaizdžio tvarkymo zonose **ŽAb** (1.6/9; 1.6/11; 1.6/13; 1.6/18; 1.6/19 1.6/22; 1.6/25; 1.6/29; 1.6/31); **ŽAb**(1.6/7; 1.6/3; 1.6/14; 1.6/16; 1.6/20; 1.6/24) ir **ŽAs**(1.4/3) rengiami ūkininko ūkio sodybos formavimo projektai.

5. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA

5. SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA

Vadovaujantis LR Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. Nr. 920 nutarimu „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo” (Žin., 2004, Nr. 13-4228), buvo atliktas sprendinių poveikio vertinimas. Sprendinių poveikio vertinimas yra svarbus siekiant užtikrinti darnų bei išliekamąjį **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122** kraštovaizdžio vystymąsi. Sprendinių poveikis buvo vertintas šiais aspektais:

- poveikis teritorijos vystymo darnai ir planuojamai veiklos sričiai;
- poveikis ekonominei ir socialinei aplinkai;
- poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui.

Rengiant planavimo sprendinius, laikytasi aplinkosauginių ir visuomeninių interesų prioriteto, siekiant, kad sprendinių įgyvendinimas gamtinei aplinkai, gamtos ir kultūros paveldo vertybėms turėtų tik teigiamą poveikį. Be to, siekta sudaryti sąlygas ekonominei ir socialinei rajono plėtrai. Derinant šiuos tikslus, eita kraštotvarkinio kompromiso keliu. Planavimo sprendiniai reglamentuoja ūkinę, rekreacinę veiklą bei nustato vystymo politiką, jie turės ženkliai tiesioginę įtaką rajono socialinei – ekonominei sferai, aplinkai ir paveldui. Sprendinių poveikis buvo vertinamas atsižvelgiant į kraštovaizdžio visumos bei jo komponentų vystymąsi bei pokyčius. Duotajame etape šis vertinimas yra daugiau apžvalginis, nusakantis vieno ar kito teritorijos elemento vystymosi tendencijas. Atsižvelgiant į rengiamos teritorijos planavimo dokumentų tikslus bei aplinkosauginę jo reikšmę, aplinkos būklės indikatoriai nenurodomi. Vertinimas atliekamas pagal apibendrintą poveikį aplinkai. Norint detaliau įvertinti aplinkos būklės bei teritorijos tvaraus vystymosi indikatorius, padedančius kiekybiniu ir kokybiniu požiūriu charakterizuoti reikiamą informaciją, pokyčius bei poveikį, būtina atlikti atskirų aplinkos komponentų parametrų monitoringą, taip pat įvertinti konkrečius trumpalaikius veiksmų planus.

Vertinami šie sprendiniai:

- nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo zonos pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinių prioritetą bei naudojimo intensyvumą;
- numatyti apribojimai, užtikrinantys formuojamo urbanizuoto ir neurbanizuoto kraštovaizdžio kokybę, gamtinio karkaso formavimą.

Vertinant **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122** kraštovaizdžio specialiojo plano sprendinių poveikį, svarbu atsižvelgti į nustatytas kraštovaizdžio tvarkymo zonas pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinių prioritetą bei naudojimo intensyvumą.

Prognozuojamas teigiamas, ilgalaikis poveikis **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122** kraštovaizdžiui. Siekiamas **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122** pritaikymas gyventojų rekreaciniams poreikiams tenkinti, rekreacinės infrastruktūros, atitinkančios šiuolaikinius reikalavimus sukūrimas, užtikrinant gamtos ir kultūros paveldo objektų apsaugą tai suteiks rajono teritorijai didesnio gyvybingumo. Teigiamą poveikį patirs aplinkosaugos, rekreacijos, žemės ir miškų ūkio teritorijos. Neigiamų sprendinių įgyvendinimo poveikio nenumatoma.

Poveikis teritorijos vystymo darnai. Įgyvendinus specialiojo plano sprendinius, tikimasi, kad **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122** teritorijose bus pasiekti šie tikslai:

- nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo zonos pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinį prioritetą bei naudojimo intensyvumą;
- nustatyti **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122** kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentai;
- numatyti apribojimai, užtikrinantys formuojamo urbanizuoto ir neurbanizuoto kraštovaizdžio kokybę, gamtinio karkaso formavimą. Kas patikslins teritorijų tvarkymo prioritetus - konservacinį, rekreacinį, apsauginį ar ūkinį (gamybinį). Ir darys didelį poveikį teritorijų vystymo darnai.

Poveikis ekonominei aplinkai. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentas tik patikslina ir papildo nustatytus apribojimus rajono savivaldybės bendrajame plane.

Poveikis socialinei aplinkai. Įgyvendinus sprendinius, numatytus specialiajame plane, atsiras didesnės galimybės vystyti įvairiapusę veiklą **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonose Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122** tinkamai naudoti ir saugoti.

Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui. Sprendinių įgyvendinimas neturės įtakos oro, paviršinių ir požeminių vandenių, dirvožemio kokybei. Sprendinių įgyvendinimas nepaveiks kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros. Gamtinė rekreacinė aplinka nepakis ir bus pilniau įsisavinta ir tvarkoma. Kraštovaizdžio estetinė kokybė pagerės, nes bus tvarkoma pagal parengtą kraštovaizdžio tvarkymo specialųjį planą. Sprendinių poveikio santrauka pateikiama 1 lentelėje.

1 lentelė. Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimas

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Trakų rajono savivaldybės administracijos direktorius
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: UAB „Urbanistika“
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialusis planas.

4. Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais:

bendrujų planų:

- Lietuvos Respublikos bendrasis planas. UAB „Urbanistika“, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. Nr. IX-1154 nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos bendrojo plano“;
- Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais patvirtintais Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009-05-28 sprendimu Nr. S1-183;
- Trakų miesto bendruoju planu (reg. Nr. 010791001812);

specialiųjų planų:

- Trakų rajono savivaldybės gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiuoju planu (reg. Nr. 010792001900);
- Trakų istorinio nacionalinio parko planavimo schema (reg. Nr. 110792000003);
- Trakų rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo schema;
- Trakų rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiuoju planu;
- Trakų rajono žemės reformos žemėtvarkos projektais;
- Trakų rajono savivaldybės miškų išdėstymo žemėtvarkos schema (reg. Nr. 010792000723);
- UAB „TELE 2“, UAB „BITĖ GSM“ ir UAB „OMNITEL“ mobiliojo ryšio bazinių stočių išdėstymo Trakų rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu (reg. Nr. 010792000895);
- Bendrosiomis kultūros paveldo teritorijų planavimą įtakojančiomis Europos Sąjungos nuostatomis, išdėstytomis Europos kraštovaizdžio konvencijoje (2000-10-20 (Žin., 2002, Nr. 104-4621), Pasaulio kultūros paveldo ir gamtos paveldo globos konvencijoje, 1985-10-03 (Žin., 1997, Nr.19-411), Europos architektūros paveldo apsaugos konvencijoje 1985-10-03 (Žin., 1999, Nr. 100-2896);
- LR ūkio ministro 2009 02 23 įsakymu Nr.4-68 patvirtintas nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas.

Kiti specialieji ir detalieji planai pagal Trakų rajono savivaldybės teritorijų planavimo registrą (pateikti savivaldybės).

teisės aktai taikomi planuojamai teritorijai bei jos tvarkymo ir naudojimo režimui nustatyti:

- LR Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 21–617, Žin., 2006, Nr.66-2429 2010, Nr. 53-2642, Žin., 2013, Nr. 76-3824);
- LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (Žin., 2004, Nr.153-5571);
- Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskirų grupių tipiniai apsaugos reglamentai (Žin., 2002, Nr. 13-499);
- LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993 Nr. 63-1188, 2001 Nr.108-3902, 2002 Nr.40-1484; 2013, Nr.76-3830);
- LR Sveikatos apsaugos ministro, LR aplinkos ministro, LR Susisiekimo ministro 2005 07 11 Nr.V-564/D1-339/3-312 įsakymas „Dėl pasaulio sveikatos organizacijos“;
- LR Žemės įstatymas (ir jo redakcija), Nr. IX-1983; 2004 01 27 (Vž., 2004, Nr. 28-868);
- LR Aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992 Nr.5-75, 1996 Nr.57-1335, 2002 Nr.2-49, 2003 Nr.61-2763, 2008 Nr.120-4550);
- LR Želdynų įstatymas (Žin., 2007, Nr. 80-3215; 2010, Nr. 137-6990; 2013, Nr.76-3829; 2013, Nr.79-3982);
- LR Vandens įstatymas, 2003 03 25 Nr.IX-1388, (Žin.2003, Nr.36-1544);

	• Melioracijos įstatymas (Žin., 1993, Nr.71-1326; 1995, Nr.53-1298); • LR AM įsakymas „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo (Žin., 2007, Nr. 22-858; 2010, Nr. 87-4619; 2012-07-17 Nr.84-4425); • LR Vyriausybės 1992 05 12 nutarimas Nr.343 „Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos“ Žin. 1992 07 14, 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43, Nr. 43-1057; 2007, Nr. 105-4294, 2010, Nr. 98-5089, 2012, Nr.110-5578; • LR SAM 2004 08 19 įsakymas Nr. V-586 „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.134-4878); • LR Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano“ pakeitimo 2006, Nr. X-851 (Žin., 2002, Nr. 110-4852); • LRV nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 116-5282); • LR vyriausybės 2013 12 18 nutarimas Nr.1267 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatų patvirtinimo“ įsigalioja nuo 2014 sausio 1d; • LR Vyriausybės 2004 07 16 nutarimas Nr.920 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.113-4228); • LR AM 2004 08 27 įsakymas Nr.D1-456 „Dėl planų ir programų atrankos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.136-4971); • LR Vyriausybės 2004–08–18 nutarimas Nr.967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo“ (Žin., 2004, Nr.130–4650); • Lietuvos higienos norma HN 33-1:2007 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (Žin.,2007, Nr. 75-2990); • Lietuvos higienos norma HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose (Žin.,2009,Nr.38-1466); • LR AM įsakymas Nr. D1-255 „Dėl planų ar programos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „ Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“(Žin., 2006, Nr. 61-2214); • Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai (Žin., 2006, Nr. 44-1606.
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais • Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta LR Vyriausybės 2003 09 11 nutarimu Nr.1160; • LR kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonės patvirtintos; LR Vyriausybės 2005 08 22 nutarimu Nr.909; • Lietuvos aplinkos apsaugos strategija. LR aplinkos ministerija, V.,1996; • Trakų rajono savivaldybės 2008-2015 metų strateginio plėtros plano įgyvendinimo programa, patvirtinta Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. S1-14; Trakų rajono savivaldybės 2010-2016 metų veiklos strateginiu planu

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

6.	<i>Status quo</i> situacija. Didėja visuomenės poreikis rekreacinių ir gamtos išteklių naudojimui, urbanizacijos plėtrai ir poilsivimui gamtoje tai daro žalą gamtai, sukelią kraštovaizdžio degradaciją. Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonose Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 nenumačius kraštovaizdžio tvarkymo kryptių ir nenumačius kraštovaizdžio tvarkymo zonų pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinį prioritetą bei naudojimo intensyvumą blogėtų kraštovaizdžio būklė.		
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius. Planavimo priemonėmis užtikrinti Europos kraštovaizdžio konvencijos ir Lietuvos Respublikos specializuotos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimą bei siekiamų kraštovaizdžio kokybės etalonų formavimą. Planavimo uždaviniai : • vadovaujantis Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 28 d., sprendimu Nr. S1-183 „Dėl Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano tvirtinimo“, sprendimas (reg. Nr. 010791001200), detalizuoti bendrojo plano sprendinius; • numatyti kompleksiską teritorijos dalių plėtrą; • išskirti urbanizuojamas ir neurbanizuojamas teritorijas, tvarkymo ir naudojimo režimus, tvarkymo reglamentus, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros plėtos ir vystymo galimybes; • numatyti priemones kraštovaizdžio natūralumo palaikymui ir gausinimui, įvertinus regeneracinės-restauracinės gamtinio kraštovaizdžio formavimo krypties nuostatas, susijusias su nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	Išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos pagal žemėnaudos pobūdį, funkcinį prioritetą bei naudojimo intensyvumą.		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Užtikrinama gamtinio kraštovaizdžio, bijotos, gamtos ir kultūros paveldo apsauga bei gamtinės ekosistemos stabilumas.	nenumatomas
	ekonominei aplinkai	Nustatomos intensyvios ir ekstensyvios veiklos teritorijos, leis geriau panaudoti ūkiniai veiklai teritorijas numatytas intensyviai veiklai.	nenumatomas
	socialinei aplinkai	Optimizuojamos teritorijos naudojimo sąlygos. Sudaromos geresnės sąlygos poilsio infrastruktūros vystymui.	nenumatomas

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO TVARKYMO ZONŲ NR.32, NR.121 IR NR. 122 KRAŠTOVAIZDŽIO SPECIALUSIS PLANAS.

gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Užtikrinama gamtos ir kultūros vertybių apsauga, tinkamas tvarkymas bei atkūrimas, plėtojamas aplinkosauginius interesus geriausiai atitinkantis žemės naudojimas.	nenumatomas
Numatyti apribojimai, užtikrinantys formuojamo gamtinio, urbanizuoto ir neurbanizuoto kraštovaizdžio kokybę, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo vertybių išsaugojimą.		
teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Būtų sudarytos sąlygos geresnei rajono planuojamų teritorijų apsaugai ir tvarkymui, aiškiai reglamentuotos veiklos galimybės ir tvarka.	nenumatomas
ekonominei aplinkai	Sukurtas kokybiškas urbanizuotas ir neurbanizuotas kraštovaizdis išsaugotos gamtos ir kultūros paveldo vertybės ir pritrauks daugiau turistų, kas gerins rajono ekonominę aplinką.	nenumatomas
socialinei aplinkai	Pagerės gamtinio ir urbanizuoto kraštovaizdžio kokybę.	nenumatomas
gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Formuojamas gamtinis karkasas. Užtikrinama gamtos ir kultūros vertybių apsauga ir naudojimas. Plėtojamas geriausiai atitinkantis kraštovaizdžio apsaugą žemės naudojimas.	nenumatomas

Išvada: Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio specialiojo plano sprendinių poveikis teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai, ekonominei, socialinei aplinkai, biologinės įvairovės išsaugojimui, kraštovaizdžiui, gamtos ištekliams, aplinkos kokybei būtų teigiamos. Atlikta analizė parodė, kad planavimo sprendiniai neabejotinai pagerins **Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tvarkymo zonų Nr.32, Nr.121 ir Nr. 122 kraštovaizdžio** naudojimą gamtinės aplinkos išsaugojimą bei paskatins socialinę – ekonominę plėtrą rajono teritorijoje. Galimos neigiamos pasekmės yra nežymios, jos susijusios su ūkinės, rekreacinės ir gyvenamosios plėtros apribojimu kai kuriose vertingose gamtiniu požiūriu teritorijose, kas neišvengiama siekiant aplinkosauginių tikslų.

6. GRAFINĖ DALIS